

THE ITINERARY
OF
RABBI BENJAMIN OF TUDELA.

TRANSLATED AND EDITED

BY

A. ASHER.

VOL. I.

TEXT, BIBLIOGRAPHY, AND TRANSLATION.

LONDON AND BERLIN
A. A S H E R & C O.
1840.

PRINTED BY JULIUS SITTENFELD.

TO HIS EXCELLENCY
BARON
ALEXANDER VON HUMBOLDT

THIS WORK
WITH HIS KIND PERMISSION
IS MOST RESPECTFULLY INSCRIBED.

CONTENTS

OF THE ENGLISH PORTION

OF THIS VOLUME.

BIBLIOGRAPHY

I. Editions in Hebrew only	1
II. Hebrew and Latin	9
III. Latin	11
IV. English	14
V. French	22
VI. Dutch	25
VII. Jewish-German	25

THE ITINERARY

Hebrew Preface	29
--------------------------	----

EUROPE.

The author leaves Saragossa	31
Bárcellona	31. 32
Narbonne, Beziers	32
Montpellier, Lunel	33
Beaucaire	34
Bourg de St. Gilles	35
Arles, Marseilles	36
Genoa, Pisa	37
Lucca, Rome	38
DESCRIPTION OF ROME	39—41
Capua	41
Sorrento	42
Naples, Salerno, Amalfi	43
Bavento, Melfi, Ascoli, Trani	44
Bari, Taranto, Brindisi, Otranto	45

Corfu	45. 46
Arta, Achelous, Anatolica, Patras, Lepanto, Crissa	46
Corinth, Thebes, Negropont, Jabustrisa	47
Rabenica, Zeitun, Walachia	48
Gardicki, Armiro, Bissina, Salunki	49
Mitrizzi, Drama, Ahydos	50
DESCRIPTION OF CONSTANTINOPLE	50—56
Rodosto, Gallipoli, Kilias, Mitilene	56
Chio, Samos, Rhodes, Cyprus	57
A S I A.	
Corycus	57
Tersos, Antioch	58
Latachia, Jebilee	59
Account of the Assassins	59
Tripoli, Djebail	60
Beyrut, Saida	61
Account of the Druses	61. 62
Tsour (Sidon)	62. 63
Acre, Khaifa.	64
K'phar Thanchum, Cesarea, Kakun, St. George Sebaste	65
Nablous, Account of the Samaritans	66—68
Mount Gilboa, Gran David (Gib'on)	68
DESCRIPTION OF JERUSHALAIM (Jerusalem)	68—75
Beth-Lechem	75
Chebron	76
Beith Jaberim	77
St. Samuel, Pesipua, Beith Nubi	78
Ramleh, Jaffa, Ibelin, Asdoud, Ascalon	79
St. George, Serain, Sufurieh	80
Tiberias, Tebnin	81
Gish, Meroon, Alma, Kades, Belinas	82
Damascus	83—86

CONTENTS.

IX

Jela'ad, Salkhat, Ba'albek	86
Thadmor, Cariateen	87
Hamah, Reiha, Aleppo, Bales	88
Kala' Jiaber, Racca	89
Charan, Nisibin, Jezireh ben 'Omar	90
Mosul and Niniveh	91
Rahabah, Karkisia, Juba	92
Chardah, 'Okbera	93
BAGDAD	93—105
Gihniagin	105
Babylon, Hillah	106
Napacha	107
Sepulchre of J'cheskel. (Ezekiel)	107—110
Al-Kotsonaath, Ain Japhata	110
Kufa, Sura, Schafjathib	111
El-Jubar	112
Thema (Arabia)	112—114
Thanaejun	114
Telmas, Chaibar	115
Waset, Bassora, Samarra	116
Khuzestan, Shushan	117
Shushan	118 - 120
Rudbar, Holwan, Mulehet	120
'Amaria	121. 122
HISTORY OF DAVID EL ROY	122—127
Hamadan	127
Dabaristan, Isbahan, Shiras, Giva, Samarkhand	128
Tibet, Khazvin	129
EXPEDITION OF THE KING OF PERSIA AGAINST THE GHUZ	130—136
Island of Kish	136. 137
El-Cathif, Pearl Fishery	137. 138
Chulam	138—141

Khandy	141—143
Sea of Nikpha	143. 144
Gingaleh, Khulan, Sebid	144

A F R I C A.

Nubia, Assuan	145
Chaluah	146
Fajuhm, Mitsraim	147
Mitsraim, Tsoan	147—153
Old-Mitsraim	153
Belbeis, Sefita, Damira, Mahaleh.	154
Alexandria	155—158
Damietta, Sunbat	158
Ailah	159

E U R O P E.

Sicily, Messina	159
Palermo	160
Catania, Trapani, Rome, Lucca	161
Cologne, Germany	162. 163
Bohemia, Sclavonia, France	164
France.	165

PREFATORY REMARKS.

In the present Translation, which is as close as the genius of the two languages will admit, the vowels employed in the proper names are to be pronounced as follows:

a, like a in father

e, - e - bed

i, - i - fit .

o, - o - over

u, - u - full.

ch, which represents ח, like the ch in the scottish *Loch*, or the german *Sprache*.

Kh stands for כ.

The hebrew letter y has been pointed out by an ' before the english letter, wherever it occurs.

B. stands for Bar or Ben, the rabbinic or hebrew for son.

R. for Rabbi, an epithet synonymous with and used exactly like the english 'Master', whereas Rabbi R. distinguishes a person, who is in possession of the highest clerical dignity in the congregation, or of such eminent talents as universally to command the title of Master and Teacher.

The letters C. and F. attached to the various readings in the Text, denote the first editions of Constantinople and Ferrara.

Wherever a word has appeared to be superfluous, it has been put into (), where-ever one has been added, it stands between brackets [].

All other matters of moment are discussed at length in the introduction, which precedes the second volume of this work and to which we refer the reader.

THE TRAVELS OF RABBI BENJAMIN OF TUDELA.

BIBLIOGRAPHY.

The present work, though well known to the learned of the 13th, 14th and 15th centuries, was not printed before the year 1543, when the first edition appeared at Constantinople; numerous reprints were called for in the course of time, of which the following is a catalogue.

I. EDITIONS IN HEBREW ONLY.

1. מסעות של רבי בנימן .

(Constantinople, Soncini 1543). in 8vo. 64 pages, printed in the rabbinic character.

This, the first edition, is so extremely rare, that notwithstanding the most diligent search,

I have not been able to meet with any complete copy. It *has been* in the '*Bibliothèque Royale*' at Paris, but upon my inquiries after it — inquiries which met with the kindest attention — it could nowhere be found! The Oppenheim division of the Bodleian library contains an incomplete copy of this rare book, being deficient of the first 14 pages or one quarter of the whole work. In consequence of this unfortunate circumstance, I have not been able to report the title as fully as I ought to have done, according to the rules of bibliography. Like most other hebrew books, which issued from the early Constantinople presses, this is but a very poor specimen of correctness and typography. All the mistakes of this 'Princeps' have unfortunately crept into the editions noticed below No. 3. 4. and 10., and have led the translators into error. The rarity constitutes the only value of this edition.

2. מסעות מל רבי בנימן ז"ל . גרפס פה פיררא
 . בבית כ"ר אברהם ן אושקו יצ"ו . שנת שי"ו נרחים .
 (Travels of R. Benjamin of blessed memory,

printed at Ferrara in the house of Abraham Ben Usque — in the year 316 [1556]).

small 8vo. 64 pages, in the rabbinic character.

On the title a globe in a square, surrounded by hebrew verses; the preface on the verso of the title.

This second edition is perhaps rarer still than the first, and having evidently been printed from another M. S., is indispensably necessary for a critique of the work. The text is much purer than that of the former, and in many instances its readings give a sense, where the former is too corrupt to be understood.

Unfortunately this Edition was unknown to the early translators, B. Arias Montanus and L'Empereur, who would have made less mistakes and formed a more correct judgment of our author, had they been able to compare it with that of Constantinople. It forms the groundwork of the present edition and translation. No public library in France or Germany, most of which I have personally visited or inquired at by correspondence, possesses a copy and the

only one now known to exist is in the Oppenheim division of the Bodleian library at Oxford.

3. מסעות של רבי בנימן. נדפס במדינת בריסגויא
שנת שמ"ג לפ"ק על ידי הוויפרוני יע"ו.

(Travels etc. Printed in the country of Brisgau in the year 343 (1583) by the Siphroni) small 8vo. 32 pages, in the square character.

This is a reprint of the first (Constantinople) edition, it repeats faithfully all the mistakes of that 'Princeps' and has been alter'd in those passages, where in speaking of christians the former reads החועים 'the misled' into הנוצרים the 'Nazarenes' probably because it was revised by christian censors. Some of the copies appear to bear the imprint 'Friburg in Brisgau' for thus do we find it quoted by different authors. (Wolff Biblioth. Hebr. vols I and III, N. 395. — Rodriguez de Castro Biblioteca de los escritores Rabinos españoles etc. p. 80) and it is almost certain that L'Empereur reprinted his edition from this, which is still preserved in the library of Leyden. All the books printed in Brisgau are rare, this is one of the rarest. — See a letter of thanks from Scaliger to

Buxtorff for a copy of this edition in *Institut. Epist. Hebr.*, which although dated 1606 within about 20 years after its appearance, mentions the book as one of great rarity.

4. מסעות של רבי בנימן ז"ל.

Itinerarium D. Benjaminis Fr. M. Lugduni Batavorum apud Elzivirios. 1633. 24mo 203pp. square character.

This edition was probably reprinted from that of Friburg — see above — and formed (as well as that quoted below No. 13.) part of the '*Respublicae Elzevirianae*' a collection well known to the amateurs of those '*Bijoux*' of the celebrated Dutch printers. Constantin L'Empeur, the learned editor, changed but very few words in the text and reserved his emendations for the notes, with which the edition quoted under No. 10. is 'enriched'.

5. מסעות של רבי בנימן הרופא ז"ל שנסע בג' חלקי העולם: אירופא, אויאה, אפריקא. ראה זה דבר חדש אשר כבר היה לעולמים ונדפס שלש פעמים ומן השלשה הכי נכבד. באשר שהראשונים הם בקצת מקומות כספר חתום שקוראים מקומות ואינם יודעים מה הם קוראים ונחת אין להם וכאן אתה מוצא כל דבר וכל

מקום על שם מכונו כמורגל בפי ההמוני והביאו לרפוס
 התורני רבי אליקים בה"ר יעקב ש"ץ ז"ל חזן באמשטרדם
 גרפס באמשטרדם אי"ע . בשנת נח"ת לזה ומוזה לפ"ק .
 בבית קשפר שטען .

(The Travels of Rabbi Benjamin the Physician (!) of blessed memory, who travelled in three parts of the world, in Europe, in Asia and in Africa. See this new performance of a thing, that has been before and has already been printed three times, and of all the three this is the most preferable, in as far as the first (*Editions*) are in many instances like a sealed book — for in most instances the names of the places mentioned are not known, and the perusal of the book therefore is without pleasure, and here thou wilt find each thing and each place under its present common name and acceptation. Printed at Amsterdam in the year 458 (1698) in the house of Caspar Sten). 24mo. 65 pages.

This edition was printed together with the '*Hope of Israel*' by R. Manasseh Ben Israel — the celebrated Rabbi, who exerted himself with Cromwell for the readmission of the Jews into

England — and its pretended ameliorations are worse than useless; it is true the editor has translated many difficult hebrew words into jewish german, but this labour is without any value, as it is founded not upon any critique but upon mere suggestion, and at best upon the translations of Arias Montanus and L'Empeur, which being in latin, were very often misunderstood by the ignorant editor. The typography however is a beautiful specimen of the Dutch press.

6. מסעות וכו'

(Travels etc.) s. l. 1734.

This edition, which I have not seen, is quoted by Dr. Zunz in '*Zeitschrift für die Wissenschaft des Judenthums*' Berlin 1823. p. 130.

7. מסעות של רבי בנימן ; נדפסו בעיון יוחנן אנדריאס .
מיכאל נאגיל לתועלת תלמידיו פה ישיבה מהוללה .
אלטדורף בשנת אתשס"ב בבית מדפים מהיר ומשובח
יוחנן אדם הייזל .

(Travels of R. Benjamin. Printed under the direction of John Andrew Michael Nagel, for the use of his scholars at this celebrated uni-

versity. Altdorf 1762. printed by John Adam Hessel.) small 8vo. 56 pp. square character.

A correct reprint of No. 4. of this list, containing even every mistake of its original. The editor, Nagel, has published 14 dissertations on our author, and this edition of the '*Travels*' is so rare that Meusel doubted its existence. See his '*Lexicon deutscher Schriftsteller*' vol. X. 1810.)

8. מסעות של רבי בנימן . . . נדפס בק"ק וולצבאך
בשנת תקמ"ז

(Travels etc. printed at Sulzbach 542. [1782])
small 8vo. 32 pp. square character.

A very poor reprint of L'Empereurs edition, upon wretched german blotting paper, full of mistakes and without the least literary value, being but a '*popular sixpenny Book*.'

9. מסעות רבי בנימן . . . ואלקווא . . .
(Travels of R. Benjamin. Printed at Zolkiew in Austrian Galicia)

An edition quoted by the celebrated scholar, the Revd. Rabbi Salomon L. Rapoport, in his geographical preface to Shalom Cohen's Kore Haddoroth (Warsaw 1838). I have not

been able to procure this reprint, which the Revd. Rabbi in a letter to me calls 'a common edition', but which appears to contain some various readings. Several of these occur in the few quotations made use of in the above-mention'd preface, or rather essay, which as well as all the other papers we possess from the pen of the Revd. Rabbi, prove him to be the first hebrew scholar and critic of Europe. I am proud to say that both my translation and my notes have been enriched by his kind assistance, for which I here publicly render my best acknowledgments.

II. HEBREW AND LATIN.

10. מסעות של רבי בנימן .

Itinerarium D. Benjaminis cum versione et notis Constantini L'Empereur ab Oppyck S. T. D. et S. L. P. in acad. Lugd. Batav. Lugd. Batavorum. Ex officina Elzeviriana. 1633. small 8vo. of 34 (unnumber'd) and 234 (number'd) pages.

This edition, as far as the text and translation are concern'd is composed of Nos. 4 and

12 of this list, the dissertation and the notes contain a vast deal of antiquated learning.

In his '*Dissertatio ad Lectorem*' L'Empereur speaks of Arias Montanus' translation in terms of contempt, but upon a nearer examination it will be found that L'Empereur made more mistakes, than he ought to have done having such a translation before him. Renaudot's judgment of both editors cannot be called too severe; he says in speaking of the Text: 'Le Juif Benjamin n'est pas un Auteur mesprisable, comme l'ont voulu faire croire quelques Sçavants qui ne l'ont pas entendu, à la teste desquels il faut mettre ceux qui entreprirent de le traduire, Arias Montanus, et après luy Constantin L'Empereur. Ils avoient travaillé l'un et l'autre, sur l'édition faite à Constantinople, qui estant un peu fautive, et assez peu nette, pouvoit embarrasser ceux qui ne sçavaient pas la matiere. Arias Montanus fit des fautes énormes dans sa traduction, que le traducteur Hollandois n'a pas apperceües: et l'un et l'autre ayant mal leu plusieurs noms propres de villes, de peuples, et de provinces, en ont formé d'ima-

ginaires qui ne furent jamais', and of the Notes: 'A. Montanus a laissé à ses lecteurs le soin de developper ces difficultez: mais L'Empereur, voulant esclaircir son Auteur, a joint à sa traduction, des notes chargées de citations Arabes et Hebraïques entierement inutiles. Car elles ne sont pas tirées des Escrivains originaux, ni des Geographes ou Historiens dont il ne connoissoit aucun, sinon la Geographie de Nubie, et Elmacin, que souvent il n'a pas entendus.' *Anciennes Relations des Indes et de la Chine de deux Voyageurs Mahometans qui y allerent dans le neuvième siecle; traduites d'Arabe: avec des Remarques sur les principaux endroits de ces Relations. Paris 1718.* Préface, pag. xxi. et xxii.

III. L A T I N.

11. Itinerarium Benjamini Tudelensis: in quo Res Memorabiles, quas ante quadringentos annos totum fere terrarum orbem notatis itineribus dimensus vel ipse vidit vel a fide dignis suae aetatis hominibus accepit, breviter atque

dilucide describuntur; ex Hebraica Latinum factum Bened. Aria Montano Interprete.

Antwerpiae. ex officina Chr. Plantini
Architypographi regii. MDLXXV.

The celebrated Arias Montanus was the first to introduce this work to the learned Christians, who although they might understand the scripture hebrew were strangers to that style, which is called the rabbinic, and in which these travels are written. In many instances he has rather guessed at than faithfully translated the text, but notwithstanding this, his labours deserve respect, and I have found his suggestions in many instances nearer the truth than those of later translators.

12. *Itinerarium Benjaminis*. Lat. redditum Lugd. Batav. 1633. 24mo.

This neat little volume, which forms part of the '*Respublicae*' is one of, if not *the* rarest of that series. The text is that of No. 10. of this list, and in consequence of its correctness and convenient form it has become a desideratum with students and collectors of books.

13. *Itinerarium Benjaminis Tudelensis* ex

Versione Benedicti Ariae Montani. Subjectae sunt descriptiones Mechae et Medinae — Alnabi ex itinerariis Ludovicii Vartomanni et Johannis Wildii. Praefixa vero Dissertatio ad Lectorem, quam suae editioni praemisit Constantinus L'Empereur et nonnullae ejusdem notae. Helmstadi in typographeo Calixtino excudit Henningus Mullerus MDCXXXVI. small 8vo.

This little volume contains besides Montanus' translation the extracts mention'd in the above title. It is curious, although there is very little new matter in it. The editor having preferred Arias Montanus' to L'Empereur's version, has given a complete list of all the phrases in which these two translations differ, and in this book the student possesses *all* that had been written on the subject in latin, down to the year of its publication.

14. Benjaminis Tudelensis Itinerarium ex Versione Benedicti Ariae Montani. Subjectae sunt Descriptiones Mechae et Medinae — Alnabi. Ex Itinerariis Ludovici Vartomanni et Johannis Wildii. Praefixa vero Dissertatio ad Lectorem, quam suae editioni praemisit Con-

stantinus L'Empereur et nonnullae ejusdem Notae. Lipsiae apud Joann. Michael. Ludov. Teubner. MDCCLXIV. 8vo.

This is a corrected reprint of all the contents of the volume noticed just now under No. 13. The typography of this editon is infinitely superior to that of its predecessor.

IV. ENGLISH.

15. The Peregrinations of Benjamin the Sonne of Jonas a Jew, written in Hebrew, translated into Latin by B. Arias Montanus. Discouering both the state of the Jews and of the world, about foure hundred and Sixtie yee-res since.

For this first english translation see: Purchas's Pilgrimes, London 1625, folio, vol. II. Liv. 9. Chap. 5. p. 1437, it is divided into 5 Paragraphs.

16. The Travels of R. Benjamin, the Son of Jonas of Tudela, through Europe, Asia and Africa, from Spain to China, from 1160 to 1173. From the Latin Versions of B. A. Montanus and

Constantine l'Empereur, compared with other Translations into different Languages.

This extract of the Itinerary will be found in Harris's collection of voyages and travels. London 1744—8. fol. vol. I. p. 546 to 555, and the introduction which is prefixed as well as the notes are not devoid of interest. The editor treats 1, of the author of the work and of the several editions and translations of it; 2, of the objections that have been made to the credit of the author and the true state of the question; he then goes on to give an extract of the itinerary and concludes by 'Remarks and Observations on the foregoing Travels.' The following note, which will be found at p. 554, letter g, will at once show the spirit of the editor. 'It is very clear from a multitude of circumstances, that our author chiefly intended this work to celebrate his own Nation, to preserve an account of the different places in which they were settled, and to do all in his Power to keep up their Spirits under their Captivity, by putting them in mind of the coming of the Messiah. I must confess I consider this in

a different Light from most of the Critics, for I do not conceive that a man's loving his countrymen ought to prejudice him in the opinions of his readers, and though it may possibly beget some Doubts as to the Fidelity of his Relations with regard to the Jews, yet I do not see how this can with justice be extended to the other Parts of this Book.' We very much regret that Mr. Harris neither understood hebrew nor gave a complete translation of our author, as we have reason to believe, that this would have made that part of the present edition superfluous, and would have gone far to reestablish the authority of the book.

16. Travels. of Rabbi Benjamin, Son of Jonah of Tudela:

Through Europe, Asia and Africa, from the ancient Kingdom of Navarre, to the Frontiers of China. Faithfully translated from the Original Hebrew and enriched with a Dissertation and Notes, Critical, Historical and Geographical. In which the true Character of the Author and Intention of the Work, are impartially (!) considered.

By the Rev. R. Gerrans, Lecturer of Saint Catherine Coleman, and Second Master of Queen Elisabeths Free Grammar-School, Saint Olave, Southwark.

This author flourished about the year 1160 of the Christian Aera, is highly prized by the Jews and other Admirers of Rabbinical Learning; and has frequently been quoted by the greatest Orientalists that this or any other nation ever produced, but was never before (to the Editors Knowledge) wholly translated into English, either by Jew, or Gentile. London MDCCLXXXIV. 8vo.

The author of this edition pretends both on the title and in the course of the work, that he translated it 'out of the Hebrew' and that his is 'a most faithful translation' and this assertion has induced Dr. Chalmers in the Biographical Dictionary and Mr. Lowndes in the Bibliographers Manual to state that this is really the case, but an examination of the work will clearly prove that Mr. Gerrans understood very little if any thing of hebrew, and that all his learning was derived from B. Arias Mon-

tanus, L'Empereur and Barratier. He denies having seen the latter work (quoted below No. 19) before he had printed the first chapters, but the very division into chapters, which is to be found in none of the originals and which was first introduced by Barratier proves the contrary, and the more strongly so as his and B's chapters are exactly similar. The dissertation at the head of the work is a mere abridgement of Barratier's second volume, and those passages, which being rabbinic and not understood, were wrong translated by Barratier have been 'faithfully' transcribed by Mr. Gerrans and are in many instances complete nonsense. The following may serve as specimen of Mr. Gerrans' critical tact and of his abilities as a translator. R. Benjamin, in speaking of the city of Lunel, mentions as usual several learned jews; a Rabi Asher 'very learned in the law'

„והוא חכם גדול בתלמוד והרב רבי משה גיסו, ורבי
שמואל החזן, ורבי שלמה הכהן“.

the literal translation of which runs as follows;
'and he is a great proficient in the Talmud,

and (there are also) Rabbi Moshe his brother in law and R. Sh'muel the minister, and R. Sh'lomo Cohen (a descendant of Aron)' Mr. Gerrans however translates: 'This man is well skilled in the Talmudic writings. Here you likewise meet with that great R. Moses Gisso (!) and R. Samuel (Hhasan) R. Salomon (13) the Priest' etc. — In the note (13) he continues as follows: 'He is commonly called by the Jews ר'ש"י i. e. R. Salomon Jarchi (or rather Jera-chi) from the City of Lunel which takes its name from ירח Jareach, the Moon He died A. D. 1105, together with his Disciple, who composed those Prayers called מחזור or the Circle, which contain many bitter Invectives against Christians in general, and the Church of Rome in particular. This is one of Benjamins Errors in Chronology, for רש"י was dead long before.' — There are almost as many errors as words in this passage! — Gisso, his brother in law — he was ignorant enough to consider a proper name. Chasan — Minister, he explains in a note to be sometimes a reader and sometimes an executioner! Co-

hen — an appellation borne by the descendants of Aron even to this day, he translates priest and to crown all, Mr. Gerrans accuses Benjamin of an error in chronology, because *he* was ignorant enough to suppose that by a certain R. Salomon Cohen, our author could have meant R. Salomon Jitschaki! It requires ignorance such as Mr. Gerrans alone could boast of to suppose any thing of the kind, for 1) Rashi was no Cohen and only the descendants of Aron bear that appellation, 2) Rashi did not bear the appellation of Jarchi, altho' the initials of his name were thus explained by Buxtorff — 3) Rashi did not live at Lunel but at Troyes or Luistre — 4) The מחזור (Machazor) or book of common prayer, the liturgy of the jews, was composed many years before Rashi's time — 5) The jews never dared to introduce any 'bitter invectives' against the church of Rome and would have been very foolish to do so, as that church yielded them better protection than any other authority, and a man who could make mistakes of this kind dares to accuse Benjamin of ignorance, super-

stition, falsehood, the very basest of vices he can possibly imagine!

In the course of this translation we shall point out a few more of the grossest mistakes committed by Mr. Gerrans, and we consider this rather a duty, as his has been unfortunately for more than 50 years the only edition accessible to the english public.

17. The Travels of R. Benjamin of Tudela from the Latin of B. Arias Montanus and Constantin L'Empereur compared with other Translations into different Languages.

This abridgement, which will be found in Pinckertons 'General Collection of the best and most interesting Voyages and Travels of the world.' London 1808—14. 4to. Vol. VII. contains such passages only as appear to have been of interest to the editor. Mr. Pinkerton concludes his extracts by stating, that one of the most remarkable things to be learned out of this work is the circumstance, that a person could travel so far at the time; he allows Rabbi Benjamin to have been an able judge of what he saw, and doubts not the veracity of

the travels. Mr. P. has enriched this abridgment by some very valuable remarks, of which we shall avail ourselves in our volume of notes.

V. F R E N C H.

18. Voyage du célèbre Benjamin, au tour du monde, commencé l'an MCLXXIII (sic) contenant une exacte et succincte Description de ce qu'il a vû de plus remarquable, dans presque toutes les parties de la Terre; aussi bien que de ce qu'il en a appris de plusieurs de ses Contemporains dignes de foi. Avec un détail, jusques ici inconnu, de la Conduite, des Synagogues, de la Demeure et du Nombre des Juifs et de leurs Rabins, dans tous les endroits où il a été etc. dont on apprend en même tems l'état où se trouvoient alors différentes Nations avant l'agrandissement des Turcs.

Ecrit premierement en Hebreu par l'auteur de ce Voyage; traduit ensuite en Latin, par Benoit Arian Montan: et nouvellement du Latin en François. Le tout enrichi des Notes, pour l'explication de plusieurs passages.

The above title quoted at length informs the

reader of the sources of this translation, which will be found to occupy 74 pages 4to. of vol 1. in Bergeron's *Collection de Voyages, faits principalement en Asie, dans le XII - XIII - XIV et xv Siècles, a la Haye* 1735, 2 vols. 4to. The notes are of no value, nor is the map which accompanies this poor piece of work.

19. *Voyages de Rabbi Benjamin fils de Jona de Tudele en Europe, en Asie et en Afrique depuis l'Espagne jusqu'à la Chine. Où l'on trouve plusieurs choses remarquables concernant l'Histoire et la Geographie et particulièrement l'état des Juifs au douzième siecle. Traduits de l'Hebreu et enrichis de notes et de Dissertations Historiques et Critiques sur ces Voyages. Par J. P. Barratier. Etudiant en Theologie. A Amsterdam, aux dépens de la Compagnie. 1734. 2 vol. small 8vo.*

Vol. I. contains the voyage and the notes. Vol. II. the 8 dissertations mention'd in the title. With respect to the value of the work I can do no better than quote Gibbon's words (*Decline and Fall, Chap. LIII.*: 'The hebrew text has been translated into french by that

marvellous Child Barratier, *who has added a volume of crude learning*! It is hardly worth while, here to enter into the question whether young Barratier made the translation without the aid of some more experienced scholar, but it is to be regretted that even a child should have been biassed by his teachers against all persons professing another creed than himself. From his notes it appears that the testimony of roman catholics and jews were suspected by him because of their religious belief and it will be no difficult task to prove that his suspicions generally arise from ignorance only.

20. Voyages de Benjamin de Tudelle autour du monde commencé l'an 1173. De Jean du Plan-Carpin en Tartarie, du Frère Ascelin et de ses compagnons vers la Tartarie. De Guillaume de Rubriques en Tartarie et en Chine en 1253 suivi des Additions de Vincent de Beauvais et de l'Histoire de Guillaume de Nauvès, pour l'Eclaircissement des precedentes Voyages. Paris, imprimé aux Frais du Gouvernement pour procurer du Travail aux ouvriers Typographes. Août 1830. in 8vo.

A reprint of No. 18, and curious only on account of the occasion, which procured Master Benjamin the honour of being called forth again from oblivion!

VI. D U T C H.

21. De Reysen van R. Benjamin Jonas Tudelens. In de drie Deelen der Werelt. Int Nederduyts overgeschrieben door Jan Bara. Amsterdam, Jonas Rex. 1666. 24mo. 117 pp.

This translation having been made from L'Empereurs latin version offers nothing new or valuable to the critical reader.

VIII. JEWISH - GERMAN.

22. דיין זיין דיא רייז פון רבי בנימן טודעלענס.
רופא, וועלכי ער דורך דיא דרייא עקין פון דען עולם
גערייזט האט.

(These are the voyages of R. Benjamin Tudelens the physician (!) which he has travelled through three corners of the world). Amsterdam 451 (1691) 8vo.

This translation by Chaim Ben Jacob was made from L'Empereurs text, and although the

editor was a jew, he was too illiterate to correct any of the errors of L'Empereur, nor does he pretend to any learning; but avows that he printed the book merely as a popular treatise for the women and children of the dutch jews, who speak a dialect of their own, mixed with german and hebrew words.

23. דריי זיין דיא רייזי זכר' .

(These are the Voyages etc.)

Francfort on the Mayne 471. (1711) 8vo.

A mere reprint of the former edition and consequently as worthless in a critical point of view —.

It is a curious fact that the Germans, who have written on every subject and have translated almost every thing from Aristotle to Nicholas Nickleby, have no edition of these travels, nor have we been able to trace any Swedish, Danish, Italian or Spanish translation.

**THE TRAVELS OF RABBI
BENJAMIN OF TUDELA.**

2*

HEBREW PREFACE.

THIS book contains the reports of Rabbi Benjamin the son of Jonah, of blessed memory^a, of Tudela in the kingdom of Navarre. This man travelled through many and distant countries, as related in this account and wrote down in every place whatever he saw or what was told him by men of integrity, whose names were known in Spain.

Rabbi Benjamin also mentions some of the principal men in the places he visited and when he returned he brought this report along with him to the country of Castile in the year 933 (1173).

a 'Of blessed memory' (abridged o. b. m. in the course of this work) is an expression generally added by Jews when mentioning the 'honour'd dead'. See Proverbs X. 7.

The abovemention'd Rabbi Benjamin was a man of wisdom and understanding and of much information; and after strict inquiry, his words were found to be true and correct, for he was a true man.

TRAVELS OF
RABBI BENJAMIN
OF BLESSED MEMORY.

Thus says R. Benjamin B. Jonah of blessed memory:

I first set out from the city of SARAGOSSA and proceeded down the river Ebro to TORTOSA.

Two days journey brought me to the ancient city of TARRACONA, which contains many cyclopean and pelasgic remains, and similar buildings are found nowhere else in the whole kingdom of Spain; the city stands on the coast. Two days from thence lies BARCELLONA, in which place there is a congregation of wise, learned and princely men, for instance R. Shesheth, R. Shealthiel and R. Sh'lomo B. R. Abraham B. Chisdai o. b. m. The city though small is handsome and is situated on the seashore. Merchants resort thither for goods from all parts of the world: from Greece, from Pisa, page 2. 1.

Genoa and Sicily, from Alexandria in Egypt, from Palestine and the adjacent countries.

A days journey and a half brings you to GERONA, which city contains a small jewish congregation.

Three days further lies NARBONNE, a place of eminence in consequence of the studies carried on there. From thence the study of the law spreads over all countries. This city contains many very wise and noble men, principally R. Calonymos son of the great and noble R. Theodoros o. b. m., a descendant of the house of David, as proved by his pedigree.

page 2. 2. This man holds landed property from the sovereigns of the country, of which nobody can deprive him by force. There is further R. Abraham the president of the university, R. Makhir, R. Iehuda and others of much merit and learning, altogether the number of Jews amounts to about three hundred.

Four parasangs from thence lies the city of BEZIERS, containing a congregation of learned men, the principals of which are R. Sh'lomo Chalaphtha and R. Joseph B. R. Nethanel o. b. m.

From thence it is two days to HAR GA'ASH or MONTPEILLIER, a city conveniently situated for the purposes of trade, being within two page 3. 1. parasangs from the coast. You there meet with christian and mahometan merchants from all parts: from Algarve (*Portugal*) Lombardy, the roman empire, from Egypt, Palesline, Greece, France, Spain, and England. People of all tongues are met there principally in consequence of the traffick of the Genoese and of the Pisans. The Jews of that city belong to the wisest and most esteemed of the present generation. R. Reuben B. Theodoros, R. Nathan B. R. Sekhariah, R. Sh'muel their Rabbi, R. Shelemiah and R. Mordekhai o. b. m. are the principal among them; others are also very rich page 3. 2. and benevolent towards all those, who apply for assistance.

Four parasangs to LUNEL, a city containing also a holy congregation of Jews who employ all their time upon the study of the law. This town is the place of residence of the celebrated Rabbi R. Meshullam and his five sons: R. Joseph, R. Jitschak, R. Ja'acob, R. Aharon and

R. Asher, all of which are eminent scholars and rich men. The latter is an ascetic^a, who does not attend to any worldly business but studies day and night, keeps fasts and never
 page 4. 1. eats meat. He possesses an extraordinary degree of knowledge of every thing relating to talmudic learning. R. Moshe his brother in law, R. Sh'muel the Minister, R. Sh'lomo Cohen and the physician R. Jehuda B. Thibbon of spanish origin are also inhabitants of LUNEL. All foreign students who resort thither with the intention of studying the law, are supplied with food and raiment at the public expence during the whole time of their stay in the university. The Jews of this city amounting to about three hundred, are wise, holy and benevolent men,
 page 4. 2. who support their poor brethren near and far. The town stands within two parasangs from the coast.

To BEAUCAIRE two parasangs; this is a large

^a פרוש, ascetic, 'one who exercises himself in and is devoted to the contemplation of divine things and for that purpose separates himself from intercourse with the world.' *Richardson's Dict.*

borough, containing about four hundred Jews and a great university under the presidency of the great Rabbi, R. Abraham B. David o. b. m., a scholar of the very first degree of eminence and skill, both in the scriptural and talmudic branches of learning. He attracts students from distant countries who find abode in his own house and are taught by him; he moreover page 5. 1. provides them with all necessities of life from his own means and private property, which is very considerable. R. Joseph B. R. Menachem, R. Benbenast, R. Benjamin, R. Abraham and R. Jitschak B. R. Moshe o. b. m. of this city, are also very great scholars and wise men.

To NOGRES or BOURG DE ST. GILLES three parasangs. The principal of the jewish inhabitants, of which there are about one hundred, are: R. Jitschak B. R. Ja'acob, R. Abraham B. R. Jehuda, R. El'asar, R. Jitschak, R. Moshe and R. Ja'acob the son of the late Rabbi R. Levi o. b. m. This town, a place of Pil- page 5. 2. grimage visited even by the inhabitants of distant countries and islands, is situated within three parasangs from the sea on the very banks of

the large river Rhone which surrounds the whole Provence. It is the place of residence of R. Abba Mari B. R. Jitschak o. b. m. who holds the office of steward to count Raymond.

To ARLES three parasangs, the principal of its two hundred Israelites are: R. Moshe, R. Tobi, R. Jesha'jah, R. Sh'lomo, the Rabbi R. Na-

page 6. 1. than and R. Abba Mari o. b. m.

Three days to MARSEILLES, a city containing many eminent and wise men. The three hundred Jews form two congregations, one of which resides in the lower town on the coast of the Mediterranean and the other in the upper part, near the fortress. The latter supports a great university and boasts of many learned scholars, R. Shimeon B. R. Antoli, his brother R. Ja'acob and R. L'varo are the principals of the upper, R. Ja'acob Perpiano the rich man, R. Abraham and his

page 6. 2 son in law R. Meir, R. Jitschak and R. Meir those of the lower congregation. An extensive trade is carried on in this city, which stands on the very coast.

Here people take ship for GENOA, which also stands on the coast and is reached in

about four days. Two Jews from Ceuta, R. Sh'muel B. Khilam and his brother reside there. The city is surrounded by a wall, no king governs over it, but senators chosen by the citizens and of their own body. Every house is provided with a tower and in times of civil commotion war is carried on from the tops of these towers. The Genoese are masters of the sea and build vessels called galleys by means of which they carry on war in many places and bring home a vast deal of plunder and booty, to Genoa; they are at war with the Pisans.

From their city to that of PISA is a distance of two days journey. The latter is of very great extent, containing about ten thousand fortified houses, from which war is carried on in times of civil commotion. All the inhabitants are brave, no king nor prince governs over them, the supreme authority being vested in senators chosen by the people. The principal of the twenty Jews resident at Pisa, are: R. Moshe, R. Chaim and R. Joseph. The city has no walls, stands about four miles from the sea and the navigation is carried on by means of

vessels who ply upon the Arno, a river which runs through the very city.

To LUCCA four parasangs. This is a large city and contains about forty Jews, the principal of
 page 8. 1. them are: R. David, R. Sh'muel and R. Ja'acob.

A journey of six days from thence brings you to the large city of ROME, the metropolis of all Christendom. The two hundred Jews who live there are very much respected and pay tribute to no one. Some of them are officers in the service of Pope Alexander, who is the principal ecclesiastic and head of the christian church. The principal of the many eminent Jews resident there are R. Daniel and R. Jechiel. The latter is one of the pope's officers, a handsome, prudent and wise man, who frequents the pope's palace being the steward of his household and minister of his private property. *R. Jechiel* is a descendant of R. Na-
 page 8. 2. than, the author of the Book Aruch and its comments. There are further at ROME: R. Joab B. Rabbi R. Sh'lomo, R. Menachem the president of the university, R. Jechiel who resides in Trastevere and R. Benjamin B. R. Shabthai o. b. m.

The city of ROME is divided into two parts by means of the river Tiber which runs through it. In the first of these divisions you see the large place of worship called St. Peter of Rome, there was the large palace of Julius Caesar. The city contains numerous buildings and structures entirely different from all other page 9. 1. buildings upon the face of the earth. The extent of ground cover'd by ruined and inhabited parts of ROME amounts to four and twenty miles. You there find eighty halls of the eighty eminent kings who are all called Imperator, from king Tarquin to king Pipin the father of Charles who first conquer'd Spain and wrested it from the mahometans.

In the outskirts of ROME is the palace of Titus who was rejected by three hundred senators in consequence of his having wasted three years in the conquest of Jerushalaim, which task according to their will he ought to have accomplished in two years. There is further the hall of the palace page 9. 2. of king Vespasianus, a very large and strong building; also the hall of king Galba, containing 360 windows, equal in number to the days of the

year. The circumference of the palace is nearly three miles. A battle was fought here in times of yore and in the palace fell more than a hundred thousand slain, whose bones are hung up
 page 10. 1. there even to the present day. The king caused a representation of the battle to be drawn, army against army, the men, the horses and all their accoutrements were sculptured in marble, in order to preserve a memorial of the wars of antiquity.

You there find also a cave under ground containing the king and his queen upon their thrones, surrounded by about one hundred nobles of their court, all embalmed by physicians and in good preservation to this day.

Also St. Giovanni in porta latina in which place of worship there are two copper pillars
 page 10. 2. constructed by king Sh'lomo o. b. m. whose name 'Sh'lomo Ben David' is engraved upon each. The Jews in ROME told him, that every year about the time of the 9th of Ab,^a these

a The time of the destruction of both temples at Jerusalem. The day is still one of fast and mourning to all jews and is celebrated as such by all synagogues.

pillars sweat so much that the water runs down from them.

You there see also the cave, in which Titus the son of Vespasian hid the vessels of the temple, which he brought from Jerushalaim, and in another cave on the banks of the Tiber you find the sepulchres of those holy men o. b. m., the ten martyrs of the kingdom.

Opposite St. Giovanni de Laterano stands a statue of Shimshon with a lance of stone in page 11. 1. his hand, also that of Abshalom the son of David and of king Constantine, who built Constantinople, which city is called after his name, his statue is cast in copper, man and horse are gilt. ROME contains many other remarkable buildings and works, the whole of which nobody can enumerate.

CAPUA is four days from Rome. This large city was built by king Capis, the town is elegant but the water is bad and the country unhealthy. Among the three hundred Jews, who reside at CAPUA, are many very wise men of universal fame, principally R. Konpasso and his page 11. 2.

brother R. Sh'muel, R. Saken and the Rabbi R. David, who bears the title of Principalo.

From thence to PUZZUOLO or SORRENTO, a large city built by Tsintsan Hadar'eser, who fled in fear of king David o. b. m. The city has been inundated in two spots by the sea. Even to this day you may see the streets and towers of the submerged city. A hot spring, which issues forth from under ground, produces the oil called Petroleum, which is collected upon the surface of the water and used in medicine. There are also the hot baths, provided from hot subterranean springs, which here issue from under ground. Two of these baths are situated on the seashore and whoever is afflicted with any disease generally experiences great relief if not certain cure from the use of these waters. During the summer season all persons afflicted with complaints flock thither from the whole of Lombardy.

From this place a man may travel fifteen miles by a causeway under the mountains. This way was constructed by king Romulus, the founder of Rome, who feared David king

of Israel and Joab his general and constructed buildings both upon and under the mountains.

The city of NAPLES is very strongly fortified, situated on the coast and originally built by the Greeks. R. Chiskiah, R. Shalom, R. Eliah Cohen and R. Jitschak from mount Hor are the principal of the five hundred Jews who live in the city.

One days journey brings you to SALERNO, the principal medical university of christendom. The number of Jews amounts to about six hundred, among which R. Jehuda B. R. Jitschak, R. Malkhi Tsedek, the grand Rabbi, originally page 13. 1. from Siponte, R. Sh'lomo Cohen, R. Elija Hajevari, R. Abraham Narboni and R. Thamon deserve particular notice, being wise and learned men. The city is surrounded by a wall from the landside, one part of it however stands on the shore of the sea. The fortress on the top of the hill is very strong.

Half a day to AMALFI, a city among the inhabitants of which you find twenty Jews, principals: R. Chananel the physician, R. Elisha' and the benevolent or noble Abu - al - Gid.

The christian population of this country is mostly addicted to trade, they do not till the ground, but buy every thing for money, because
 page 13. 2. they reside on high mountains and upon rocky hills; fruit abounds however, the land being well supplied with vineyards, olivegroves, gardens and orchards. Nobody dares wage war with them.

One day to BAVENTO, a large city situated between the coast and a high mountain. The congregation of Jews numbers about two hundred, principals R. Calonymos, R. Sarach and R. Abraham o. b. m.

- Two days to MELFI in Apulia, the Pul^a of
 page 14. 1. scripture, with about two hundred Jews of which R. Achima'ats, R. Nathan and R. Tsadok are the principal.

One days journey to ASCOLI, the principal of the forty Jews who live there are: R. Kontilo, R. Tsemach his son in law and R. Joseph.

Two days to TRANI on the coast. All the pilgrims who travel to Jerushalaim assemble here

in consequence of the convenience of its port. The city contains a congregation of about two hundred Israelites, the principal of whom are R. Eliah, R. Nathan the lecturer and R. Ja'acob. **TRANI** is a large and elegant town.

One days journey to **St. NICOLAS DI BARI**, page 14. 2. the large city which was destroyed by king William of Sicily. The place still lies in ruins and contains neither jewish nor christian inhabitants.

One days journey and a half to **TARANTO**, this is the frontier town of Calabria, the inhabitants are Greeks, the city is large and the principal of the three hundred Jews who live there are: R. Mali, R. Nathan and R. Jisrael.

One days journey to **BRINDISI** on the sea page 15. 1. coast, containing about ten Jews, who are dyers.

Two days to **OTRANTO** on the coast of the grecian sea, the principal of its five hundred jewish inhabitants are R. M'nachem, R. Khaleb, R. Meier and R. Mali.

From thence you cross over in two days to the island of **CORFU**, containing but one Jew,

46 ARTA. ACHELOUS. ANATOLICA. PATRAS. LEPANTO.

a dyer of the name of R. Joseph. Unto this places reaches the kingdom of Sicily.

Two days journey by sea bring you to the coast of ARTA, the confines of the empire of Manuel king of Greece, on this coast lies a vil-
page 15. 2. lage with about a hundred jewish inhabitants, the principal of them are R. Sh'lachiah and R. Hercules.

Two days to ACHELOUS, with ten Jews, principal: R. Shabthai.

Half a day to ANATOLICA on the gulf.

One days journey by sea to PATRAS. This is the city of Antipatros king of Greece, one of the four kings who rose after king Alexander. The city contains large and ancient buildings and about fifty Jews reside there. R
page 16. 1. Jitschak, R. Ja'acob and R. Sh'muel are the principal of them.

Half a day by sea to LEPANTO on the coast. The principal of the hundred Jews who reside there are R. Gisri, R. Shalom and R. Abraham.

One days journey and a half to CRISSA. Two hundred Jews live there by themselves on mount PARNASSUS and carry on agriculture

upon their own land and property; R. Sh'lomo, R. Chaim and R. Jeda'iah are the principal of them.

Three days to the city of CORINTH which page 16. 2. contains about three hundred Jews, principals: R. Leon, R. Ja'acob and R. Chiskiah.

Three days to the large city of THEBES with about two thousand jewish inhabitants. These are the most eminent manufacturers of silk and purple cloth in all Greece. Among them are many eminent talmudic scholars and men as famous as any of the present generation. The principal of them are: the great Rabbi R. Aharon Koti, his brother R. Moshe, R. Chija, R. Eliiah Tareteno and R. Joktan. No scholars like them are to be met with in the whole grecian empire except at Constantinople. page 17. 1.

A journey of three days brings you to NEGROPONT, a large city on the coast to which merchants resort from all parts. Of the two hundred Jews who reside there the principal are R. Eliiah Psalteri, R. 'Emanuel and R. Khaleb.

From thence to JABUSTRISA is one days jour-

ney. This city is situated on the coast and contains about one hundred Jews, the principal of whom are: R. Joseph, R. Sh'muel and R. Nethaniah.

RABENICA is distant one days journey and contains about one hundred Jews. R. Joseph, page 17. 2. R. El'asar and R. Jitschak are the principal of them.

SINON POTAMO or ZEITUN is one days journey further; R. Sh'lomo and R. Ja'acob are the principal of its fifty jewish inhabitants.

Here are the confines of Walachia, a country the inhabitants of which are called Vlachi. They are 'as nimble as deer'^a and descend from their mountains into the plains of Greece committing robberies and making booty. Nobody ventures to make war upon them, nor can any king bring them to submission, and they do not profess the christian faith. Their names are of jewish origin and some even say they have been page 18. 1. Jews, which nation they call brethren. Whenever they meet an Israelite, they rob but

a 2 Samuel II. 18.

never kill him, as they do the Greeks. They profess no religious creed.

From thence it is two days to GARDICKI, a ruined place, containing but few jewish or grecian inhabitants.

Two days further stands the large commercial city of ARMIRO, on the coast. It is frequented by the Venetians, the Pisans, the Genoese and many other merchants, who there transact business. It is a large city and contains about four hundred jewish inhabitants; page 18. 2. principals: R. Shiloh, R. Joseph the elder and R. Sh'lomo the president.

One day to BISSINA; the principal of the hundred Jews who reside there are the Rabbi R. Shabtha, R. Sh'lomo and R. Ja'acob.

The town of SALUNKI is distant two days journey by sea, it was built by king Seleucus, one of the four greek nobles who rose after Alexander, is a very large city and contains about five hundred jewish inhabitants. The Rabbi R. Sh'muel and his children are eminent scholars and he is appointed provost of the resident Jews by the kings command. His son in page 19. 1.

law R. Shabthai, R. Eliah and R. Mikhael also reside there. The Jews are much oppressed in this place and live by the exercise of handicrafts.

MITRIZZI, distant two days journey, contains about twenty Jews. R. Jescha'iah, R. Makhir and R. Eliab are the principal of them.

DRAMA, distant hence two days journey contains about one hundred and forty Jews; principals: R. Mikhael and R. Joseph.

From thence one days journey to CHRISTOPOLI, with about twenty jewish inhabitants.

page 49. 2. Distant three days journey from thence by sea stands ABYDOS, on the coast.

Five days journey by the mountains to the large city of CONSTANTINOPLE.

This city, the metropolis of the whole grecian empire is also the residence of the emperor, king Manuel. Twelve princely officers govern the whole empire by his command and every one of them inhabits a palace at Constantinople and possesses fortresses and cities of his own. The first of these nobles bears the title of Praepositus magnus; the second is

called Mega Domesticus, the third Dominus, the fourth Megas Dukas, the fifth Oeconomus page 20. 1. magnus, the names of the other are similar to these. The circumference of the city of Constantinople amounts to eighteen miles, one half of the city is bounded by the continent, the other by the sea, two arms of which meet here: the one being a branch or outlet of the russian, the other of the spanish sea.

Great stir and bustle prevails at Constantinople in consequence of the conflux of many merchants who resort thither, both by land and by sea, from all parts of the world for purposes of trade. Merchants from Babylon and from Mesopotamia, from Media and Persia, from Egypt and Palestine as well as from Russia, Hungary, Patzinakia, Budia, Lombardy and Spain page 20. 2. are met with here and in this respect the city is equalled only by Bagdad, the metropolis of the Mahometans.

At Constantinople is the place of worship called St. Sophia and the metropolitan seat of the Pope of the Greeks, who are at variance with the Pope of Rome. It contains as many

altars as the year numbers days and possesses innumerable riches.

These are augmented every year by the contributions of the two islands and of the adjacent towns and villages. All the other places of worship in the whole world do not equal St. Sophia in riches. It is ornamented by pillars of gold and silver and by innumerable lamps of the same precious materials.

The Hippodrome is a public place near the wall of the palace, set aside for the sports of the king. Every year the birthday of Jisho the Nazarene is celebrated there by public rejoicings. On these occasions you may there see representations of all the nations, who inhabit the different parts of the world and surprising feats of jugglery. Lions, bears, leopards and wild asses as well as birds, that have been trained to fight each other, are also exhibited, and all this sport, the equal of which is to be met with nowhere, is carried on in the presence of the king and the queen.

King 'Emanuel has built a large palace for his residence on the sea shore, besides the pa-

lace built by his predecessors, this edifice is called Blachernes.

The pillars and walls of this palace are cover'd with sterling gold. All the wars of the ancients as well as his own wars are represented in pictures. The throne in this palace is of gold and ornamented with precious stones. A golden crown hangs over the throne suspended on a page 22. 1. chain of the same material, the length of which exactly admits the emperor to sit under it. This crown is ornamented with precious stones of inestimable value. Such is the lustre of these diamonds that, even without any other light, they illumine the room in which they are kept. Other objects of curiosity are met with here which nobody can adequately describe.

The tribute, which is collected at Constantinople every year, from all parts of Greece consisting of silks and purple cloths and gold, fills many towers. These riches and buildings are equalled nowhere in the world. They say page 22. 2. that the tribute of the city alone amounts every day to twenty thousand florins; this revenue arises from rents of hostelryes and ba-

zaars and of the duties paid by merchants who arrive by sea and by land.

The Greeks who inhabit the country are extremely rich and possess great wealth of gold and precious stones. They dress in garments of silk, ornamented by gold and other valuable materials; they ride upon horses and in their appearance they are like princes. The country is rich producing all sorts of delicacies as well abundance of bread, meat and wine
page 23. 1. and nothing upon earth equals their wealth. They are well skilled in the greek sciences and live comfortable, 'every man under his vine and his fig tree'^a.

The Greeks hire soldiers of all nations whom they call barbarians, for the purpose of carrying on their wars with the Sultan of the Thogarmim who are called Turks. They have no martial spirit themselves and like women are unfit for warlike enterprizes.

No Jew dwells in the city with them, having been expelled beyond the one arm of the

a. Micha. IV. 4.

sea. They are shut in by the channel of Sophia on one side and they can reach the city page 23. 2. by water only, whenever they want to visit it for the purpose of trade. The number of Jews at Constantinople amounts to two thousand rabbanites and five hundred caraites,^a they live on one spot but a wall divides them. The principal of the rabbanites, who are learned in the law, may be called: the Rabbi R. Abtalion, R. 'Obadiah, R. Aharon Khuspo, R. Joseph Sargeno and R. Eliakim the elder. Many of them are manufacturers of silk cloth, many others are merchants, some of them being extremely rich; but no Jew is allowed to ride upon a horse page 24. 1. except R. Sh'lomo Hamitsri who is the king's physician and by whose influence the Jews enjoy many advantages even in their state of oppression. This state is very severely felt by them and the hatred against them is enhanced by the practice of the tanners, who pour out their filthy water in the streets and even be-

a. The former respect and conform with the authority of the rabbinic explanations, which are rejected by the latter.

fore the very doors of the Jews, who being thus defiled, become objects of hatred to the Greeks. Their yoke is severely felt by the Jews, both good and bad, they are exposed to be beaten in the streets and must submit to all sorts of bad treatment, but the Jews are

page 24. 2. rich, good, benevolent and religious men, who bear the misfortunes of the exile with humility. The quarter inhabited by the Jews is called PERA.

Two days from CONSTANTINOPLE stands RODOSTO, containing a congregation of about four hundred Jews, the principal of which are: R. Moshe, R. Abiiah and R. Ja'acob.

To GALLIPOLI two days. Of the two hundred Jews of this city the principal are: R. Eliiah Kapid, R. Shabthai the little and R. Jitschak Megas; — this term means 'tall' in the greek language.

page 25. 1. To (Kales or) KILIA two days. The principal of the fifty Jews who inhabit that place are R. Jehudah, R. Ja'acob and R. Shm'aiah.

Two days to MITILENE, one of the islands

of the sea. Ten places of this island contain jewish congregations.

Three days from thence is situated the island of CHIO, containing about four hundred Jews, the principal of which are R. Eliiah, R. Theman and R. Shabthai. The trees which yield mastic are found here.

Two days to the island of SAMOS with about three hundred Jews. Principals: R. page 25. 2. Sh'maria, R. 'Obadiah and R. Joel. These islands contain many congregations of Jews.

To RHODES, three days by sea; the principal of the four hundred Jews who reside here are: R. Aba, R. Chananel and R. Eliiah.

Four days to CYPRUS. Besides the rabbanitic Jews in this island, there is a community of heretic Jews, called Kaphrossin, or 'cyprians'. They are Epicureans and the Jews excommunicate them every where. The evening of the sabbath is profaned and that of the sabbath kept holy by these sectarians.

To CORYCUS two days, this is the frontier of Aram, which is called Armenia. Here are the page 26. 1. confines of the empire of Toros, king of the moun-

ains, sovereign of Armenia, whose sway reaches unto the city of Dhuchia and unto the country of the Togarmim who are called Turks.

Two days to Malmistras which is TERSOOS situated on the coast. Thus far reaches the empire of the Javanites who are called Greeks.

The large city of ANTIOCH is distant two days. It stands on the banks of the Makloub, which river flows down from mount Lebanon, from the country of Chamath; the city was founded by king Antiochus, and is overlooked
page 26. 2. by a very high mountain. A wall surrounds this height, on the summit of which is situated a well. The inspector of the well distributes the water by subterranean aquaducts and provides the houses of the principal inhabitants of the city therewith. The other side of the city is surrounded by the river. This place is very strongly fortified and in the possession of Prince Boemond Poitevin, surnamed le Baube. It contains about ten Jews, who are glass-manufacturers, the principal of them are: R. Mordekhai, R. Chaiim and R. Jishma'el.

Two days from thence to Lega which is

LATACHIA with about two hundred Jews, of which R. Chiia and R. Joseph are the principal. page 27. 1.

Two days to JEBILEE, the Ba'al Gad^a of Scripture under mount Lebanon.

In this vicinity resides the nation which are called ASSASSINS, who do not believe in the tenets of mohammedanism, but in those of one, whom they consider like unto the prophet Khar-math. They fulfil whatever he commands them to do, whether it be a matter of life or death. He goes by the name of Sheikh - al - Chashishin, or their old man, by whose commands all the acts of these mountaineers are regulated. His seat is in the city of Kadmus, the Kedemoth^b of scripture, in the land of Sichon. The As- page 27. 2.
sassins are faithful to one another by the command of their old man and make themselves the dread of every one, because their devotion goes far enough gladly to risk their lives, and to kill even kings, if commanded to do so.^c The extent of their country is eight days journey. They are at war with the christians, cal-

a. Joshua XI. 17. XII. 7. XIII. 5. b. *ibid.* XIII. 18. XXI. 37. I. Chron. VI. 64. c. see Notes.

led Franks and with the count of Tripoli, which is Tarablous el Sham.

Some time ago TRIPOLI was visited by an earthquake, which destroyed many Jews and Gentiles, numbers of the inhabitants were killed by the falling houses and walls, under the ruins of which they were buried. More than twenty thousand persons were killed in Pales-
 page 28. 1. tine by this earthquake.

One days journey to the other DJEBAIL which was the Gebal of the children of 'Ammon;* it contains about one hundred and fifty Jews and is govern'd by seven Genoese, the supreme command is vested in one of them, Julianus Embriaco by name. You there find the ancient place of worship of the children of 'Ammon, the idol of this people sits upon a cathedra or throne, constructed of stone and richly gilt; two female figures occupy the seats on
 page 28. 2. his side, one being on the right, the other on the left, and before it stands an altar, upon which the children of 'Ammon offer'd sacrifices.

a. Joshua XIII. 5. 1 Kings V. 32. Ezech. XXVII. 9.

and burned incense in times of yore. The city contains about two hundred Jews the principal of which are R. Meir, R. Ja'acob and R. Szimchah, and stands on the coast of the sea of the holy land.

Two days to BEYRUT, which is Beeroth.^a The principal of its fifty jewish inhabitants are: R. Sh'lomo, R. 'Obadiah and R. Joseph.

One days journey to SAIDA which is Tsidon page 29. 1. of scripture;^b a large city with about twenty jewish inhabitants.

Within twenty miles resides a nation who are at war with the inhabitants of Tsidon; the name of this nation is DRUSES. They are called heathens and unbelievers because they confess no religion. Their abodes are on the summits of the mountains and in the ridges of the rocks, and they are subject to no king or prince. Mount Hermon, a distance of three days journey, confines their territory. This nation is very incestuous; a father cohabits with his own daughter, and

a. Joshua XVIII. 25. b. Joshua XI. 3. XIX. 28.

page 29. 2. once every year all men and women assemble to celebrate a festival upon which occasion, after eating and drinking they hold promiscuous intercourse.

They say that the soul of a virtuous man is transferred to the body of a newborn child, whereas that of the vicious transmigrates into a dog or some other animal. 'This their way is their folly.'^a

Jews have no permanent residence among them, some tradesmen however and a few dyers travel through the country occasionally, to carry on their trades or sell goods and they return to their homes when their business is done. The Druses are friendly towards
page 30. 1. the Jews; they are so nimble in the climbing of hills and mountains, that nobody ventures to carry on war with them.

One days journey to New Tsour, a very beautiful city, the port of which is in the very town. This port is guarded by two towers, within which the vessels ride at anchor. The

a. Psalms XLIX. 13.

officers of the customs draw an iron chain from tower to tower every night, thereby effectually preventing any thieves or robbers to escape by boats or by other means. A port equal to this is met with nowhere upon earth. About four hundred Jews reside in this excellent place, the principal of which are the Judge R. Ephraim Mitsri, R. Meier of Carcasson, and R. Abraham, the elder of the community. The Jews of Tsour are shipowners and manufacturers of the far-renowned tyrian glass, the purple dye is also found in this vicinity. page 30. 2.

If you mounts the walls of NEW TSOUR, you may see the remains of 'Tyre the crowned'^a which was inundated by the sea, it is about the distance of a stones - throw from the new town; and whoever embarks may observe the towers, the markets, the streets and page 31. 1. the halls on the bottom of the sea. The city of NEW TSOUR is very commercial, and one to which traders resort from all parts.

One day to ACRE, which is Acco of Scrip-

a. Isaiah XXIII.

ture,^a on the confines of the tribe of Asher. This city is the frontier town of Palestine and in consequence of its situation on the shore of the mediterranean and of its large port, is the principal place of disembarcation of all pilgrims who visit Jerushalaim by sea. A river called Nahr el Kelb runs near the city which contains about two hundred jewish inhabitants;

page 31. 2. R. Tsadok, R. Jepheth and R. Jona are the principal of them.

To KHAIFA, which is Gath Hachepher,^b three parasangs. One side of this city is situated on the coast, on the other it is overlooked by mount Kharmel. Under the mountain are many jewish sepulchres and near the summit is the cavern of Elijahu, upon whom be peace. Two christians have built a place of worship near this site, which they call St. Elias, and on the summit of the hill you may still trace the situation of the altar which was rebuilt by Elijahu o. b. m. in the time of king Achab^c and the circumference of which is about four yards.

a. Judges I. 31. b. Joshua XIX. 13. c. I. Kings XVIII. 30.

The river Mukattua runs down the mountain and along its base.

Four parasangs to KH'PHAR THANCHUM, which page 32. 1. is Kh'phar Nachum, identical with Meon, the place of abode of Nabal the Carmelite.*

Six Parasangs to CESAREA, the Gath of the Philistines of scripture,^b inhabited by about ten Jews and two hundred Cuthaeans. The latter are samaritan Jews, commonly called Samaritans. The city is very elegant and beautiful, situated on the sea shore, and was built by king Herod who called it Cesarea in honor of the Emperor or Caesar.

To KAKUN, the K'eilah of scripture^c half a days journey; in this place are no Jews.

To ST. GEORGE, the ancient Luz,^d half a days journey. One Jew only, a dyer by pro- page 32. 2. fession, lives there.

To SEBASTE one days journey. This is the ancient Shomron^e where you may still trace the site of the palace of Achab, king of Israel.

a. On this passage and its translation see my volume of Notes. b. 1 Sam. VI. 17. c. Joshua XV. 44. d. Judges I. 26. e. I. Kings XVI. 24.

It was formerly a very strong city, and is situated on the mount, in a fine country richly water'd and surrounded by gardens, orchards, vineyards and olivegroves, no Jews live there.

To NABLOUS, the ancient Sh'khem on mount Ephraim,^a two parasangs. This place contains no jewish inhabitants and is situated in the valley between mount Gerizim and mount 'Ebal. It is the abode of about one hundred Culhaeans, who observe the mosaic law only, and are called Samaritans. They have priests, descendants
 page 33. 1. of Aharon the priest, of blessed memory, whom they call Aharonim. These do not intermarry with any other than priestly families; but they are priests only of their own law, who offer sacrifices and burnt offerings in their synagogue on mount Gerizim. They do this in accordance with the words of scripture^b, Thou shalt put the blessing on mount Gerizim, and they pretend that this is the holy temple^c. On passover and holidays they offer burnt offerings on the altar, which

a. Joshua XX. 7. b. Deut. XI. 29. c. To which place according to the tenets of the talmudic Jews, the offerings are confined and since the destruction of which have been discontinued.

they have erected on mount Gerizim,^a from the stones put up by the children of Israel after they had crossed the Jordan.^b They pre-
page 33. 2.
 tend to be of the tribe of Ephraim and are in possession of the tomb of Joseph the righteous, the son of our father Ja'acob, upon whom be peace, as is proved by the following passage of scripture 'the bones of Joseph, which the children of Israel brought up with them from Egypt, they buried in Sh'khem.'

The Samaritans do not possess the three letters ה Hé, ח Cheth and ו 'Ajin; the Hé of the name of our father Abraham, and they have no glory — the Cheth of the name of our father Jitschak, in consequence of which they are devoid of piety, the 'Ajin of the name of Ja'acob, for they want humility. Instead of these letters they always put an Aleph, by which
page 34. 1.
 you may know that they are not of jewish origin, for they know the law of Moshe, except these three letters.

This sect carefully avoids being defiled by

a. Dent. XXVII. 4. — see notes. b. *ibid.*
 c. Joshua XXIV. 32.

touching corpses, bones, those killed by accident or graves, and they change their daily garments whenever they visit their synagogue, upon which occasion they wash their body and put on other clothes. These are their daily habits.

Mount Gerizim is rich in wells and orchards, whereas mount 'Ebal is dry like stone and rock, the city of Nablous lies in the valley between these two hills.

page 34. 2. Four parasangs from thence is situated MOUNT GILBOA'^a, which christians call Monto Jelbon, the country is very barren hereabout.

Five parasangs further is the valley of AJALON,^b called by the christians Val de Luna.

One parasang to GRAN DAVID, formerly the large city of Gib'on.^c It contains no jewish inhabitants.

From thence three parasangs to JERUSALAIM, which city is small and strongly fortified by three walls. It contains a numerous population composed of Jacobites, Armenians,

a. I. Sam. XXVIII. 4. XXXI. 1—8. II. Sam. I. 6, 21. b. Joshua VII. 12; at present Yálo. *Smith*. c. Joshua X. 2.

Greeks, Georgians, Franks and in fact of people of all tongues.

The dyeing house, is rented by the year and the exclusive privilege of carrying on this trade is purchased from the king by the Jews of JERUSHALAIM, two hundred of which dwell in one corner of the city, under the tower of David. page 35. 1.

About ten yards of the base of this building are very ancient, having been constructed by our ancestors, the remaining part was added by the Mahometans and the city contains no building stronger than the tower of David.

There are at JERUSHALAIM two hospitals, which support four hundred knights and afford shelter to the sick; these are provided with every thing they may want, both during life and in death; the second house is called hospital of Sal'mon being the palace originally built by king Sh'lomo. page 35. 2.

This hospital also harbours and furnishes four hundred knights, who are ever ready to wage war, over and above those knights who arrive from the country of the Franks and other parts of Christendom. These generally

have taken a vow upon themselves to stay a year or two and they remain until the period of their vow is expired.

The large place of worship, called Sepulchre and containing the sepulchre of that man,*

page 36. 1. is visited by all pilgrims.

JERUSHALAIM is furnished with four gates, called gate of Abraham, of David, of Tsion and of Jehoshaphat; the latter stands opposite the place of the holy temple, which is occupied at present by a building called Templo Domino. 'Omar Ben Al-Khataab erected a large and handsome cupola over it and nobody is allowed to introduce any image or painting into this place which is set aside for prayers only. In front of it you see the western wall, one of the walls which formed the holy of holies of the ancient temple, it is called gate of mercy and all Jews resort thither to say their prayers near the wall of the court yard.

page 36. 2.

At JERUSHALAIM you also see the stables which were erected by Sh'lomo^b and which

a. Jesus is thus called by the Talmud. b. I. Kings IV. 26.

formed part of his house. Immense stones have been employed in this fabric, the like of which is nowhere else to be met with.

You further see to this day vestiges of the canal, near which the sacrifices were slaughter'd in ancient times and all jews inscribe their name upon an adjacent wall.

If you leave the city by the gate of Jehoshaphat, you may see the pillar erected on Abshaloms place^a and the sepulchre of king 'Usia^b and the great spring of the Shiloach which runs into the brook Kidron. Upon this spring you see a large building erected in the times of our forefathers. page 37. 1.

Very little water is found at JERUSHALAIM, the inhabitants generally drink rain water, which they collect in their houses.

From the valley of Jehoshaphat the traveller immediately ascends the mount of olives, as this valley only intervenes between the city and the mount, from which the dead sea is clearly seen. Two parasangs from the sea

a. II. Sam. XVIII. 18. b. II. Kings XV. 1—7.

stands the salt pillar into which Lots wife was
page 37. 2 metamorphosed,^a and although the sheep continually lick it, the pillar grows again and retains its original state. You also have a prospect upon the whole valley of the dead sea and of the brook of Shittim^b even as far as mount N'bo.^c

Mount Tsion is also near JERUSHALAIM and upon this acclivity stands no building except a place of worship of the Nazarenes. The traveller further sees there three jewish cemeteries, where formerly the dead were buried, some of the sepulchres had stones with inscriptions upon them, but the christians destroy these monuments and use these stones in building their houses.

JERUSHALAIM is surrounded by high moun-
page 38. 1. tains, and on mount Tsion are the sepulchres of the house of David and those of the kings who reigned after him. In consequence of the following circumstance however, this place is hardly to be recognized at present: Fifteen

a. Gen. XIX. 26. b. Joel III. 18. c. Deuter. XXII. 49.

years ago, one of the walls of the place of worship on mount Tsion, fell down, which the patriarch order'd the priest to repair. He commanded to take stones from the original wall of Tsion and to employ them for that purpose, which command was obeyed. About twenty journey-men were hired at stated wages, who broke stones from the very foundations of the walls of Tsion. Two of these labourers, who were intimate friends, upon a certain day treated one another, and repaired to their work after their friendly meal. The overseer questioned them about their tardiness, but they answer'd that they would still perform their days work, and would employ thereupon the time, during which their fellow labourers were at meals. They then continued to break out stones and happen'd to meet with one, which formed the mouth of a cavern. They agreed with one another to enter the cave and to search for treasure, in pursuit of which they proceeded onward until they reached a large hall, supported by pillars of marble, encrusted with gold and silver, and before which stood a table, page 39. 2.

with a golden sceptre and crown. This was the sepulchre of David, king of Israel, to the left of which they saw that of Sh'lomo in a similar state and so on the sepulchres of all kings of Jehuda, who were buried there. They further saw locked trunks, the contents of which nobody knew and desired to enter the hall; but a blast of wind like a storm issued forth from the mouth of the cavern, strong enough to throw them down, almost lifeless, on the ground. There they lay until evening, when another wind rushed forth, from which they heard a voice, like that of human being, calling aloud: get up and go forth from this place. The

page 39. 2. men came out in great haste and full of fear, proceeded to the patriarch and reported what had happen'd to them. This ecclesiastic summon'd into his presence R. Abraham el Constantini, a pious ascetic, one of the mourners of the downfall of Jerushalaim and caused the two labourers to repeat what they had previously reported. R. Abraham thereupon informed the patriarch that they had discover'd the sepulchres of the house of David and of the

kings of Jehuda. The following morning the labourers were sent for again, but they were found stretched on their beds and still full of fear; they declared that they would not attempt to go again to the cave, as it was not God's will to discover it to any one. The patriarch order'd the place to be walled up, so as to hide it effectually from every one unto the present day. The above-mention'd R. Abraham told me all this.

Two parasangs from Jerushalaim is Beth-Lechem of Jehuda, called BETH-LECHEM; within half a mile of it, where several roads meet,* stands the monument which points out the grave of Rachel. This monument has been constructed of eleven stones, equal to the number of the children of Ja'acob. It is cover'd by a cupola, which rests upon four pillars and every Jew who passes there, inscribes his name on the stones of the monument. Twelve Jews, dyers by profession, live at BETH-LECHEM, the

a. Gen. XXXV. 19. 20.

country abounds with rivulets, wells and springs of water.

Six parasangs to CHEBRON. The ancient city of that name was situated on the hill and lies in ruins at present, whereas the modern town stands in the valley, even in the field of Makhphela.^a Here is the large place of worship called St. Abraham, which during the time of the Mahomedans was a synagogue. The

page 41. 1. Gentiles have erected six sepulchres in this place, which they pretended to be those of Abraham and Sarah, of Jitschak and Ribekah and of Ja'acob and Leah; the pilgrims are told, that they are the sepulchres of the fathers and money is extorted from them. But if any Jew come, who gives an additional fee to the keeper of the cave, an iron door is opened, which dates from the times of our forefathers who rest in peace, and with a burning candle in his hands, the visitor descends into a first cave, which is empty, traverses a second in the same state and at last reaches a third, which con-

a. Gen. XXIII. 19.

tains six sepulchres: that of Abraham, Jitschak and Ja'acob and of Sarah, Ribekah and Leah, one opposite the other. All these sepulchres bear inscriptions, the letters being engraved, page 41. 2. thus upon that of Abraham 'this is the sepulchre of our father Abraham upon whom be peace' even so upon that of Jitschak and upon all the other sepulchres. A lamp burns in the cave and upon the sepulchres continually, both night and day, and you there see tubs filled with the bones of Israelites, for it is a custom of the house of Israel to bring thither the bones of their relicts and of their forefathers and to leave them there, unto this day. page 42. 1.

On the confines of the field of Makhphela stands the house of our father Abraham, who rests in peace, before which house there is a spring and in honor of Abraham, nobody is allowed to construct any building on that site.

Five parasangs to BEITH JABERIM, the ancient Maresha,^a in which place there are but three jewish inhabitants.

a. Joshua XV. 44.

Five parasangs to TORON DE LOS CABALLEROS, which is Shunem,^a inhabited by three hundred Jews.

Three parasangs to ST. SAMUEL OF SHILOH, the ancient Shiloh,^b within two parasangs of
 page 42. 2. Jerushalaim. When the christians took Ramleh, which is Ramah, from the Mahomedans, they discover'd the sepulchre of Shmu'el the Ramathi^c near the jewish synagogue and removed his remains to Shiloh, where they erected a large place of worship upon them, called St. Samuel of Shiloh to the present day.

Three parasangs to PESIPUA, which is Gib'ath Shaoul, or Geb'a Benjamin;^d it contains no Jews.

Three parasangs to BEITH NUBI, which is
 page 43. 1. Nob the city of the priests.^e In the middle of the road are the two rocks of Jehonathan, the name of one of which is Botsets and of the other Séné. The two Jews who live here are dyers.

a. Joshua XIX. 18. b. Judges XXI. 19.
 c. 1 Sam. I. 1 and foll. d. Joshua XVIII. 24. Judges XX. 10. 1 Kings XV. 22. e. 1 Sam. XXII. 19.

Three parasangs to RAMLEH, which is Harama, where you still find walls erected by our forefathers; this is evident from the inscriptions upon the stones. The city contains about three Jews and was formerly very considerable, a jewish cemetery in its vicinity has two miles in extent.

Five parasangs to JAFFA, the ancient Japho^a on the coast; one Jew only, a dyer by profession, lives there.

Three parasangs to IBELIN, Jabneh^b of antiquity, where the site of the schools may still be traced; it contains no Jews. Here was the page 43. 2. frontier of the tribe of Ephraim.

Two parasangs to Palmis, or ASDOUD, formerly a city of the Philistines,^c at present in ruins, and containing no Jews.

Two parasangs to ASCALON, which is in fact the New Ascalon, built on the coast by 'Esra the priest o. b. m. and originally called Benebra, distant about four parasangs from ancient Ascalon^d, which lies in ruins at present. This

a. Joshua XIX. 46. 2Chron.II.16. b. 2Chron. XXVI.6. c. Joshua XIII. 3. d. ibid. JudgesI.18.

city is very large and handsome, merchants from all parts resort thither for purposes of trade, it being conveniently situated on the con-
 page 44. 1. fines of Egypt. Of rabbanite Jews there are about two hundred; R. Tsemach, R. Aharon and R. Sh'lomo being the principal of them, besides about forty Karaites and about three hundred Cutheans *or Samaritans*. In the city stands a fountain, called Bir Ibrahim - al - Khalil, which was dug in the time of the Philistines.

From thence *back* to ST. GEORGE, which is Lydda and in

One day and a half to SERAIN, the ancient Jis-re'el,^a a city containing a remarkably large fountain; one jewish inhabitant, a dyer by profession.

Three parasangs to SUFURIEH, the Tsippori of antiquity. The sepulchres of Rabenu Hak-
 page 44. 2. kadosh, of R. Chija, who came back from Babylon, and of Jonah ben Amithai the prophet are shown here; they are buried in the mountain, which also contains numerous other sepulchres.

a. Joshua XIX. 18. 2 Sam. II. 9.

Five parasangs to TIBERIAS. This city is situated on the Jordan, which here bears the name of sea of Khinnereth,^a or lake of Tiberias. Here are the falls of the Jordan, in consequence of which the place bears also the name of Ashdoth Hapisga,^b which means 'the place where the rapid rivers have their fall';^c the Jordan afterwards empties itself in lake Asphaltes, which is the dead sea.

TIBERIAS contains about fifty Jews, the principal of them are: R. Abraham the astronomer R. Mukhthar and R. Jitschak.

The hot waters, which spout forth from under ground, are called the warm baths of TIBERIAS. page 45. 1.

In the vicinity is the synagogue of Khaleb B. Jphuneh and among numerous other jewish sepulchres, those of R. Jochanan B. Sakhai and of R. Jehonathan B. Levi; they are all situated in lower Galilee.

Two (*days*) Parasangs to TEBNIN, the an-

a. Numbers XLIII. 11. b. Deut. III. 17. IV. 49.
c. see Gesenius אשדות.

cient Thimnatha,^a where you find the sepulchre of Shmu'el (*Shim'on*) the just and many other sepulchres of Israelites.

One day to GISH, which is Gush Chaleb, with about twenty jewish inhabitants.

Six parasangs to MEROON, which is Maron; in a cave near this place are the sepulchres of Hillel and Shamai and of twenty of their disciples, also those of R. Benjamin B. Jepheth and of R. Jehuda B. B'thera.

page 45. 2.

Six parasangs to 'ALMA, containing fifty jewish inhabitants and a large cemetery of the Israelites.

Half a day to KADES, which is Kadesh Naphthali^b on the banks of the Jordan, the sepulchres of R. El'asar B. 'Arach, of R. El'asar B. 'Asariah, of Chuni Hama'agal, of R. Shim'on B. Gamliel, of R. Jose Hag'lili and of Barak B. Abino'am are here; the place contains no Jews.

page 46. 1. A days journey to BELINAS, the ancient

a. Joshua XV. 10. XIX. 43. b. Joshua XII. 22. XIX. 37. XXI. 32. Judges IV. 6.

Dan;^a the traveller here may see a cave, from which the Jordan issues and three miles from whence this river unites its waters with those of the Arnon, a rivulet of the ancient land of Moab.

In front of the cave you may still trace vestiges of the altar of Mikha's image; which was adored by the children of Dan in times of yore; there is also the site of the altar erected by Jarob'am B. N'bat in honor of the golden calf, and here were the confines of the land of Israel toward the hinder sea.^b

Two days from thence to DAMASCUS, a large page 46. 2. city and the frontier town of the empire of Nureddin, king of the Thogarmim, which are vulgarly called Turks. This place is very large and handsome, enclosed by a wall and surrounded by a beautiful country, which in a circuit of fifteen miles presents the richest gar-

a. Joshua XIX. 47. Judges XVIII. 29.

b. ים האחרון, see Deut. XI. 24. where it means the mediterranean; this is one of the many abortive attempts of our author at comparative geography.

dens and orchards, in such quantity and beauty as to be without equal upon earth.

The rivers Amana^a and Parpar,^b the sources of which are on the Hermon, (a mount on which the city leans,) run down here; the Amana follows its course through Damascus and the waters are conducted by pipes into the
 page 47. 1. houses of the principal inhabitants as well as into the streets and markets.

A considerable trade is carried on here by merchants of all countries. The Parpar runs between the gardens and orchards in the outskirts and richly supplies them with water.

DAMASCUS contains a mahomedan Mosque, called 'the Synagogue of Damascus,' which building is equalled nowhere upon earth. They say that it was the palace of Ben Hadad^c and that one wall of it is built of glass by witchcraft. This wall contains as many openings as there are days in the solar year and the sun gradually throws its light into the openings.

a. II. Kings V. 12. Greek name: *Chrysorroas*; modern arabic *Barady*. b. II. Kings V. 12. modern name: *el Faige*. c. Jerem. XLIX. 27. Amos I. 4.

These are divided into twelve degrees, equal page 47. 2. to the number of the hours of the day and by this contrivance every body may know what time it is. The palace contains houses richly ornamented with gold and silver, formed like tubs and of a size to allow three persons to bathe in them at once. In this building is also preserved the rib of a giant, which measures nine spans in length and two in breadth, and which belonged to an ancient giant king, of the name of Abkhamas.

This name was found engraved upon a stone of his tomb, which also contained the information that he reigned over the whole world. page 48. 1.

Many of the three thousand Jews who inhabit this city are learned men and rich; it is the residence of the president of the university of Palestine by name R. 'Esra, the brother of whom, Sar Shalom, is the principal of the *jewish* court of law; of R. Joseph, who ranges fifth in the university; of R. Matsliach, the lecturer and master of the schools; also of R. Meir, a flower of the learned; of R. Joseph Ibn Pilath, who may be called the prop of the uni-

versity, of R. Heman the elder and of R. Tsadok the physician. The city contains also two hundred Karaites and about four hundred
 page 48. 2. Samaritans, all these sects live upon friendly terms, but they do not intermarry.

One days journey from thence to JELA'AD which is Gil'ad^a and contains about sixty Jews, the principal of them is R. Tsadok. The city is large, richly water'd and surrounded by gardens and orchards.

Half a days journey further stands SALKHAT, the city of Salkhah of scripture.^b

From thence to BA'ALBEK is half a days journey. This is the city, which is mention'd in scripture as 'Ba'alath in the valley of Lebanon, which Sh'lomo built for the daughter of Pharaoh.^c The palace is constructed of stones of enormous size, measuring twenty spans
 page 49. 1. in length and twelve in breadth; no binding material holds these stones together and peo-

a. Hos. VI. 8. b. Numb. XXXII. 26. 29. 39. Dent. III. 10. Joshua XII. 5. I. Chron. V. 11. c. I. Kings IX. 18. II. Chron. VIII. 6.

ple pretend, that the building could have been erected only by the help of Ashmedai.

A great spring takes its rise at the upper side of the city, through which its waters rush like those of a considerable river. They are employed in the working of several mills, situated within the city, which also encloses numerous gardens and orchards.

THADMOR in the desert^a was also built by Shl'omo of equally large stones; this city is surrounded by a wall and stands in the desert, far from any inhabited place, is four days journey distant from the abovemention'd Ba'alath and contains two thousand warlike Jews. These page 49. 2. are at war with the christians and with the arabian subjects of Nureddin and aid their neighbours the mahomedans; R. Jitschak Haj'vami, R. Nathan and R. 'Usiel are their principals.

Half a day to CARIATEEN which is Kirjathaim;^b one Jew only, a dyer by profession, lives there.

a. I. Kings IX. 18. II. Chron. VIII. 4.
b. Joshua XIII. 19.

One day to HAMAH, the ancient Chamath,^a on the Orontes, under mount Lebanon.

Some time ago this city was visited by an earthquake, in consequence of which fifteen
 page 50. 1. thousand men died in one day, leaving only seventy survivors. R. 'Ulah Hacoheh and the Sheikh Abu al Galeb Umokhatar are the principal.

Half a day to REIHA which is Chatsor.^b

Three parasangs to LAMDIN, from whence it is a journey of two days to ALEPPO, the Aram Tsoba of scripture.^c This city is the residence of King Nureddin, in which his palace is situated, a building fortified by an uncommonly high wall. There being neither spring nor river, the inhabitants are obliged to drink rain-water, which is collected in every house in a
 page 50. 2. cistern, called in arabic Algub. The principal of the fifteen hundred Jews who live in ALEPPO are: R. Moshe el-Costandini, R. Jisrael and R. Sheth.

To BALES which is P'thora^d on the Euphrates, two days. Even at present you there still

a. Numb. XIII. 21. XXXIV. 8. b. Joshua XI. 1. 11. II. Kings XV. 29. c. Psalms LX. 2. II. Sam. X. 6. 8. d. Numb. XXII. 5. Deut. XXIII. 4.

find *remains of* the tower of Bil'am Ben Be'or (may the name of the wicked rot^a) which he built in accordance with the hours of the day.^b This place contains about ten Jews.^c

Half a day to KALA' JIABER, which is Sela' Midbarah. This city remained in the power of the Arabs even at the time, when the Thogarmim *or Turks* took their country and dispersed them in the desert; it contains about page 51. 1. two thousand Jews, of which R. Tsidkiah, R. Chia and R. Sh'lomo are the principal.

One day to RACCA, which is Khalneh^d on the confines of Mesopotamia, being the frontier town between that country and the empire of the Thogarmim *or Turks*; it contains about seven hundred jewish inhabitants, the principal of whom are: R. Sakhai, R. Nadib who is blind^e

a. Proverbs X. 7. b. See above, Damascus.
 c. כַּנִּיךְ, a term not understood by former translators, see *Baratier and Gerrans*, and signifying the number of adult males, requisite to constitute a congregation and to allow of the performance of certain prayers in public. d. Gen. X. 10. Amos VI. 2. e. Mr. Gerrans, who understood no rabbinic hebrew, translates 'the much enlighten'd'. s.p. 92. of his translation.

and R. Joseph; one of the synagogues was built by 'Esra the scribe, when he returned to Jerushalaim from Babylon.

One day to the ancient place of CHORAN;* its twenty jewish inhabitants also possess a syn-
 page 51. 2. nagogue erected by 'Esra. Nobody is allowed to construct any building, on the site, where the house of our father Abraham was situated; even the Mahomedans pay respect to the place and resort thither to pray.

Two days journey from thence is^b on the mouth of the El-Khabour, the Chabor of scripture.^c This river takes its course through Media and loses itself in the Kizil Ozein; about two hundred Jews dwell near this place.

To NISIBIN two days; it is a large city, richly water'd and contains about one thousand Jews.

Two days to JEZIREH BEN 'OMAR, an island
 page 52. 1. in the Tigris, on the foot of mount Ararat and four miles distant from the place, on which the

a. Gen. XI. 31. II. Kings XIX. 12. Ezech. XXVI. 23.
 b. the name of the place is omitted in the text. c. II. Kings XVII. 6. XVIII. 1. I. Chron. V. 26. compare: Ezech. I. 3. III. 15. 23. X. 15. 22; *Chaboras* gr. and lat.

ark of Noah rested; 'Omar Ben Al Khatab removed the ark from the summit of the two mountains and made a mosque of it.

There still exists in the vicinity of the ark a synagogue of 'Esra the scribe, which is visited by the Jews of the city on the 9th. of Ab.* The city of JEZIREH 'OMAR BEN AL-KHATAB contains about four thousand Jews, principals: R. Mubchar, R. Joseph and R. Chiia.

Two days from thence stands Mosul, mentioned in scripture as: Ashur the great, which contains about seven thousand Jews, the principal of whom are R. Sakhai, the Prince, a descendant of king David and R. Joseph, surnamed 'Borhan al Phulkh' who is astronomer of Seifeddin, the brother of Nureddin, king of Damascus. This city, situated on the confines of Persia, is of great extent and very ancient; it stands on the banks of the Tigris and is combined by a bridge with NINIVEH.

Although the latter lies in ruins, there are numerous inhabited villages and small town-

a. see p. 40. note.

ships on its site. NINIVEH is distant one para-
 page 53. 1. sang from the town of Arbil and stands on
 the Tigris. MOSUL contains the synagogues of
 'Obadiah, of Jonah ben Amithai and of Nachum
 Haelkoshi.

Three days to RAHABAH, which is 'Recho-
 both by the river'^a Euphrates and contains about
 two thousand Jews, the principal of whom are:
 R. Chiskiah, R. Ehud and R. Jitschak. The
 city is surrounded by a wall, is very hand-
 some, large and well fortified; the environs
 abound with gardens and orchards.

One day to KARKISIA, the ancient Kharkh'-
 mish^b, on the banks of the Euphrates, contai-
 page 53. 2. ning about five hundred jewish inhabitants;
 principals: R. Jitschak and R. Elchanan.

Two days to JUBA, which is Pumbeditha
 in Neharde'a, containing about two thousand
 Jews, some of them being eminent scholars.
 The Rabbi R. Chen, R. Moshe and R. Eliakim
 are the principal of them. Here the traveller
 may see the sepulchres of R. Jehuda and R.

a. Gen. XXXVI. 37. b. Isaiah X. 9. Jerem.
 XLVI. 2. II. Chron. XXXV. 20.

Sh'muel opposite to two synagogues, which they erected during their lives, also the sepulchre of R. Bosthenai, the prince of the captivity, of R. Nathan and of R. Nachman B. Papa. page 54. 1.

Five days to CHARDAH or *Chadrah* with fifteen thousand Jews of whom R. Saken, R. Joseph and R. N'thanel are the principal.

Two days to OKBERA, the city which was built by Jekhoniah king of Jehuda;^a it contains about ten thousand Jews, the principal of whom are R. Jehoshua' and R. Nathan.

Two days from thence stands BAGDAD, the large metropolis of the Khalif Emir al Mumenin^b al 'Abassi of the family of their prophet, who is the chief of the mahomedan religion. All mahomedan kings acknowledge him and he page 54. 2. holds the same dignity over them, which the Pope enjoys over the christians.

The palace of the Khalif at BAGDAD is three miles in extent, it contains a large park of all sorts of trees, both useful and ornamental and all sorts of beasts, as well as a pond of water

a. 1 Kings XXIV. 8. and foll. b. Commander of the faithful.

led thither from the river Tigris; and whenever the Khalif desires to enjoy himself and to sport and to carouse, birds, beasts and fishes are prepared for him and for his councillors, whom he invites to his palace.

page 55. 1. This great Abasside is extremely kind towards the Jews, many of his officers being of that nation; he understands all languages, is well versed in the mosaic law and reads and writes the hebrew language.

He enjoys nothing, but what he earns by the labour of his own hands and therefore manufactures coverlets which he stamps with his seal and which his officers sell in the public market; these articles are purchased by the nobles of the land and from their produce his necessities are provided.

The Khalif is an excellent man, trustworthy and kind-hearted towards every one, but generally invisible to the mahomedans. The pilgrims, which come hither from distant coun-
page 55. 2. tries on their way to Mekha in Yemen, desire to be presented to him and thus address him from the palace: 'Our Lord, light of the ma-

homedans and splendor of our religion, show us the brightness of thy countenance', but he heeds not their words. His servants and officers then approach and pray: 'O Lord, manifest thy peace to those men, who come from distant lands and desire shelter in the shadow of thy glory' and after such petition he rises and puts one corner of his garment out of the window, which is eagerly kissed by the pilgrims. One of the lords then addresses them thus: 'go in peace, for our Lord, the light of the mahomedans, is well pleased and gives you his blessing.' This prince being esteemed by them equal to their prophet, they proceed on their way, full of joy at the words addressed to them by the lord, who communicated the message of peace. page 56. 1.

All the brothers and other members of the Khalif's family, are accustomed to kiss his garments, and every one of them possesses a palace within that of the Khalif, but they are all fetter'd by chains of iron, and a special officer is appointed over every household to prevent their rising in rebellion against the great king. page 56. 2.

These measures are enacted in consequence of an occurrence, which took place some time ago and upon which occasion the brothers rebelled and elected a king among themselves; to prevent this in future it was decreed, that all the members of the Khalif's family should be chained, in order to prevent their rebellious intentions. Every one of them, however, resides in his palace, is there much honor'd and they possess villages and towns, the rents of which are collected for them by their stewards; they eat and drink and lead a merry life.

The palace of the great king contains large buildings, pillars of gold and silver, and treasu-

page 57. 1. res^a of precious stones.

The Khalif leaves his palace but once every year, viz. at the time of the feast called Ramadan. Upon this occasion many visitors assemble from distant parts, in order to have an opportunity of beholding his countenance. He then bestrides the *royal* mule, dressed in kingly robes, which are composed of gold and

a. מחבואות synonymous with מטמונים, treasure.
Gen. XLIII. 23.

silver cloth. On his head he wears a turban, ornamented with precious stones of inestimable value; but over this turban is thrown a black veil, as a sign of humility and as much as to say: See all this wordly honor will be converted into darkness on the day of death. He is accompanied by a numerous retinue of page 57. 2. mahomedan nobles, array'd in rich dresses and riding upon horses, princes of Arabia, of Media, of Persia and even of Tibet, a country distant three months journey from Arabia.

This procession goes from the palace to the Mosque on the Botsra gate, which is the metropolitan Mosque. All those who walk in procession are dressed in silk and purple, both men and women. The streets and squares are enliven'd by singing, rejoicings^a and by parties who dance before the great king, called Khalif. He is loudly saluted by the assembled crowd page 58. 1. who cry: 'Blessed art thou our Lord and King' he thereupon kisses his garment and by holding it in his hand, acknowledges and returns the

a. רגן, Psalms XXXIII.1; joyfulness, *ibid.* XCVIII. 8.

compliment. The procession moves on, into the court of the mosque, where the Khalif mounts a wooden pulpit and expounds their law unto them. The learned Mahomedans rise, pray for him and praise his great kindness and piety, upon which the whole assembly answer: Amen! He then pronounces his blessing and kills a camel, which is led thither for that purpose, and this is their offering, which is distributed to the nobles. These send portions of it to *their friends* who are eager to taste of the
page 58. 2. meat killed by the hands of their holy king and are much rejoiced therewith. He then leaves the Mosque, and returns alone, to his palace, along the banks of the Tigris, the noble Mahomedans accompanying him in boats until he enters this building; he never returns by the way he came, and the path on the bank of the river is carefully guarded all the year round, to as so prevent any one treading in his footsteps. The Khalif never leaves his palace again, for a whole year.

He is a pious and benevolent man and has
page 59. 1. erected buildings on the other side of the ri-

ver, on the banks of an arm of the Euphrates, which runs on one side of the city. These buildings include many large houses, streets and hostels for the sick poor, who resort thither in order to be cured. There are about sixty medical warehouses here, all well provided from the king's stores with spices and other necessities; and every patient who claims assistance is fed at the king's expense, until his cure is completed.

There is further the large building, called 'Dar - al - Maraphtan,'^a in which are locked up all those insane persons who are met with, particularly during the hot season, every one of whom is secured by iron chains until his reason returns, when he is allowed to return to his home. For this purpose they are regularly examined once a month by the king's officers, appointed for that purpose, and when they are found to be possessed of reason they are immediately liberated. All this is done by the king in pure charity, towards all who come to Bagdad,

a. Dar - al - Morabittan in arabic, literally: abode of those who require being chained, i. e. of the raving mad. *D'Ohsson*.

either ill or insane, for the king is a pious man and his intention is excellent in this respect.

BAGDAD is inhabited by about one thousand
 page 60. 1. Jews, who enjoy peace, comfort and much honor under the government of the great king. Among them are very wise men and presidents of the colleges, whose occupation is the study of the mosaic law.

The city contains ten colleges, the principal of the great college is the Rabbi R. Sh'muel Ben 'Eli, principal of the college Geon Ja'acob. The provost of the levites is the president of the second, R. Daniel the master of the third college. R. El'asar the fellow, presides the fourth, R. El'asar Ben Tsemach the fifth college. He is master of the studies and possesses a pedigree of his descent from the
 page 60. 2. prophet Sh'muel, who rests in peace, and he and his brothers know the melodies, that were sung in the temple during its existence. R. Chasadiah, principal fellow, is the master of the sixth, R. Chagai the prince, the principal of the seventh and R. 'Esra the president of the eighth college. R. Abraham, called Abu Tahir, presi-

des over the ninth and R. Sakhai B. Bosthenai, master of the studies, over the tenth college. All these are called Batlanim 'the Idle' because their sole occupation consists in the discharge of public business. During every day of the week they dispense justice to all the jewish inhabitants of the country, except on monday, which is set aside for assemblies under the presidency of the Rabbi Sh'muel, master of the college Geon Ja'acob, who on that day dispenses justice to every applicant and is assisted therein by the ten Batlanim, presidents of the colleges. page 61. 1.

The principal of all these however, is R. Daniel Ben Chisdai, who bears the titles of: PRINCE OF THE CAPTIVITY and LORD and who possesses a pedigree, which proves his descent from king David. The Jews call him 'Lord, Prince of the captivity' and the mahomedans: 'Saidna Ben Daoud' *noble descendant of David*, and he holds great command over all jewish congregations under the authority of the Emir al Mumenin (*Commander of the faithful*) the Lord of the Mahomedans, who has commanded to respect him, and has confirmed his power by gran- page 61. 2.

ting him a seal of office. Every one of his subjects, whether he be Jew or Mahomedan or of any other faith, is commanded to rise in the presence of the Prince of the captivity and to salute him respectfully under penalty of one hundred stripes.

Whenever he pays a visit to the king, he is escorted by numerous horsemen, both Jews
 page 62. 1. and gentiles and a crier commands aloud: 'make way before our Lord the son of David as becomes his dignity' in arabic: 'A'milu tarik La-Saidna Ben Daud.' Upon these occasions he rides upon a horse and his dress is composed of embroider'd silk; on his head he wears a large turban, cover'd by a white cloth and surmounted by a chain or *diadem*.

The authority of the PRINCE OF THE CAP-
 TIVITY extends over the following countries viz:
 over Mesopotamia; Persia; Khorassan; S'ba
 which is Yemen; Diarbekkh; all Armenia and
 page 62. 2. the Land of Kota near mount Ararat; over
 the country of the Alanians, which is shut in
 by mountains and has no outlet except by the
 iron gates, which were made by Alexander;
 over Sikbia and all the provinces of the Turk-

mans unto the Aspisian mountains; over the country of the Georgians unto the river Oxus, (these are the Gîrgashim^a of scripture and believe in christianity) and as far as the frontiers of the provinces and cities of Tibet and India. Permission is granted by the PRINCE OF CAPTIVITY to all the jewish congregations of these different countries to elect rabbis and mini- page 63. 1. sters, all of whom appear before him in order to receive consecration^b and the permission to officiate, upon which occasions presents and valuable gifts are offer'd to him even from the remotest countries.

The PRINCE OF THE CAPTIVITY possesses hostelries, gardens and orchards in Babylonia and extensive landed property inherited from his forefathers, of which nobody dares deprive him. He enjoys a certain yearly income from the jewish hostelries, the markets and the merchandise of the country, which is levied in form

a. Gen. X. 16. XV. 21. Joshua XXV. 11.

b. סמיכה, the ceremony of consecration, performed by the Prince of captivity, consisted in his laying his hands on the heads of the candidates.

of a tax, over and above what is presented to him from foreign countries; the man is very rich, an excellent scholar and so hospitable that numerous Israelites dine at his table every day.

page 63. 2. At the time of the installation of the PRINCE OF THE CAPTIVITY he spends considerable sums in presents to the king, *or Khalif*, his princes and nobles. The ceremony is performed by the act of the laying on of the hands of the king *or Khalif*, after which the PRINCE rides home from the king's abode to his own house, seated in a royal state carriage and accompanied by the sound of various musical instruments; he afterwards lays his hands on the gentlemen of the university.

Many of the Jews of BAGDAD are good scholars and very rich, the city contains twenty-
page 64. 1. eight jewish synagogues, situated partly in BAGDAD and partly in Al-Khorkh, on the other side of the river Tigris, which runs through and divides the city. The metropolitan synagogue of the PRINCE OF THE CAPTIVITY is ornamented with pillars of richly colour'd marble, plated

a. Reinstals.

with gold and silver; on the pillars are inscribed verses of the psalms in letters of gold. The ascent to the holy ark^a is composed of ten marble steps on the uppermost of which are the stalls set apart for the PRINCE OF THE CAPTIVITY and the other princes of the house of David. *

The circumference of the city of BAGDAD measures three miles, the country in which it page 61. 1. is situated is rich in palm - trees, gardens and orchards so that nothing equals it in Mesopotamia; merchants of all countries resort thither for purposes of trade and it contains many wise philosophers, well skilled in sciences, and magicians, proficient in all sorts of witchcraft.

Two days from thence stands GIHLIGIN or RAS - AL - AIEN, which is Resen 'the great city';^b it contains about five thousand Jews and a large synagogue. In a house near the synagogue is the sepulchre of^c and in a cave below it, that of his twelve disciples.

a. The place, where the rolls of the Pentateuch are deposited; it is generally elevated above the seats of the congregation. b. Gen. X. 12. c. The name

page 65. 1. To BABYLON one day; this is the ancient Babel^a and now lies in ruins but the streets still extend thirty miles. Of the palace of Nebuchadnetsar the ruins are still to be seen; but people are afraid to enter it on account of the serpents and scorpions, by which it is infested.

Twenty thousand Jews live within about twenty miles from thence, who perform their worship in the synagogue of Daniel, who rests in peace. This synagogue is of remote antiquity, having been built by Daniel himself; it is constructed of solid stones and bricks.

Here the traveller may also behold the palace of Nebuchadnetsar with the burning fiery
page 65. 2. furnace^b into which were thrown Chananiah, Mishaël and 'Asariah,^c it is a valley well known to every one.

HILLAH, which is at a distance of five miles; contains about ten thousand Jews and four synagogues, one of which is that of R. Meier whose sepulchre is in front of it, another is that of R.

is omitted in all editions. a. Gen. X. 10. XI. 9. II. Kings XVII. 24. XX. 12. Micha IV. 10. b. Dan. III. 6. 11. 15. 17. c. ibid. I. 6. II. 17.

S'iri Ben Chama and R. M'iri; public worship is performed daily in these synagogues.

The tower built by the dispersed generation^a is four miles from thence. It is constructed of bricks called Al-ajur; the base measures two miles, the breadth two hundred and forty yards and the height about one hundred canna. A spiral passage, built into the tower (from ten to ten yards,)^b leads up to the summit from which there is a prospect of twenty miles, the country being one wide plain and quite level. The heavenly fire, which struck the Tower, split it to its very foundation.

Half a day from thence, at NAPACHA, which contains two hundred Jews, is the synagogue of R. Jitschak Napacha, in front of which is his sepulchre.

Three parasangs from thence on the banks of the Euphrates, stands the SYNAGOGUE OF THE PROPHET J'CHESKEL, commonly *Ezekiel*, who rests in peace. The place of the synagogue is page 66 2 fronted by sixty towers, the room between every

a. Gen. XI. b. see notes.

two of which is also occupied by a synagogue; in the court of the largest stands the ark and behind it is the sepulchre of J'cheskel Ben Busi the Cohen. This monument is cover'd by a large cupola and the building is very handsome; it was erected by J'khoniah king of Jehuda and the thirty five thousand Jews who went along with him, when Evil M'rodakh released him from the prison,^a which was situated between the river Chaboras and another river. The name of J'khoniah and of all those who came with him are inscribed on the wall, the

page 67. 1. kings name first, that of J'cheskel last.

This place is consider'd holy even to the present day, and is one of those, to which people resort from remote countries in order to pray, particularly at the season of new year and atonement day.^b Great rejoicings take place there about this time, which are attended even by the PRINCE OF THE CAPTIVITY and the presidents of the colleges of BAGDAD. The assem-

a. II. Kings XXV. 27. Jerem. LII. 31. b. These days are celebrated on the first and tenth of Thishri (about the end of Sept. or beginning of Oct.)

bly is so large that their temporary abodes cover twenty two miles of open ground, and attracts many arabian merchants, who keep a market or fair.

On the day of atonement the proper lesson of the day is read from a very large manuscript Pentateuch of J'cheskel's own handwriting.*

A lamp burns night and day on the sepulchre of the prophet and has always been kept burning, since the day he lighted it himself; the oil and wicks are renewed as often as necessary. A large house belonging to the sanctuary contains a very numerous collection of books, some of them as ancient as the second, some even coeval with the first temple, it being the custom that whoever dies childless, bequeathes his books to this sanctuary. The inhabitants of the country lead to the sepulchre, all foreign Jews who come from Media and Persia to visit it in consequence of vows they have performed.

The noble mahomedans also resort thither

a. Neither Baratier (vol. I. p. 161.) nor Gerrans (p. 107.) understood the meaning of this passage.

page 68. 1. to pray, because they hold the prophet J'cheskel, upon whom be peace, in great veneration and they call this place 'Dar M'licha;^a the sepulchre is also visited by all devout Arabs. Within half a mile of the synagogue are the sepulchres of Chananiah, Mishaël and Asar'iah,^b each of them cover'd by a large cupola. Even in times of war neither Jew nor mahomedan ventures to despoil and profanate the sepulchre of J'cheskel.

Three miles from thence stands the city of AL-KOTSONAATH with three hundred jewish inhabitants and the sepulchres of R. Papa, R. Huna, R. Joseph Sinai and R. Joseph B. Chama, in front of each of which is a synagogue, in which Jews daily pray.

To AIN JAPHATA three parasangs, this place contains the sepulchre of the prophet Nachum the Elkoshite who rests in peace. In a persian village, a day from thence are the sepulchres of R. Chisdai, R. 'Akiba and R. Dossa and in another village, situated at half a days distance

a. Agreeable abode. b. Daniel III. 12.

in the desert, those of R. David, R. J'hudah, R. Kubreh, R. S'chora and R. Aba and on the river Lega, a distance of one day, that of King Zidkiahu^a, who rests in peace; the latter is page 69. 1. ornamented by a large cupola.

To KURA one day, this city contains about seventy thousand Jews and the sepulchre of King J'khoniah, which consists of a large building with a synagogue in front of it.

To SURA one day and a half; this is the place called in the Thalmud Matha M'chasia and was formerly the residence of the princes of the captivity and of the principals of the colleges. The following sepulchres are at SURA: that of R. Shrira and of his son Rabenu Hai, that of Rabenu S'adiah-al-Fajumi, of R. Sh'muel B. Chophni the Cohen and that of Z'phaniah B. Khushi B. Gedaliah the prophet and of many other princes of the captivity, descendants of the house of David, who page 69. 2. formerly resided there, before the city was ruined.

Two days from thence to SHAFJATHIB. In this place is a synagogue, which the Israelites

a. II. Kings XXIV. 17.

erected with earth and stones brought from Jerushalaim and which they called 'the transplanted of N'harde'a.'

One day and a half from thence is EL JUBAR, or Pumbeditha on the river Euphrates, which contains about three thousand Jews and the synagogues, sepulchres and colleges of Rab and Sh'muel.

page 70. 1. Twenty one days journey through the desert of Sh'ba or Al-Yemen, from which Mesopotamia lies in a northerly direction, are the abodes of the Jews, who are called B'ne (*Children of*) Rekhab,^a men of Thema. The seat of their Government is at THEMA^b or *Tehama*, where their Prince and Governor Rabbi Chanan resides. This city is large and the extent of their country is sixteen days journey towards the northern mountain range. They possess large and strong cities and are not subject to any of the gentiles, but undertake warlike expeditions into distant provinces with the Arabians their neighbours and

a. II. Kings X. 15. 23. Jerem. XXXV. 2. and seq. I. Chron. II. 55. b. Isai. XXI. 14. Jer. XXV. 23. see Gesenius Lex.

allies 'to take the spoil and to take the prey.'^a page 70. 2.

These Arabians are Bedouins, who live in tents in the deserts and have no fixed abode, and who are in the habit of undertaking marauding expeditions in the province of Yemen. The Jews are a terror to their neighbours; their country being very extensive, some of them cultivate the land and rear cattle.

A number of studious and learned men, who spend their lives in the study of the law are maintained by the tithes of all produce, part of which is also employed towards sustaining the poor and the ascetics, called: mourners of Tsion, and: mourners of Jerushalaim. These eat no meat and abstain from wine, dress always in black and live in caves or in low houses and keep fasts all their lives except on Sabbaths and holy-days.^b They continually implore the mercy of God for the Jews in exile and devoutly pray that He may have compassion on them for the sake of His own

a. Isaiah X. 6. b. Fasting being prohibited on these days by the Thalmud. This proves Niebuhr's supposition that they were Thalmudists, to be correct.

great name,* and they also include in their prayers all the Jews of TEHAMA and of TELMAS.

The latter contains about one hundred thousand Jews, who are govern'd by Prince Salmon who, as well as his brother Prince Chanan are descendants of the royal house of David, who rests in peace, which is proved by their pedigrees. In doubtful cases they solicit the
 page 71. 2. decisions of the Prince of the Captivity^b and set aside forty days of every year, during which they go in rent clothes and keep fasts and pray for all the Jews who live in exile.

The province of which THANAËJM is the metropolis, contains forty cities and two hundred villages and one hundred small towns and is inhabited by about three hundred thousand Jews.

THANAËJM is a very strong city, being fifteen square miles in extent and large enough to allow agriculture to be carried on within its

a. I. Sam. XII. 22. b. Baratier (vol. I. p. 170) entirely misunderstood this sentence, Mr. Gerrans (p. 111.) of course translated like Baratier, neither of them knowing the meaning of the word שאלות in rabbinic hebrew.

boundaries; within which are also situated the palace of Prince Sal'mon and many gardens and orchards.

page 72. 1.

TELMAŠ is also a city of considerable magnitude; it contains about one hundred thousand Jews, is strongly fortified and situated between two very high mountains. Many of its inhabitants are well informed, wise and rich. The distance from TELMAŠ to CHAIBAR is three days journey.

It is reported that these Jews are of the Tribes of Reuben, Gad and half the Tribe of Mnashe, who were led away captives by Shalmaneasser king of Ashur and who repaired into these mountainous regions, where they erected the abovenamed large and strong cities. They carry on war with many kingdoms and are not easily to be reached because of page 72. 2. their situation, which requires a march of eighteen days through uninhabited deserts and thus renders them difficult of access.

CHAIBAR is also a very large city and contains among its fifty thousand jewish inhabitants many learned scholars. The people of

this city are valiant and engaged in wars with the inhabitants of Mesopotamia, with those of the northern districts and with those of Yemen, who live near them; the latter province borders on India.

It is a distance of twenty five days journey from the country of these Jews to^a on the river Virah in Yemen, which place contains about three thousand Jews.

page 73. 1. WASET is distant seven days and contains about ten thousand Jews, R. N'dain is of this number.

Five days to Bassora on the Tigris, with two thousand Israelites, many of whom are learned and wealthy.

Two days to^a on the River SAMARRA OR SHAT - EL - ARAB. This is the frontier of Persia and contains fifteen hundred Jews. The sepulchre of 'Ezra the priest and scribe is in this place, where he died on his journey from Jerushalaim to King Artaxerxes, in front of the sepulchre a large synagogue and a mahome-

page 73. 2.

a. The name of a city appears to be omitted here.

dan mosque have been erected, the latter as a mark of the veneration, in which 'Ezra is held by the mahomedans, who are very friendly towards the Jews and resort thither to pray.

Four miles from thence begins KHUZESTAN, 'Elam^a of scripture, a large province,^b which however is but partially inhabited, a portion of it lying in ruins. Among the latter are the remains of SHUSHAN the Metropolis and palace^c of King Achashverosh, which still contains very large and handsome buildings of ancient date. Its seven thousand jewish inhabitants possess fourteen synagogues; in front of one of which page 74. 1 is the sepulchre of Daniel who rests in peace. The river Ulai divides the parts of the city which are connected by a bridge; that portion of it, which is inhabited by the Jews, contains the markets, to it all trade is confined and there

a. Esra IV. 9. Dan. VIII. 2. b. Baratier I. 172. note 4. accuses our author of ignorance because he (*Baratier*) did not know that מדינה means province in hebrew: As it is however the syriac and arabic for city, it is very frequently used in that sense by Benjamin. c. Nehem. I. 1. Esther I. 2.

dwell all the rich; on the other side of the river they are poor, because they are deprived of the abovenamed advantages and have even no gardens nor orchards. These circumstances gave rise to jealousy, which was foster'd by the belief that all honour and riches originated from the possession of the
page 74. 2. remains of the Prophet Daniel, who rests in peace, and who was buried on their side. A request was made *by the poor* for permission to remove the sepulchre to the other side, but it was rejected; upon which a war arose and was carried on between the two parties for a length of time; this strife lasted until 'their souls become loath'^a and they came to a mutual agreement, by which it was stipulated that the coffin, which contained Daniel's bones, should be deposited alternately every year on either side. Both parties faithfully adhered to this arrangement, which was however interrupted by the interference of Sanjar Shah Ben Shah, who governs all Persia

a. Numb. XXI. 4. 5. Judg. XVI. 16.

and holds supreme power over forty five of its kings. This prince is called in arabic: Sultan-page 75. 1. al-Fars-al-Khabir^a and his empire extends from the banks of the Shat-el-arab unto the city of Samarkand and the Kizil Ozein, incloses the city of Nishapur, the cities of Media, and the Chapton mountains and reaches as far as Tibet, in the forests of which country that quadruped is met with, which yields the musk; the extent of his empire is four months and four days journey.

When this great Emperor, Sanjar king of Persia, came to SHUSHAN and saw that the coffin of Daniel was removed from side to side, he crossed the bridge with a very numerous page 75. 2. retinue and accompanied by Jews and mahomedans and inquired into the reason of those proceedings. Upon being told what we have related above, he declared that it was derogatory to the honor of Daniel and commanded that the distance between the two banks should be exactly measured, that Daniel's coffin should

a. Supreme commander of Persia.

be deposited in another coffin, made of glass, and that it should be suspended from the very middle of the bridge, fasten'd by chains of iron. A place of public worship was erected on the very spot, open to every one, who desired to say his prayers, whether he be Jew or Gentile; and the coffin of Daniel is suspended from
 page 76. 1. the bridge unto this very day. The King commanded that in honor of Daniel nobody should be allowed to fish in the river, one mile on each side of the coffin.

Three days to RUDBAR^a with twenty thousand Jews, among whom there are many scholars and rich men, but who generally live under great oppression.

Two days to the river HOLWAN near which you find the abodes of about four thousand Jews.

Four days to the district of MULEHET, the possessors of which are a sect who do not believe in the tenets of Mahomet, but live on
 page 76. 2. the summit of high mountains and pay obe-

a. Rúdbár is a name, applied to many districts in Persia, which lie along the banks of a river. Journal Geogr. Soc. IX. 56. note.

dience to the commands of the old man in the country of the Assassins. Four congregations of Jews dwell among them and combine with them in their wars.

They do not acknowledge the authority of the kings of Persia, but live on their mountains, whence they occasionally descend to make booty and to take spoil, with which they retire to their mountain fortresses, beyond the reach of their assailants. Some of the Jews, who live in this country, are excellent scholars and all acknowledge the authority of the Prince of the captivity, who resides at BAGDAD in Babylonia.

Five days from thence to 'AMARIA with five and twenty thousand Jews. This congregation page 77. 1. forms part of those, which live in the mountains of Chapton and which amount to more than one hundred, extending to the frontiers of Media.

These Jews are descendants of those, who were originally led into captivity by king Shalmanesser,* they speak the syriac language

a. II. Kings XVII. 3. XVIII. 9.

and among them are many excellent thal-
 mudic scholars; they are neighbours to those of
 the city of 'Amaria, which is situated within
 one days journey of the empire of Persia, the
 king of which they obey and to whom they pay
 a tribute. This is collected by a deputy and
 amounts here as well as in all mahomedan
 page 77. 2. countries to one Amiri of gold — equal to
 one and one third golden Maravedi — for each
 male inhabitant of the age of fifteen and up-
 wards.

About fifteen years ago there rose a man of the
 name of David El Roy of the city of 'Amaria,
 who had studied under the Prince of the cap-
 tivity Chisdai and under 'Eli the president of the
 college of Geon Ja'acob in the city of Bagdad
 and who became an excellent scholar, being
 well versed in the mosaic law, in the decisions
 of the rabbins, and in the thalmud; understand-
 ing also the profane sciences, the language
 and the writings of the Mahomedans and the
 page 78. 1. scriptures of the magicians and enchanters. He
 made up his mind to rise in rebellion against
 the king of Persia, to combine the Jews who

live in the mountains of Chapton and with them to engage in war with all gentiles, making the conquest of Jerushalaim his final object.

He gave signs to the Jews by false miracles and assured them: 'the Lord has sent me to conquer Jerushalaim and to deliver you from the yoke of the gentiles;' Some of the Jews did believe in him and called him 'Messiah.' When the king of Persia became acquainted with these circumstances, he sent and summoned David into his presence. The latter went without fear and when they met he page 78. 2. was asked: Art thou the king of the Jews? to which he made answer and said: I am! Upon this the king immediatly commanded, that he should be secured and put into prison in that place, where the captives are kept who are imprisoned for life, situated in the city of Dabaristan, on the banks of the Kizil Ozein, which is a broad river.

After a lapse of three days, when the king sat in council to take the advice of his nobles and officers respecting the Jews, who had re-

belled against his authority, David appear'd among them, having liberated himself from prison without the aid of any one. When
 page 79. 1. the king beheld him he inquired: who has brought thee hither or who has set thee at liberty? to which David made answer: my own wisdom and subtilty,^a for verily I neither fear thee nor all thy servants.' The king immediately commanded that he should be made captive, but his servants answer'd and said: we see him not and are aware of his presence only by hearing the sound of his voice. The king was very much astonished at David's exceeding wisdom, who thus addressed him: I now go my own way! and he went out followed by the king and all his nobles and ser-
 page 79. 2. vants to the banks of the river, where he took his shawl, spread it upon the water and crossed it thereupon. At that moment he became visible and all the servants of the king saw him cross the river on his shawl; he was pursued by them in boats *but without success*, and

a. תחבולותי, counsel, wicked or wise, Prov. I. 5. XII. 5. XX. 18. XXIV. 6.

they all confessed, that no magician upon earth could equal him. He that very day travelled to 'Amaria, a distance of ten days journey by the help of the Shem Hamphorash* and related to the astonished Jews all that had happen'd to him.

This King of Persia afterwards sent to the Emir el Mumenin, the Khalif of Bagdad, principal of the Mahomedans, to solicit the influence page 80. 1. of the Prince of the captivity and of the presidents of the colleges in order to check the proceedings of David El Roy, and threatening to put to death all Jews who inhabited his empire. The congregations of Persia were very severely dealt with about that time and sent letters to the Prince of the captivity and the presidents of the colleges at Bagdad to the following purpose: Why will you allow us to die and all

a. Shem hamphorash, literally: the explained name, the letters of the word Jehovah in their full explanation, a mystery known but to very few, and by which wonders may be executed. The wonders performed by Jesus are ascribed by the Thalmud to his knowledge of this mystery.

the congregations of this empire; restrain the deeds of this man and prevent thereby the shedding of innocent blood. The Prince of the
 page 80. 2. captivity and the president of the colleges here-upon addressed David in letters which run thus:

‘Be it known unto thee that the time of our redemption has not yet arrived and that we have not yet seen the signs^a *by which it is to manifest itself*, and^b that by strength no man shall prevail. We therefore command thee to discontinue the course thou hast adopted, on pain of being excommunicated from all Israel.’ Copies of these letters were sent to Sakhai, the Prince of the Jews in Mosul, and to R. Joseph the astronomer, who is called Borhan-al-Fulkh^c and also resides there, with the request to forward them to David El Roy. The last
 page 81. 1. mention’d Prince and the astronomer added letters of their own, in which they advised and exhorted him; but he nevertheless continued in his criminal career. This he carried on until

a. Psalms LXXIV. 9. b. I. Sam. II. 8. c. see p. 91. antè.

a certain Prince of the name of Sin-el-Din,^a a vassal of the king of Persia, and a Turk by birth, cut it short by sending for the father-in-law of David El Roy, to whom he offer'd ten thousand florins if he would secretly kill David El Roy. This agreement being concluded, he went to David's house while he slept and killed him on his bed, thus destroying his plans and evil designs. Notwithstanding this the wrath of the king of Persia still continued against the Jews, who lived in the mountains and in his country, who in their turn craved the influence of the Prince of the captivity with the King of Persia. Their petitions and humble prayers were supported by a present of one hundred talents of gold, in consideration of which the anger of the King of Persia was subdued and the land was tranquillized.

From that mount to HAMADAN is a journey of ten days; this was the Metropolis of Media and contains about fifty thousand Jews. In front

a. see: Desguignes Hist. des Huns IIIa. p. 169.

of one of the synagogues is the sepulchre of Mord'khai and Esther.

Four days from thence stands DABARISTAN on the river Kizil Ozein; it contains about four thousand jewish inhabitants.

page 82. 1. The city of ISBAHAN is distant seven days journey, it is the metropolis and residence, being twelve miles in extent and containing about fifteen thousand Jews. Sar Shalom, the Rabbi of this city and of all other towns of the persian empire, has been promoted to the dignity by the Prince of the captivity.

Four days distant stands SHIRAS, or FARS, a large city with about ten thousand Jews.

page 82. 2. Seven days from thence to GIVA,^a a large city on the banks of the Oxus, containing about eight thousand Jews. Very extensive commerce is carried on in this place, to which resort traders of all countries and languages; the country about it is very flat.

Five days from thence, on the frontiers of the kingdom stands SAMARKHAND, a city of con-

a. see notes.

siderable magnitude, which contains about fifty thousand Jews. The Prince Rabbi 'Obadiah is the governor of the community, which includes many wise and learned men.

Four days from thence is the province of TIBET, in the forests of which country that beast is found which yields the musk.

To the mountains of KHAZVIN on the river page 83. f. Kizil Ozein, a journey of eight and twenty days. Jews of those parts, who live in Persia at present, report that the cities of Nisapur are inhabited by four tribes of Israel, viz. the tribe of Dan, that of S'bulan and that of Naphthali, being part of the first exiles who were carried into captivity by Shalmanesser king of Ashur as reported in scripture:^a he banish'd them to Lachlach and Chabor, the mountains of Gozen, the mountains of Media.

The extent of their country is twenty days

a. II. Kings XVII. 6. and XVIII. 11. where these verses are thus render'd by the authorized translation: And the King of Assyria did carry away Israel unto Assyria, and put them in Halah and in Habor by the river Gozan, and in the cities of the Medes.

journey and they possess many towns and cities in the mountains, the river Kizil Ozein makes their boundary on one side, and they are subject to no nation, but are govern'd by their own Prince, who bears the name of Rabbi Joseph Amarkh'la Halevi.*

Some of these Jews are excellent scholars, others carry on agriculture and a number of them are engaged in war with the country of Cuth, by way of the desert. They are in alliance with the Caphar Tarac or infidel Turcs, who adore the wind and live in the desert. This is a nation, who eat no bread and drink no wine, but devour the meat raw and quite unprepared; they have no noses, but draw breath through two small holes and eat all sorts of meat, whether from clean or unclean beasts, and they are on very friendly terms with the Jews.

About eighteen years ago, this nation inva-

a. Of the Tribe of Levi, the descendants of which are divided into Leviim and Khohanim and are the only Jews who to this day claim the descent from a certain tribe, all others having mixed and become extinct in the course of time.

ded Persia with a numerous host and took the city of Rai, 'which they smote with the edge of the sword'^a took all the spoil and returned to their deserts. Nothing similar was seen before in the kingdom of Persia; and when the king of that country became acquainted with this occurrence, his wrath was kindled, for, said he: in the time of my predecessors page 84. 2. no host like this ever issued from the desert; I will go and will extinguish their name from the earth. He raised the war-cry in the whole empire, collected all his troops and made inquiry whether he could find any guide, that would show him the place, where his enemies pitched their tents.

A man was met with, who spoke thus to the king: 'I will show thee the place of their retreat for I am one of them' and the king promised to enrich him if he would act thus and show him the way. Upon inquiry how many provisions would be necessary for this long way through the desert, the spy answered: take with page 85. 1.

^a. Deut. XIII. 16. XX. 13. Joshua VI. 21. VIII. 24. X. 28.

you bread and water for fifteen days, as you will find no provisions whatever before you reach their country. This advice being acted up to, they travelled fifteen days in the desert and as they met with nothing that could serve for sustenance, they became extremely short of provisions and men and beasts began to die. The king sent for the spy and thus spoke to him: 'what becomes of thy promise to show us our enemy'? no other reply being made than; 'I have mistaken my way' the head of the spy was cut off by the king's command.

Orders were issued to the host that every
page 85. 2. one, who had any provisions left, should share them with his companion, but every thing eatable was consumed, even the beasts, and after travelling thirteen additional days in the desert they at last reached the mountains of Khazvin, where the Jews dwell.

They arrived there and encamped in the gardens and orchards and near the springs, which are in the vicinity of the river Kizil Ozein. It being the fruit season, they made free with it and destroyed much, but no living being came

forward. On the mountains however, they discover'd cities and many towers and the king commanded two of his servants to go and to page 86. 1. inquire the name of the nation which inhabited these mountains and to cross over to them, either in boats or by swimming the river. They at last discover'd a large bridge, fortified by towers and secured by a locked gate, and on the other side of the bridge a considerable city.

They shouted on their side of the bridge until at last a man come forth, to inquire what they wanted or to whom they belonged. They could not, however, make themselves understood and fetched an interpreter who spoke both languages; the queries being repeated they replied: we are the servants of the king of Persia and have come to inquire, who you are and whose subjects. The answer was: we are page 86. 2. Jews, we acknowledge no king or prince of the gentiles, but are subjects of a jewish prince. Upon inquiries after the Ghuzi, the Caphar Tarac or infidel Turks, the Jews made answer: 'verily they are our allies and whoever seeks to harm them, we consider our own enemy.'

The two men returned and reported this to the king of Persia, who became much afraid, and particularly so, when after a lapse of two days the jews sent a herald to offer him battle. The king said: 'I am not come to make war against you, but against the Caphar Tarac
page 87. 1. or infidel Turks, who are my enemies; and if you attack me, I will certainly take my vengeance and will destroy all the Jews in my own kingdom, for I am well aware of your superiority over me in my present position; but I entreat you to act kindly and not to harrass me, but allow me to fight with the Caphar Tarac my enemy and also to sell me as much provision as I want for the maintenance of my host. The Jews took counsel among themselves and determined to comply with the request of the king of Persia for the sake of
page 87. 2. his jewish subjects. The king and all his host were consequently admitted into the country of the Jews, and during his stay of fifteen days he was treated with most honorable distinction and respect.

The Jews however meanwhile sent infor-

mation to their allies, the Caphar Tarac, and made them acquainted with the abovemention'd circumstances; these took possession of all the mountain passes and assembled a considerable host, consisting of all the inhabitants of that desert and when the king of Persia went forth to give them battle, the Caphar Tarac conquer'd, killed and slew so many of the Persians, that the king escaped to his country with only very few followers.

One of the horsemen of the retinue of the king enticed a Jew of that country, of the page 88. 1. Name of R. Moshe, to go along with him; he carried this man along with him into Persia and there made him a slave. Upon a certain day however, the king was the spectator of sports, carried on for his amusement, and consisting principally of the exercise of handling the bow; among all competitors none excelled this R. Moshe. The king enquired after this man by the help of an interpreter and was told what had happen'd to him and how he had been forcibly carried away from his country by the horseman, upon learning which the king not

only immediatly granted him his liberty, but gave him a dress of honor, composed of silk and fine linen, and many other presents. A proposal was also made to R. Moshe, that if he
page 88. 2. would renounce his religion for that of the Persians he should be treated with the utmost kindness, should gain considerable riches and be made the king's steward, but he refused and said 'I cannot make up my mind to any such step'. The king however placed him in the house of the Rabbi Sar Shalom of the Ispahan congregation who in the course of time became his father-in-law. This very R. Moshe related all these things unto me.

From thence I returned to the country of KHUZISTAN, which lies on the Tigris, this river runs downward and falls into the Indian sea (*persian gulf*) in the vicinity of an island called KISH. The extent of this island is six miles and the inhabitants do not carry on any agriculture *principally because* they have no rivers, nor more than one spring in the whole island and are consequently obliged to drink rain water.

It is however a considerable market, being the point, to which the indian merchants and those of the islands bring their commodities; while the traders of Mesopotamia, Yemen and Persia import all sort of silk and purple cloths, flax; cotton; hemp; mash;^a wheat; barley; millet;^b rye and all other sorts of comestibles and pulse, which articles form objects of exchange; those from India import great quantities of spi- page 89. 2. ces and the inhabitants of the island live by what they gain in their capacity of brokers to both parties. The island contains about five hundred Jews.

Ten days passage by sea lies EL-CATHIF, a city with about five thousand Israelites. In this vicinity the pearls are found: about the twenty fourth of the month of Nisan^c large drops of rain are observed upon the surface of the water, which are swallow'd by the reptiles,

a. 'Māsh, which is a sort of pea' Leo's Ibn Batuta p. 107. — Abdollatiph calls it 'Masch', see de Sacy's Ed. p. 119. Edrisi: Mach, see Jaubert's Ed. p. 117, — These authors, l. c. enumerate most of the articles mention'd above. b. עררן. Ezech. IV. 9. c. in April.

after this they close their shells and fall upon the bottom of the sea; about the middle of the month of Thishri,^a some people dive with the assistance of ropes, collect these reptiles from
 page 90. 1. the bottom and bring them up with them, after which they are opened and the pearls taken out.

Seven days from thence is CHULAM, on the confines of the country of the sun-worshippers. They are descendants of Khush,^b are addicted to astrology and are all black.

This nation is very trustworthy in matters of trade and whenever foreign merchants enter their port, three secretaries of the king immediately repair on board their vessels, write down their names and report them to him. The king thereupon grants them security for their pro-
 page 90. 2. perty, which they may even leave in the open fields without any guard.

One of the king's officers sits in the market, and receives goods that may have been found anywhere, and which he returns to

a. in October. b. Negroes; see Gesenius חוש.

those applicants, who can minutely describe them. This custom is observed in the whole empire of the king.

From easter to new year,^a during the whole of the summer the heat is extreme. From the third hour of the day^b people shut themselves up in their houses until the evening, at which time every body goes out. The streets and markets are lighted up and the inhabitants employ all the night upon their business, which page 91. 1. they are prevented from doing in the day time, in consequence of the excessive heat.

The pepper grows in this country; the trees, which bear this fruit are planted in the fields, which surround the towns, and every one knows his plantation. The trees are small and the pepper is originally white, but when they collect it, they put it into basins and pour hot water upon it; it is then exposed to the heat of the sun and dried in order to make it hard and more substantial, in the course of which process it becomes of a black colour.

a. i. e. from April to October. b. nine o' clock in the morning.

Cinnamon, Ginger and many other kinds of spices also grow in this country.

page 91. 2. The inhabitants do not bury their dead but embalm them with certain spices, put them upon stools and cover them with cloths, every family keeping apart. The flesh dries upon the bones and as these corpses resemble living beings, every one of them recognises his parents and all the members of his family for many years to come.

These people worship the sun; about half a mile from every town they have large places of worship and every morning they run towards the rising sun; every place of worship contains a representation of that luminary, so constructed by machinery^a that upon the rising of the sun it turns round with a great noise, at which moments both men and women take up their censers and burn incense in honor of this their deity. 'This their way is their folly.'^b All the cities and countries inhabited by these people contain only about one hundred Jews;

a. Our author calls it כישוף, Witchcraft.

b. Psalms XLIX. 14.

who are of black colour as well as the other inhabitants. The Jews are good men, observers of the law and possess the Pentateuch, the Prophets and some little knowledge of the Thalmud and its decisions.

The island of KHANDY is distant twenty two page 92. 2. days journey. The inhabitants are fire worshippers called Druzes and twenty three thousand Jews live among them. These Druzes have priests everywhere in the houses consecrated to their idols and those priests are expert necromancers, the like of whom are to be met with no-where. In front of the altar of their house of prayer, you see a deep ditch, in which a large fire is continually kept burning; this they call Elahuta, Deity. They pass their children thro' it and into this ditch they also throw page 93. 1 their dead.

Some of the great of this country take a vow to burn themselves alive; and if any such devotee declares to his children and kindred his intention to do so, they all applaud him and say: 'happy *shalt* thou be, and *it shall* be well

with thee.* Whenever the appointed day arrives, they prepare a sumptuous feast, mount the devotee upon his horse if he be rich or lead him afoot if he be poor, to the brink of the ditch. He throws himself into the fire and all his
 page 93. 2 kindred manifest their joy by the playing of instruments until he is entirely consumed. Within three days of this ceremony two of the principal priests repair to his house and thus address his children: prepare the house, for to day you will be visited by your father, who will manifest his wishes unto you. Witnesses are selected among the inhabitants of the town and lo! the devil appears in the image of the dead. The wife and children inquire after his state in the other world and he answers: 'I have met my companions, but they have not admitted me into their company, before I have discharged my debts to my friends and neighbours,' he then
 page 94. 1. makes a will, divides his goods among his children and commands them to discharge all debts he owes and to receive what people owe him;

a. Psalms CXXVIII. 2.

this will is written down by the witnesses^a to go his way, and he is not seen any more. In consequence of these lies and deceit, which the priests pass off as magic, they retain a strong hold upon the people and make them believe, that their equal is not to be met with upon earth.

From thence the passage to CHINA is effected in forty days, this country lies eastward and some say that the star Orion predominates in the sea which bounds it, and which is called Sea of Nikpha. Sometimes so violent a storm rages in this sea, that no mariner can page 94. 2. reach his vessel; and whenever the storm throws a ship into this sea, it is impossible to govern it; the crew and the passengers consume their provisions and then die miserably. Many vessels have been lost in this way, but people have learned how to save themselves from this fate by the following contrivance: They take bullocks hides along with them and whenever this storm arises and throws them into the sea of Nikpha, they sew themselves up in the hides, page 95. 1.

a. A blank occurs here in both first Editions.

taking care to have a knife in their hand, and being secured against the sea water, they throw themselves into the ocean; here they are soon perceived by a large eagle called griffin, which takes them for cattle, darts down, takes them in in his gripe and carries them upon dry land, where he deposits his burthen on a hill or in a dale, there to consume his prey. The man however, now avails himself of his knife therewith to kill the bird, creeps forth from the hide and tries to reach an inhabited country. Many people have been saved by this

page 95. 2. stratagem.

GINGALEH is but three days distant by land, whereas it requires a journey of fifteen days to reach it by sea; this place contains about one thousand Israelites.

To KHULAN seven days by sea, no Jews live there.

Twelve days from thence to SEBID, which contains but few Jews.

Eight days from thence is MIDDLE INDIA,*

a. literally: continental India.

which is called 'Aden and in scripture 'Aden in Thelasar'.^a This country is very mountainous and contains many independent Jews, who are not subject to the power of the gentiles, but possess cities and fortresses on the summits of the mountains, from whence they descend page 96. 1. into the country of MA'ATUM, with which they are at war. MA'ATUM is also called NUBIA, is a christian kingdom and the inhabitants are called Nubians.

The Jews generally take spoil and plunder from them, which they carry into their mountain fastnesses, the possession of which makes them almost unconquerable. Many of the Jews of 'Aden visit Egypt and Persia.

To the country of ASSUAN twenty days journey. The road leads through the desert of Sh'ba, on the banks of the Nile,^b which comes down here from the country of the blacks. This country is govern'd by a king, whom they call Sultan-al-Chabash and some of the inhabitants resemble beasts page 96. 2.

a. II. Kings XIX. 12. Isaiah XXXVII. 12.

b. פִּישׁוֹן, Nilus. see Castelli annot. samar. ad Exod. II. 3. and Gesenius.

in every respect. They eat the herbs, which grow on the banks of the Nile, go naked in the fields and have no notions like other men, for instance, they cohabit with their own sisters and with whomever they find. The country is excessively hot and when the people of Assuan invade their country, they carry wheat, raisins and figs, which they throw out like bait, thereby alluring the natives. These are made captive
 page 97. 1. and sold in Egypt and in the adjoining countries, where they are known as black slaves, being the descendants of Cham.*

From ASSUAN to CHALUAH twelve days; this place contains about three hundred Jews and is the starting point of the caravans, who traverse the desert Al-Tsahara in fifty days on their way to Savila, the Chavila of scripture,^b which is in the country of Ganah. This desert contains mountains of sand and whenever a storm arises, the caravans are exposed to the imminent danger of being buried alive by the sand; those which escape, however, carry iron,

a. Gen. VI. 10. XI. 25., see Gesenius ער.

b. Gen. X. 7. I. Chron. I. 9.

copper, different sorts of fruits, pulse and salt; page 97. 2. gold and precious stones are brought from thence *in exchange*. This country lies westward of Khush or Abyssinia.

Thirteen days journey from CHALUAH stands KUTS, a city on the frontiers of Egypt, with thirty thousand jewish inhabitants.

To FAJUH five days, this is Pithom,^a contains about twenty Jews and some remains of the buildings erected by our forefathers even to this day.

Four days from thence to MITSRAIM or MEMPHIS; this large city stands on the banks of page 98. 1. the Nilus, called Al-Nil, and contains about two thousand Jews.

Here are two synagogues, one of the congregation of Palestine, called the syrian, the other of the babylonian Jews (*or those of Irac.*) They follow different customs regarding the division of the Pentateuch into Parashioth and S'darim.^b

a. Exod. I. 11. b. The Pentateuch is divided into 54 Parashioth of 7 Portions each, and the custom of the babylonians as described in the text is practised at present almost universally.

The Babylonians read one Parasha every week, as is the custom throughout Spain, and finish the whole of the Pentateuch every year, whereas
 page 98. 2 the Syrians have the custom of dividing every Parasha into three S'darim and concluding the lecture of the whole once in three years. They uphold however the long-established custom to assemble both congregations and to perform public service together, as well on the day of the joy of the law as on that of the dispensation of the law.^a

Rabbi N'thanel, the Lord of Lords, is the president of the Jewish university and in his capacity of primate of all the Jewish congregations of Egypt, exercises the right of electing Rabanim^b and ministers. He is one of the officers of the great king, who resides in the fortress of Tso'an in the city of MITSRAIM, which is the metropolis of all those Arabians, who obey the

a. The former is celebrated on the last day of the feast of Tabernacles (Deut. XVI. 13 — 15) the latter with the feast of weeks (ibid. 9.). b. See the explanation of this term in my volume of notes.

Emir - al - Mumenin^a of the sect of 'Ali Ben page 99 1.
 Abitaleb. All the inhabitants of his country are
 called rebels, because they rebell'd against the
 Emir - al - Mumenin^a Al - 'Abassi who resides at
 Bagdad and there is continual hatred be-
 tween them.

The residence of Tso'AN was selected,
 because it appear'd most convenient. The
 prince appears in public twice every year; once
 at the time of their great holiday and the se-
 cond time at the moment of the innundation of
 the Nile. Tso'AN is inclosed by a wall, whe-
 reas MITSRAIM is open and the Nile washes one
 portion of it; the city is large, containing many
 markets and bazaars and very wealthy jewish
 inhabitants.

page 99. 2.

Rain, frost or snow is almost unknown here,
 the climate being very warm. The river over-
 flows once every year, in the month of Elul,^b
 innundates the whole country and moistens it
 to the extent of fifteen days journey. The wa-
 ter remains standing on the land during that

a. Commander of the faithful, see page 222.
 b. August.

and the following month, whereby it is moisten'd and made fit for agriculture.

A marble pillar, constructed with great skill, has been erected in front of an island; twelve yards of this pillar protrude above the level of the river and whenever the water rises to a
page 100. 1. height sufficient to cover the pillar, they know that it has inundated the whole land of Egypt to the extent of fifteen days journey, whereas if one half only of the pillar be cover'd, it shows that one half of the country is yet dry. A certain officer measures the rise of the river every day and makes proclamation in Tso'AN and in MITSRAIM in these words: 'Praise God, for the river has risen so and so much!'; the measuring and proclamation is repeated every day. Whenever the water submerges the whole pillar, it produces great plenty in the whole land of Egypt; the river rises by degrees until the whole country is inundated to the extent of fifteen days journey.

page 100. 2. The proprietors of land cause ditches to be dug along their fields, into which the fishes are swept with the rising waters and when the ri-

ver retires into its bed the fish remain in the trenches, are collected by the proprietors and used for food; others sell them to merchants, by whom they are cured and sold in this state all over the country. The fat of these fishes, with which they abound, is used by the rich of the land instead of oil, and they light their lamps therewith. Those who eat of the fish and drink Nile water after it, need not fear any page 101. 1. bad consequences, the water being an excellent preventive thereof.

Persons who inquire at the reason of the rise of the Nile, are told by the Egyptians that it is caused by the heavy rains, which fall in the country of Abyssinia, the Chavila of scripture, and which is elevated above the level of Egypt; this forces the river out of its bed and inundates the whole country. Whenever the overflowing of the Nile is suspended, they can neither sow nor reap 'and the famine *is* sore in the land'

The time for sowing in Egypt is the month

a. Gen. XLIII. 1.

of Marcheshvan,^a after the river has retired into its usual bed, in Adar^b they cut barley and in Nissan^c the wheat. In the same month
 page 101. 2. the following fruits are ripe: a kind of acid plum, called cherry; nuts; cucumbers; gourds; St. John's bread;^d beans; spelt - corn; chick-pease; as well as all sorts of herbs, such as: purslain; asparagus *or fennel*; grapes; lettuce; coriander; succory; cabbage; and wine. Upon the whole the country abounds with good things, the gardens and orchards are water'd partly from wells and partly from the Nile.*

Above MITSRAIM the Nile divides into four arms. One of them goes to Damietta, which is Khaphthor^e and there falls into the sea, a second flows towards Rashid *or Rosetta*, which
 page 102. 1. is near Alexandria, and there falls into the sea;

a. November. b. March. c. April. d. Carob-Siliqua in latin, *Caroube* or *Carouge*, french; this translation is traditional among Jews and it has been employed, although Abdollatif does not mention this fruit as one indigenous in Egypt. e. יָאֵרִי litterally sea — See the note on this appellation of the Nile in the 2d. vol. of this work. f. Jerem. XLVII. 4. Amos IX. 7.

the third takes the direction of Ashmun, the large city on the frontier of Egypt.

The banks of these four arms are lined on both sides by cities, towns and villages and are enliven'd by numerous travellers, who journey both by river and by land; in fact upon the whole earth there is no country as populous and as well cultivated as Egypt, which is of ample territory and full of all sorts of good things.

From New- to OLD MITSRAIM is a distance of two parasangs. The latter lies in ruins, but the sites of the walls and the houses may still be traced at this day, as also the granaries of Joseph, of which there is a large number.

The pyramids, which are seen here are constructed by witchcraft and in no other country or other place is any thing equal to them. They are composed of stones and cement and are very substantial.

In the outskirts of the city is the very ancient synagogue of our great master Moshe, upon whom be peace. An old, very learned man is the overseer and clerk of this place of

public worship; he is called Al Sheikh Abunassar. OLD MITSRAIM is three miles in extent.

From thence to the land of Goshen* eight
page 103. 1. parasangs; it is called BELBEIS, is a large city and contains about three thousand jewish inhabitants.

Half a day to 'Iskiil AIN AL SHEMS, the ancient Ra'amses,^b which is in ruins. Here are remains of the buildings, erected by our forefathers, and tower-like buildings constructed of bricks.

One days journey to AL - BOUTING; about two hundred Jews live here.

To SEFITA half a day; about two hundred Jews.

To DAMIRA four parasangs; this place contains about seven hundred Jews.

page 103 2. To MAHALEH, with about five hundred Israelites, five days.

Two days from thence stands ALEXANDRIA^h, Alexander the Macedonian, who built this ex-

a. Gen. XLV. 10. XLVI. 28. 34. XLVII. 27. L. 8. Exod. IX. 26. b. Gen. XLVII. 11. Exod. I. 11. XII. 37. Numb. XXXIII. 3. 5.

tremely strong and handsome city, called it after his own name.

In the outskirts of the city was the school of Aristotle, the teacher of Alexander; the building *is still* very handsome and large and is divided into many apartments by marble pillars; there are about twenty schools, to which people flocked from all parts of the world, in order to study the aristotelian philosophy.

The city is built upon arches, which are hollow below, the streets are straight and some page 104. 1. of them *are of such extent*, that the eye cannot overlook them at once; that which runs from the Rosetta to the Sea-gate is a full mile in length.

The port of ALEXANDRIA is formed partly by a pier, which extends a mile into the sea.

Here is also erected a high tower, called lighthouse, in arabic Minar of Alexandria, on the summit of which was placed a glass mirror. All vessels, which approached with hostile intentions from Greece and from the western side, could be observed at fifty days distance page 104. 2. by means of this glass mirror, and precautions

were taken against their measures. Many years after the death of Alexander there arrived a grecian vessel commanded by a man of the name of Tod'ros (*Theodoros*), who was of extreme cunning. The grecians were subject to the Egyptians at the time and the abovenamed Shipper brought a valuable present to the king of Egypt, consisting of silver, gold and silk garments. He rode at anchor in view of the mirror, the customary station of all merchantmen who arrived, and the keeper of the lighthouse as well as his servants were invited every day by him, until they became very intimate and paid one another frequent visits. Upon a certain day the keeper and all his servants were invited to a sumptuous meal and were plied so much with wine, that both he and his servants became drunk and fell into a sound sleep; this opportunity was seized by the shipper and his crew to break the mirror, after which feat they left the port that very night. From that time the christians began to visit ALEXANDRIA with small and large vessels and took the large island of Crete as well as Cyprus, which are in

page 105. 1.

page 105. 2.

possession of the greeks unto this day; and the Egyptians have not been able to withstand the Greeks ever since.

The lighthouse is still a mark to all seafaring men; it is observed at the distance of one hundred miles by day, and at night bears a light, which serves as a guide to all mariners.

The city is very mercantile and affords an excellent market to all nations. People from all christian kingdoms resort to ALEXANDRIA, from Valentia; Tuscany; Lombardy; Apulia; page 106. 1. Amalfi; Sicilia; Rakuvia; Catalonia; Spain; Roussillon; Germany; Saxony; Denmark; England; Flandres; Hainault; Normandy; France; Poitou; Anjou; Burgundy; Mediana; Provence; Genoa; Pisa; Gascogne; Aragon and Navarra. From the west you meet Mahomedans from Andalusia, Algarve, Africa and Arabia; as well as from the countries towards India, Savila, Abyssinia, Nubia, Yemen, Mesopotamia, and page 106. 2. Syria, besides Greeks and Turks. From India they import all sorts of spices, which are bought by christian merchants. The city is

full of bustle and every nation has its own fonteccho^a there.

On the seashore is a marble sepulchre, upon which are depicted all sorts of birds and beasts, all in very ancient characters, which nobody can decipher, but it is supposed, that it is the tomb of a king of very ancient date,
 page 107. 1. who reigned even before the flood. The length of the tomb is fifteen spans, by six in breadth.

ALEXANDRIA contains about three thousand Jews.

To DAMIETTA, which is Khaphthor,^b two days; this place contains about two hundred Jews.

Half a day from thence to SUNBAT, the inhabitants of which sow flax and weave fine

a. Est Fonticus domus grandis in qua et negociationes et merces eorum conservantur ubi et forum rerum venalium habent. *Breidenbach*. A merchants store-house, chiefe shop, or warehouse. *Florios italian Dictionary*. London 1611. Muratori considers this word as of arabic extraction, the annotator to Joinville (du Cagne) derives it from funda, a purse, and adduces in allucidation, that of bourse, a public place for the meeting of merchants. See *Archaeologia* vol. XXI. p. 366. b. See p. 152. note f.

linen, which forms a very considerable article of exportation.

Four days to AILAH, which is Elim;^a it belongs to the Bedouin Arabs.

Two days to R'PHIDIM, which is inhabited by Arabians and contains no Jews.

page 107. 2.

One day to Mount SINAI. The syrian monks possess a place of worship on the summit of the mount, at the base of which is a large village. The inhabitants, who speak the chaldean language, call it Tour Sinai; the mountain is small, is in possession of the Egyptians and is distant five days from MITSRAIM.

The Red sea is one days journey from mount SINAI; this sea is an arm of the Indian sea.

Back to DAMIETTA, from whence by sea to TENNIS, the ancient Chanah,^b an island of the sea, containing about forty Israelites; here are the confines of the empire of Egypt.

page 108. 1.

From thence in twenty days by sea to MESSINA on the shore of the island of SICILY, which

a. Exod. XVI. 1. Numb. XXXIII. 9. b. Isaiah XXX. 4.

is situated on the strait called Lunir, an arm of the sea which divides *the Continent of Calabria* from *the island of Sicily*. This city contains about two hundred Jews and is beautifully situated in a country, abounding with gardens and orchards and full of good things.

Most of the pilgrims, who embark for Jerushalaim, assemble here, because this city affords the best opportunity for a good passage.

Two days from thence stands PALERMO, a large city being two square miles in extent. It
 page 108. 2. contains the large palace of king William and is inhabited by about fifteen hundred Jews and many christians and mahomedans. The country is rich in wells and springs, grows wheat and barley and is well supplied with gardens and orchards; it is in fact the best in the whole island of Sicily.

The city is the seat of the Viceroy, whose palace is called Al-hacina* and contains all

a. القَصِينَة in arabic, i. e. castle, fortified palace; both the first editions, which read אֱלֶחֶצ״נָה (C.) and אֱלֶח צִינָה (F.) instead of: אֱלֶחֶצִינָה are evidently corrupted. S. Munk.

sorts of fruit trees as also a great spring surrounded by a wall and a reservoir called Al-Behira, in which abundance of fish are preserved. The king's vessels are ornamented with silver and gold and ever ready for the amusement of himself and his women.

page 109. 1.

There is further a large palace, the walls of which are richly ornamented with paintings and with gold and silver. The pavement is of marble and rich mosaick representing all sorts of figures; in the whole country there is no building equal to this.

The island begins at Messina, where many pilgrims meet, extends to CATANIA; SYRACUSE; MASARA; PANTALEONE and TRAPANI, being six days in circumference.

Near TRAPANI is found the stone called, Coral, *in arabic* Al-Murgan.

From thence you cross over and reach page 109. 2. ROME in three days; from ROME by land in five days to LUCCA, from whence you get in twelve days to BARDIN by mount Maurienne and over the passes of Italy.

Here are the confines of Germany, a coun-

try full of hills and mountains. The jewish congregations of Germany inhabit the banks of the great river Rhine, from COLOGNE, where the empire commences unto Cassanburg, the
 page 110. 1. frontier of Germany, which is fifteen days journey and is called Ashkenas *by the Jews*.

These are the cities in Germany, which contain congregations of Israelites, all situated on the river Moselle: COBLENCÉ, ANDERNACH, KAUB, KARTANIA, BINGEN, WORMS and MISTRAN.

In fact the Jews are dispersed over all countries and whoever hinders, that Israel is not collected, shall never see any good sign and shall not live with Israel. And at the time, which the Lord has appointed to be a limit of our captivity and to exalt the horn of his anoin-
 page 110. 2. ted,* every one shall come forth and shall say: I will lead the Jews and I will assemble them.

These cities contain many eminent scholars, the congregations are on the best terms with one another and are friendly towards the far and near; whenever a traveller visits them

a. I. Sam. II. 10¹

they are rejoiced thereat and hospitably receive him. They are full of hopes and say: be of good spirit, dear brethren, for the salvation of the Lord will be quick like the twinkling of an eye; and indeed were it not that we had doubted hitherto that the end of our captivity had not yet arrived, we should have assembled long ago, but this is impossible before the time of song arrive and the sound of the cooing turtle gives warning,^a then will the page 111. 1. message arrive and we will ever say: the name of the Lord be exalted!^b They send letters to one another by which they exhort themselves to hold firm in the mosaic law. Those that spend their time as mourners of the downfall of Tsion and the destruction of Jerushalaim are always dressed in black clothes and pray for mercy before the Lord, for the sake of their brethren.

Beside the cities, which we have already mention'd as being in Germany, there are further ASTRANSBURG, DUIDISBURG, MANTERN, PI-

a. Soloin. Song II. 12. b. Psalms XXXV. 27.

SINGAS, BAMBERG, TSOR, and REGENSBURG on the confines of the empire; all these cities contain

page 141. 2. many rich and learned Jews.

Further on is the country of BOHEMIA, called PRAGUE. Here begins SCLAVONIA, called by the Jews who inhabit it Kh'na'an, because the inhabitants sell their children to all nations, which is also applicable to the people of RUSSIA.

The latter country is very extensive, reaching from the gates of PRAGUE to those of KIEV, a large city on the confines of the empire.

The country is very mountainous and full of forests; in the latter the beast called Vairverges are met, who yield the sable fur or ermine. In winter the cold is so intense that

page 142. 1. nobody ventures to leave his house in consequence of it; so far the kingdom of RUSSIA.

The kingdom of FRANCE, called *by the Jews* Tsarphat, reaches from the town of ALSODO to PARIS, the metropolis of it and has six days in extent. This city, situated on the river Seine belongs to king Louis and contains many learned men, the equal of which are to be met

with at present nowhere upon earth; they employ all their time upon the study of the law, are hospitable to all travellers and on friendly terms with all their jewish brethren.

May the Lord in his mercy be full of compassion towards them and us and may he fulfil towards both the words of his holy scripture: (Deuter XXX. 3.) *Then the LORD thy God will turn thy captivity, and have compassion upon thee, and will return and gather thee from all the nations, whither the LORD thy God hath scatterd thee,*

Amen. Amen. Amen.

F i n i s.

NUMBER . . .

קכב

מפתח

שפיתִיב סט	שיפורִיה מד
שרגורֵנ לב	שיראֵז פב
שרקושטה א	שכֵם לד
תדמור מט	שלִירנה יב
תגרמים כג, כו, מו, נ,	שמרשגִיש לב
נא, סב	שגֵש אברהם מ
חיטר קו	שגֵש אליש לא
תימא ע, עא	שגֵש שמואל מב
תמנתה מה	שגֵער כ, נא, סב,
תנאים עא	סד, ע, עב,
תרשיש כו	פט, קו

מפתח

קכא

נג	רחבה-רחובות . . .	לא	קישון (נחל) . . .
נ	ריאה	ד	קלאבריאה
קט	דינוס	קח	קלבריייה
מג	רמה	נ	קלע גבר
מב	רמלה	כד	קלש
מג	רמש	יש	קנישתולי
סד	רסן	לב	קעילה
קג	רעמסס	יא	קפואה
קז	רפידים	לב	קקון
קו	רקופיא	טו	קרופוס (אי)
נא	דקיא	קי	קרשניא
קא	רשיד	קה	קרישם
סט	שבא	מט	קרית-תין-קרייתים
צו	שבא (מדבר)	כו	קרמוס
לב	שבשת	נג	קרקסיא
מב	שדה המכפלה	קט	קשנבורג
לב	שומרון	פט	קתיפה
לב	שומרוניים	פד	ראי
מב	שונם	קיא	רגנשבורק
כג	שופיא (ים)	עו	רובדבר, רודבר
עג	שושן	יו	רובינקא
קו	שושנאה	ה	רודי (נהר)
לז	שטים (נחל)	כד	רודוס
נ	שיהא	כה	רודוש
לב	שיזריא	רומא	רומה ג, ח עד יא, יב, כ, קט
מב	שילה	רומא	רומיה, רושיה כ, קו, קיא, קיב
לז	שילוח (מעין)		
יו	שינון פושמו		

*

מ	קבר רחל	קו	פרוכינצה
	קבר שמואל (שמעון)	ה	פרוכנצא
מה	הצדיק	פרנקוש	כו, לה, לה
לח	קברי בית דוד . . .	פרנש	טז
מא	קברי האבות . . .	פרס כ, נב, נו, סב, סו,	
מה	קברי הלל ושמאי . .	עג, עז, פ, פג,	
מה	קברי ישראל . . . לו,	פד, פח, פט, צו	
	קברי מרדכי ואסתר פא	פרס (עיר)	פב
לא	קדומים (נחל) . . .	פרפר	מו, מז
כו	קדמות	פרת (נהר) ג, נג, נט,	
לז	קדרון (נחל) . . .	סו, סט	
מה	קדש נפתלי	פשיפיה	מב
קי	קובה	פתורה	נ
קי	קובפילינש	צוען	צה, צט, ק
סב	קוט	צור	ל, לא
קט	קולוניא	צידון	כה, כט
סט	קופה	ציון (הר)	לז
צז	קויץ	ציידא	כח
טז	קורינטו	ציפונת	יג
כה	קורקוס	ציקיליה	טו
טז	קורש	צפורי	מד
	קושטנדינה (קושטאנטינה)	צפ	קיא
יש עד כד		צרפת	ג, קיב
יו	קושטנטינופולי . .	קאדים	מה
קו	קטלוניה	קבר יונה בן אמתי	מד
קט	קטנייה	קבר עזרא הסופר	עד
לב	קיסריה	קבר רבי חייא . . .	מד
פח	קיש	קבר דבינו הקדוש	מד

מפתח

קיש

עמק אילון	קז	סונבאט
עמק יהושפט . . .	קט	סוריא
ערב	יא	סוריינשו
עשת	קז	סורייטס
פאריש	סב	סיכריא-סיכריא .
פול-פוליא-פוליה יג, קו	קיב	סינא (נהר) . . .
פומבדיתא	קז	סיני (הר)
פוצול	ב	סיסיליא
פותריקירש	יח	סלוסקי-סלונקי .
פסרה	מח	סלכאט. סלכה . .
פיוס	נ	סלע מדברה . . .
פיישו	כה	סמו (אי)
פיר	עה	סמורה (נהר) . .
פירא	פכ	סמרכנת
פישא	א, ג, כ	ספרד
פישה	קח	סקילייה
פישנין	קט	סרקוסה
פישניש	צה	עזן
פישון (נהר)	צו	עדאן
פיתוס	נד	עזקברה
פלירמו	לד	עיכל (הר) . . .
פלמים	עג	עילם
פלנדריש	קג	עין אל שמס . . .
פנטליאנה	מח	עין שפתה
פסיינקי	לא	עכו
פסינגש	כח	עמון
פראנה	מה	עלמה
פראנציה	עט	עמאריה
קו, קיב		עו, עה, עט

מפתח

קיה

מזן מרן	כו לינא
מב מרשה	סח לינא (נהר)
א מרשילייה	ג לקרין
קי משלה (נהר)	כנ לעזים
קי משתראן	טז לפנטו
סט מתא מחסיא	מדי כ, נא, נו, סו, עה, עז
יב נאפולי	מדי (עיר) פא
קז נבארה	מדיאנה קו
לז נבו (הר)	מחלה קג
לב נכילש	מואב מו
נג נהרדעא	מולחאת עז
מב נוב	מונפישלייר ב
קו נוכיא	מוראיינה (הר) קט
צז נובים	מוריה (הר) לד, מב
ה נתגיש	מזרא קט
לז נוצרים	מישילין כה
טז נשוליקון	מיטריסי יט
צט נילוס	מיסני קח, קט
נג נינוה	מיקה נה
עה ניסבור	מיקלס דבר יד
פה ניסבור (הרי)	מלמישטרש כז
נא נציבין	מלפי יג, קו
סז נפח	מנדטרך קיא
ב נרכונה	מעון [מעין] לב
קז נרמניה	מצרים ג, כ, צו
ו סבתה	ק, קח
מד סנורג	מצרים (עיר) צז
קג סדיר	עד קב

מפתח

קח

פג כות — כוש	יז יבושטריסה
מח כותיים	מג יבנה
עב כיבר	נג יובר
קיא כיו	יון ב, ג, שו, יו, יח, יש,
קה כיפרוס	כב, קו
לא כיפש	יונים יד, שו, יח, כ, כג,
נא כלנה	כד, כו, לד
צב כנגנ. כנדי	יורעאל מד
כנען כ, קיא	ים הודו פח
סה כסכין(הרי) . פג,	ים המלח מד
סח כפר לפרס	ים הנקפא צד, צה
לב כפר נחום	ים כנרת מד
קא, קו כפתור	ים סדום לו, מד
נג כרכמיש	ים סוף קו
לא, לב כרמל	יעקובין לד
סב כרסאן	יפו מג
שו לבטה	ירדן מד, מה, מו
כו, מט לבנון (הר)	ירושלים לד עד מ, עח
צו, קו לוביא	ישמעאל ג, גה, קח
צו לובים	ישמעאלים לה, מ,
מד לוד	מב, מט, נא, נד
כו לודקיא	כא (אי) כה
לב לח	כבר. כבור (נהר) נא, סו
קו לומברדיאח	כוחסתאן עג, פח
ג, יב, כ לונברדיא	כולן צה
קח לוניד	כופר אל תורד . פג, פו
ג לוניל	פו
ז קט לוקא, לוקה	כוש צו, צו

חלואן צו	דיאר ביך סב
חמדן פא	דמיאט קא, קז
חמה. חמת מט	דמירה קג
חנס קז	דמשק מז
חפתון עה, עז, עח	דן מז
חצור נ	דנאמרקא קז
חרדה נד	דרמח יט
חרץ נא	הודו סב, עב, פט, קז
חרמון (הר) כט, מז	הודו אשר ביבשה צה
טובות סב, עה, פב	הלוואן (נהר ואנת) עז
טוסכנה קז	הר אפרים לב
טורון דו לוש גבללריש	הר געש ב
מב	הר הזחיים לז
טורטושה א	וואסט עג
טורקוש כג, כז, מז	וואל דלונא לד
טיברוס (נהר) ח, י	ויראה (נהר) עב
טיבריה מד, מה	זכיר צה
טיבש טז	זוילא צז
טילמאס עא, עב	זיפתא קג
טימין מה	זריין מד
טנים קז	חאולם צ
טראבלום אל שאם בז	חבור נא
טראגט יד	חברון מ
טראפנה קט	חדקל נב, נד, נח, עג, עד, פח
טריפול כז	חזילה צז, קא, קז
טרכונה א	חילה סה
טרנאה יד	חלב נ
יבוק כז, מט	

מפתח

קטו

נב	נזיר בן עמר	מו	בלינוס
פב	גיכה	קו	בלינסויא
כח	גיכל	יו	בלכיא. בלכין
פב	גיחון (נהר)	קיא	בנבורק
צה	גינגלה	מג	בניכרה
קו	גינואה	כח	בני עמון
ג	גינואין	קו	בני ערב . ג, סח, ע, קו
יח	גינוביש	ע	בני ריכב
ב	גירונדה	צה	בעדן
קו	גלאץ	מח	בעלביק. בעלת . מח, מט
לד	גלכוע, גלכוי	כו	בעל גד
מח	גלעד	קו	ברגונייה
לד	גראן דוד	קט	ברדין
סב	גרנין	יד	ברנדישי
סב	גרנשים	א	ברצלונה
יח	גרדיני	כד	גאליפולי
קו	גריניש	צו	גאנה
יש	גריזאנוש	מג	גאפה
לד	גריזים (הר) לב, לג, לד	לד	גבעון
קי	גרמיסה	מב	גבע בנימין
קו	גשקוניא	מב	גבעת שאול
לא	גת החפר	סד	גהיאנן
לב	גת לפלשתים	קו	גוזן (נהר) . נא, עה, עת
פא	דברסתאן	פה	פא, פב, פג, פה
קיא	דסבורד	קב	גושן
כו	דוכיא	פו	גוזן (בני)
כט	דורזיאן (דוגיאין)	לד	גורנין
צב	דורזין. (דוגבין)	מה	גוש חלב

אשור נב, נג, פ	אסאן צו, צו
אשכנז קט	אסנה (הרי) סב
אשמון קב	אספניא קו
אשר לא	אפרים לג, מג
אשתראן בורך קיא	אפריקיה קו
באליץ ג	אקרי לא
בארות כח	ארבאל נב
בבל כ, מד, סה	ארנון קו
בבנשו יג	ארנירפו יו
בגדיד, בגדאד כ, נד,	ארליש ה
סג, סד, סו, עו,	ארם כה
עט, פ, צט	ארמילו יח
בהם קיא	ארמים עה
בודיא כ	ארמניא כו
בודאיג קנ	ארם נהרים סב
בולסיר קב	ארם צובה ג
בוצרה נו, עג	ארנון מו
בורק דשל גיל ה	ארץ ישראל כ, ג, כה,
בידרש ב	לא
בינאבינשו יג	ארץ הככר לו, מד
בינגה קי	ארץ המעטום צו
בינציאניש יח	ארץ צפון עב
בירוש כח	אררט (הר) נב, סב
בישינה יח	אשדוד מג
בית גברין מב	אשדות הפסגה מד
בית לחם מ	אשקולי יד
בית נובי מב	אשקלונה מג
בלכיש קג	אשקלכונניא קיא

מ פ ת ח

אל כרך	סד	אבירו	יש
אל כשישין	עו	אדם ג, כו, לא, לה,	
אל מוצל	נב	לו, מב, צו, קה, קו	
אלמניא — אלימניא קו,		אושרנדו	טו
קט, קיא		אונגריאח	כ
אלניה	סב	אולי (נהר)	עד
אל סודו	קיב	איכלין	מג
אל ערב	קו	איברו	א
אל-ערוה	ג, קו	איטניא	קט
אל צחרא	צז	אילון	לד
אל צין	צד	אילנבר	סט
אל קוצונאח	סח	אילאה. אילים	קו
אל שאם	קו	אינגלשירה	ג
אל תורד	קו	אכילון	טו
אמלפי	יג	אלאן	סב
אמנח	מו	אלחכש	קא, קו
אנגו	קו	אל-חשישין	כו
אנדלוס	קו	אלימן נה, סב, ע, עב,	
אנדרנכה	קי	פט, קו	
אנשוכיא	כו	אלכסנדריאח	ב, קג
אסבהאן	פח, פב	עד קו	

¹ בִּימֵי הַחֹזֶק מְרֹב הַקּוֹר וְעַד הַנָּה
 מַלְכוּת רוֹסְיָא וּמַלְכוּת פְּרָאנְצִיָּה שְׁהִיָּא
 אֶרֶץ צָרֶפֶת מְעִיר אֵל סוּדוֹ עַד פֶּאֶרֶשׁ
 הַמְדִּינָה הַגְּדוֹלָה מִהַלֵּךְ שִׁשָּׁה יָמִים וְהִיא
 לַמֶּלֶךְ לֹאִישׁ וְהִיא יוֹשֶׁבֶת עַל גַּהֲר סִינָא
 וְשֵׁם תַּלְמִידֵי חֲכָמִים אֵין בְּמוֹתָם הַיּוֹם
 בְּכָל הָאָרֶץ עוֹסְקִים בַּתּוֹרָה יוֹמָם וְלַיְלָה
 וְהֵם בְּעָלֵי אֲבִסְנָא לְכָל עוֹבֵר וְשָׁב אַחִים
 וְרַעִים עִם כָּל אַחֵיהֶם הַיְּהוּדִים • הַשֵּׁם
 בְּרַחֲמָיו יִרְחַם עָלֵינוּ וְעַלֵּיהֶם וַיְקַיֵּם כְּנוֹ
² וּבִקְהָם מִקְרָא שְׁבָתוֹב וְשָׁב וְקִבְצָה מִכָּל
 הָעַמִּים אֲשֶׁר הִפִּיצָה יְיָ אֱלֹהֶיהָ שָׁמָּה :

אָמֵן אָמֵן אָמֵן

ת ש ל ם :

נדפס בבית י. זיטטנפלד.

בְּרִבּוֹת אֶחָד לְאַחַד וְאֹמְרִים לָהֶם¹
 הַתְּחִיזוּ בְּדַת מִשָּׁה וְאֶבְלִי צִיּוֹן וְאֶבְלִי
 יְרוּשָׁלַם יִבְקְשׁוּ רַחֲמִים מִלִּפְנֵי ה'שָׁם
 וְיִתְחַנְּנוּ לִדְבָרֵי בְּגָדִים שְׂחוּרִים בְּזֻכּוֹתָם
 וְכָל אֱלֹהֵי הַמְּדִינוֹת בְּאֶרֶץ אֱלִימָנִיָּא
 שְׂזַבְּרֵנוּ וְעוֹד יֵשׁ אֲשַׁפְּרָאן בּוֹרֵךְ וְדוֹי
 דְּסְבוֹרֵךְ וּמְגִדְטָרֵן* וּפְסִינְגֵשׁ וּבְנִבּוֹרֵק
 וְצַר וְרִגְשָׁבוֹרֵק** קֶצֶה הַמַּלְכוּת וּבִאֵלֹהֵי
 הַמְּדִינוֹת גַּם כֵּן הִרְבֵּה מִיִּשְׂרָאֵל תִּלְמִידֵי
 חֲכָמִים וְעֹשִׁירִים • וּמִשָּׁם וְהִלָּא אֶרֶץ
 בָּהֶם וְהִיא הִנֵּקְרָאת פְּרָאגָה הִיא תִּחְלַת²
 אֶרֶץ אֲשַׁקְלָבוֹנִיָּא וְקוֹרְאִים אֹתָהּ
 הַיְּהוּדִים הַדְרִים שָׁם אֶרֶץ כְּנַעַן בְּשִׁבְלִי
 אֲנָשִׁי הָאֶרֶץ הַזֹּאת מוֹכְרִים בְּנֵיהֶם
 וּבְנוֹתֵיהֶם לְכָל אוֹמוֹת הָאֲנָשִׁי רוֹסִיָּא
 וְהִיא מַלְכוּת גְּדוֹלָה מִשְׁעַר פְּרָאגָה וְעַד
 שְׁעַר כְּיוֹ*** הָעִיר הַגְּדוֹלָה הִיא בְּסוֹף
 הַמַּלְכוּת וְהִיא אֶרֶץ הָרִים וְעֵרִים וְשָׁם
 יִמְצְאוּ הַחֵיּוֹת שְׁקוֹרִין וְאִיּוֹרְגִישׁ[°] וְהֵם
 וּבְלִינָאן וְאֵין אָדָם יוֹצֵא מִפֶּתַח בֵּיתוֹ
 (* וּמְגִדְטָרֵן ** C. וְנִשְׁבוֹרֵק *** C. פִּין °) C. וְאִי רִגְרִישׁ

¹ הֵן מְדִינֹת בְּאֶרֶץ אֱלִמְגִּיָּא שֵׁשׁ בָּהֶם
 קָהֳלוֹת מִיִּשְׂרָאֵל וְכֻלָּם נְדִיבִים עַל נְהַר
 מִשְׁלָה וְקֹבֶפִּילִיגֶשׁ וְאַגְדֶּרְנֶכָה וְקֹיפָה
 וְקֶרְטִנָּא וּבִיגְתָּ וְנֶרְמִיסָה וּמִשְׁתְּרָאן וְכָל
 יִשְׂרָאֵל מִסּוּרִים כָּלָם בְּכָל אֶרֶץ וְאֶרֶץ
 וְכָל מִי שֶׁיִּבְטֵל שְׁלֵא יִתְקַבֵּץ יִשְׂרָאֵל אֵינוֹ
 רוֹאֶה סִימָן טוֹב וְלֹא יִחְיֶה עִם יִשְׂרָאֵל
 וּבָעֵת שֶׁחֵשֶׁם יִפְקֹד עַל גְּלוּתֵינוּ וְיָרִים
 קֶרֶן מוֹשִׁיחוֹ אִזּוּ בָּל אֶחָד וְאֶחָד אוֹמֵר אֲנִי
 אֶזְלִיךָ אֶת הַיְּהוּדִים וְאֲנִי אֶתְקַבֵּצֵם וְ
² וְהַמְדִּינֹת הָאֵלֹו יֵשׁ בָּהֶם תִּלְמִידֵי חֲכָמִים
 וְקָהֳלוֹת אוֹהֲבִים אֶת אֲחֵיהֶם וְרוֹכְרִים
 שְׁלוֹם לְכָל הַקְּרוֹבִים וְהַרְחוֹקִים וְאִם יָבֹא
 אֲלֵיהֶם אֶבְסָנָאֵי שְׂמָחִים בּוֹ וְעוֹשִׂים לוֹ
 מִשְׁתֶּה וַיֹּאמְרוּ שְׂמָחוּ אֲחֵינוּ כִּי יִשׁוּעָה
 הַשֵּׁם בְּהֶרֶף עֵין וְלֹלֵא שְׂאֲנַחְנוּ מִפְּחָדִים
 שְׁלֵא בָּא הַקֶּץ וְלֹא הִגִּיעַ אֲנַחְנוּ הַיָּינוּ
 מִתְקַבְּצִים אֲבָל לֹא נוֹכַל עַד שְׁנִיעַ עֵת
 הַנִּמְרִי וְקוֹל הַתּוֹר וַיָּבֹאוּ הַמְּבַשְּׂרִים
 וַיֹּאמְרוּ תָּמִיד יִגְדֵּל הַשֵּׁם וְהֵם שׂוֹלְחִים

(*) C. ואררכנה

המלך למייל נפשו הוא ונשיו וגם שם¹
 (בגן) ארמון גדול ובגן הכותלים מצוירים
 ומצופים בזהב ובכסף ורצפת הפרקע
 אבני שיש מצויר מכל מיני ציורין
 שבעולם ובכל הארץ ההיא לא נראה
 בבגן ההוא והיא תחלתו ממסיני ובה
 כל מעברי עולם והולכות עד קטנניה
 וסרקוסה ומורא ופנטליאנה² וטראפנה
 מחלף ששה ימים באי ושם בטראפנה
 ימצא אבן הקורל הנקרא אל מורגאן
 ומשם עוברים לארץ רומה שלשה ימים²
 ומן רומה דרך יפשה ללוקה חמישה
 ימים ועוברים משם הור מוראניה
 ומעברות איטנא³ שנים עשר יום לעיר
 ברדין היא תחלת אלמגיא היא ארץ
 הרים וגבעות וכל קהלות אלמגיא
 יושבים על גהר ריגוס הגדול מעיר
 קולוגיא שהיא ראש המלכות ועד עיר
 קשנבורק קצה אלמגיא מהלך חמישה
 עשר יום הנקראת ארץ אשכנז ואלו

(*) C. ובגן (**) C. ופלטריאה (***) איטליא¹

¹ מלכות מצרים ו ומושם דרך ים עשרים
 יום למיסני היא תחלת אי סקלייה
 הישבת על הזרוע הנקרא לוגיר הוא
 חולק בין קלבריה ובין סקלייה ושם פמו
 מאתים יהודים והיא ארץ מלאה כל טוב
 וננות ופרדסים ושם מתקבצים רוב
 התועים לעבור לירושלם כי שם הפעבר
 הטוב ו ומשם מהלך שני ימים למדינת
 פלימו היא עיר גדולה במהלך שני
 מילין באורך ושנים ברוחב ושם ארמון
² גדול ממלך גוליימו ובה פמו אלף וחמש
 מאות יהודים ואדום וישמעאל הרבה
 וארץ מעיינות ונחלי מים וחסה ושעורה
 וננות ופרדסים ואין במוחה בקל ארץ
 סקלייה כי היא מדינת סגן המלך
 הנקרא אלחיינה ושם כל מיני אילני
 פירות ובחוכו מעין גדול וסבבו אותה
 חומה ועשו לשם כיב הנקרא אל בחירה
 ושם מיני דגים הרבה ושם ספינות
 למלך מצופות בסף וזהב ויבא בהם

(*) F. העוברים

קודם המבול ובאורף הקבר חמש עשרה¹
 ורתות וששה רחבו ושם באלבס גר יאה
 כמו שלשת אלפים מישראל ו ומשם
 שני ימים לדמיאט היא בפתור ושם כמו
 מאתים מישראל ו ומשם לסונבאט חצי
 יום והם זורעין פשפון ואורגים חור
 ומוליבין לקל העולם ו ומשם ארבע
 ימים לאילאה היא אילים והיא לבני ערב
 החונים במדבר • ומשם שני ימים
 לרפידים ויושבים שם בני ערב ואין בה
 מישראל • ומשם יום לחר סיני ובראש²
 החר במה לכוזרים הנקראים סוריני
 ובתחתית החר ברך גדול וקוראים אותו
 טור סיני ויושבו מדברים בלשון פרגום
 והוא היר קטן רחוק ממצרים חמשה
 ימים והם תחת עול מצרים ו יום סוף
 רחוק מהר סיני דרך יום והוא זרוע מים
 הדור ו יחזור לדמיאט ומשם דרך יום
 יום לטניס היא חגס ושם כמו ארבעים
 מישראל והוא אי בתוך הים ועד הנה

1. מארץ בלינסקייא וטוספנדה ולומברדיאה
 ופוליה ומלפי וסקילייה ורקופיה וקרטויה*
 ואספנייא ורוסייא ואלמאנייה ושושנא
 ודנאמרקא וגלאץ ופלגריש והיטר**
 ולרמנדיה*** ופראנציה° ופייטו וזאנגו
 וברגונדיה ומדיאנה ופרובינצא וגינואה
 ופישא וגשקונגא° וארגון ונבארה ו ומצד
 המערב לישמעאלים אל אנדלוס ואל
 ערונה ואפריקה וארץ אלערב ו ומצד
 הזרז ומחיליה ואל חבש וגוביה°°° ואלימן
 2. וישנער ואל שאם ויון והנקראים גריגיש
 ואל תורק ושם מביאים סחורה מהודו
 כל מיני בשמים סוחרים אדום קונים
 מהם והעיר הזמיה לסחורה ולכל אומה
 ואומה פונדק בפני עצמה ו ויש שם על
 שפת הים קבר אחד של שיש ובו מצוייר
 כל מיני עופות וחיות והכל בכתובת
 הקדמונים ואין אדם מכיר הכתיבה
 ואומרים מסבא שהיה מלך בימי קדם

(* וקטלונדיה? **) F. ותיטר (***) גרמנדיה?
 ° C. ופרנייה °° C. וגשקונת °°° C. et F. ולוכיא

שם ובכל יום ויום הנה אוכל עמו שומר¹
 מגדל המנוחה הוא ועבדיו עד שמצא חן
 בעיניו והיה יוצא וקא כל הימים שם ויום
 אחר עשה לו משתה והשקרו יין הרבה
 לו ולכל עבדיו עד שהיו ישנים בולם
 וקם הספן ועבדיו ושכרו המראח והלכו
 לדרךם בלילה הרוא ומאותו היום
 והלאה החתילו בגי אדום לבא שם
 בדוגיות ובספינות גדולות ולקחו מידם
 את האוי הגדולה קריטס וגם ביפרוס
 שהם פחת עול יננים עד היום הנה ולא²
 יכלו אנשי ארץ מצרים עוד לעצור פח
 לפגי הננים ועד היום הנה מגדל המנוחה
 סימן להולכי תים כי כל הבאים אל
 אלכסנדריא מכל המקומות רואים
 אותה מרחוק מהלך מאת מילין ביום
 ובלילה מאיר מאור אבוקה ורואים
 הספנים האש מרחוק והולכין בנגדו והיא
 ארץ סחורה רובלת לכל העמים ומכל
 מלכות אדום באים שם אל אלכסנדריא

¹ לַמִּשְׁחָה עַל יְדֵי גִשְׁרִים וְחוּצוֹתֶיהָ יִשְׁרֹת
 וּבְחֻקָּהּ שְׂנָקִים שְׂאִיגָם רוֹאִים אָדָם מֵהֶם
 מִהֲלֹךְ מִל מִשְׁעַר רִשִׁיד וְעַד שְׁעַר הַיָּם
 וְשֵׁם בְּנֵה מִסְלָה עַל הַנֶּמֶל שֶׁל
 אֶלְכֶסְנֶדְרֵיָאָה דִּרְךָ מִל בְּחוּף יָם וְשֵׁם
 עֲשֹׂה מִגְדֵּל גָּדוֹל הוּא הַנִּקְרָא הַמִּנְרָאָה
 וּבִלְשׁוֹן עֶרֶב מִנְאָר אֶלְכֶסְנֶדְרֵיָאָה וְעֲשֹׂה
 עַל רֹאשׁ הַמִּגְדֵּל מִרְאָה שֶׁל זְכוּרִית וְכָל
 הַסְפִּינוֹת שֶׁהוֹלְכוֹת לְהִלָּחֵם בָּהּ לְהִזִּיק לָהּ
 מֵאֶרֶץ יוֹן וּמֵאֶרֶץ הַמַּעֲרָב מִמִּבְּרֹלָה
² הַמְּשִׁים יוֹם הָיוּ רֹאִין אוֹתָן מִן הַמִּרְאָה
 שֶׁל זְכוּרִית וְהָיוּ שׁוֹמְרִין עֲצָמָם מֵהֶם עַד
 שִׁיּוֹם מִיָּמִים בָּאָה סְפִינָה מֵאֶרֶץ יוֹן
 לְיָמִים רַבִּים אַחֲרֵי מוֹת אֶלְכֶסְנֶדְרוֹס
 וְשֵׁם הַסֶּפֶן טוֹדְרוֹס אִישׁ יוֹנִי חָבֵם בְּכָל
 חֻבְמָה וְהָיוּ הַיּוֹנִים מְשׁוּעָפָדִים פָּתַח עוֹלָם
 מִצָּרִים בְּיָמִים הָהֵם וְהָיָא הָאִישׁ הַהוּא
 הַסֶּפֶן דוֹרוֹן גָּדוֹל לְמֶלֶךְ מִצְרַיִם כֶּסֶף
 וְזָהָב וּבְגָדֵי מֶשִׁי וְחֻנָּה לִפְנֵי הַמִּרְאָה כִּי
 כָּךְ תָּהִית מְנַהֵג כָּל סוֹחֵר שֶׁיָּבוֹא לְחֻנוֹת

בְּלִבִּישׁ* וְשֵׁם כְּמוֹ שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים יְהוּדִים¹
וְהָיָה עֵיר גְּדוֹלָה • וּמִשָּׁם חָצִי יוֹם
לְעִזְקָאֵל לְעֵין אֵל שְׁמֹם הָיָה רַעֲמָסִס
וְהָיָה תַרְבֵּה וְשֵׁם מִהֲבִנֵּן שְׁבָנוּ אֲבוֹתֵינוּ
עֲלֵיהֶם הַשְׁלוֹם וְשֵׁם כְּמוֹ מִגְדָּלִים בְּנוֹיִם
מִלְּבָנִים וּמִשָּׁם יוֹם לְאֵל בּוֹדֵאִיג** וְשֵׁם
כְּמוֹ מֵאֲתִים יְהוּדִים • וּמִשָּׁם לְזִיפְתָּא***
חָצִי יוֹם וְשֵׁם כְּמוֹ מֵאֲתִים יְהוּדִים וּמִשָּׁם
לְדִמְיָה אֶרְבַּע פֶּרֶסְאֹוֹת וְשֵׁם כְּשֶׁבַע
מֵאוֹת יְהוּדִים • וּמִשָּׁם חֲמִשָּׁה יָמִים
לְמַהֲלָה וְשֵׁם כְּמוֹ חֲמִשׁ מֵאוֹת מִיִּשְׂרָאֵל²
וּמִשָּׁם שְׁנֵי יָמִים לְאֶלְכְּסִנְדְּרִיָּאָה
וְאֶלְכְּסִנְדְּרוֹס מוֹקְדוֹן קֶרְאָה עַל שְׁמוֹ
וּבְנָה אֹרְחָה בְּנֵן חֹק וַיָּפֹה עַד מָאֹד
וְחוּץ לְמִדְיָנָה מְדִרְשׁ אֶרֶסְטוֹ רַבּוֹ שֶׁל
אֶלְכְּסִנְדְּרוֹס וְשֵׁם בְּנֵן יָפֹה וְגִדּוֹל וְעִמּוּדִי
שֵׁשׁ בֵּין מְדִרְשׁ לְמְדִרְשׁ וְשֵׁם כְּמוֹ
עֲשָׂרִים מְדִרְשׁוֹת שֶׁהָיוּ בָּאִים שָׁם מִכָּל
הָעוֹלָם לְלָמוּד שָׁם חֲכָמַת אֶרִיסְטוֹ
הַפִּילוֹסוֹף וְהָעִיר בְּנוֹיָה לְמַעְלָה וְחִלּוּלָה
C. סִלְכִים ** C. בּוֹכִיאִיג *** C. לְמִנּוּיפְתָּא

1 הקרובה לאלכסנדריאה ונופל שם בים.
 ושביל השלישי הולך דרך אשמון העיר
 הנודולת בגבול מצרים ו על ארבע
 ראשים האלו מדינות וברבים וכפרים
 מזה ומזה וכל בני אדם הולכים בספינה
 וביבשה ואין בארץ ארץ נושבת כמוה
 והיא רחבת ימים מלאה כל טוב.
 וממצרים החדשה למצרים הקדמונה
 שני פרסאות והיא חרבה ומקום בנן
 החומות והבתים נראין עד היום הנה וגם
 2 אוצרות יוסף שם חרבה מאד ויש שם
 עמודים ("עשויים בבשוף ולא נראה כמוהם
 בכל הארץ ובכל המקומות והם בנויים
 בסיד ואבנים בגין חזק עד מאד ושם
 חוץ לעיר בנסת משה רבינו עליו השלום
 מימי קדם ושם גן אחד פרגם שקוש
 של הבנסת והוא תלמיד חכם וקורין
 אותו אל שיד אבונאצר ובמצרים
 החרבה במהלך שלשה מילין ומשם
 לארץ גושן שמנה פרסאות היא (בולסיר")

(*) C. עמוד אחד (**) סדיר?

ממי היאזר לא זיך לז בי אותם המים¹
 רפואה להם ושואלין בגי אדם ואומרים
 להם מפני מה היא עלות היאזר ואומרים
 אנשי מצרים בי למעלה בארץ אל חבש
 והיא ארץ חוילה יורד בה מטר הרבה
 בזמן עלות היאזר ומבסח פני הארץ
 ובשעה שאין היאזר עולה אינם זורעים
 והרעב בבר בארץ והם זורעין במרחשון
 לאחר שוב היאזר למקומו ובאדר
 קוצרים השעורים ובגיסן החטים • ובגיסן
 יש להם גודגדניות ואגוזים וקשואים²
 ודלועים וחרובין ופולים וגלונים ואפונים
 ומיני ירקורז בגזן פרפחנים וירבוננים
 וקטפים וחזרת וכוסברה ועולשין ופרוחים •
 וענבים והארץ מלאה בל טוב והננות
 והפרודים משקין אותם ממקורה המים
 וממי היאזר בי היאזר בשיבוא למצרים
 משם יפרד לארבעה ראשים שביל
 אחד הולך במיאט היא בפתור וגופל
 שם בים • ושביל אחר הולך לעיר רשד

C. (•) וכרובים

4 וַיֹּאמְרוּ יוֹדְעִים כִּי כָּבֵד עָלָה וּבִסְסָה אֶרֶץ
 מִצְרַיִם מִחֲלָהּ חֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם וְאִם בִּסְסָה
 חֲצִי הָעֲמוּד לֹא יִכְסֶּה כִּי אִם חֲצִי הָאֶרֶץ
 וּבְקָל יוֹם וַיּוֹם מוֹרֵד אוֹתָם אָדָם אֶחָד
 וּמִכְרִיו בְּצוּעַן וּבְמִצְרַיִם וְאָמַר תָּנוּ שָׁבָה
 לֵאלֹהֵי עַלְתָּ הַיָּאוֹר בְּךָ וּבְךָ וּבְקָל-יוֹם
 הַזֶּה מוֹרֵד וּמִכְרִיו אִם מִבְּסָה הַיָּאוֹר
 הָעֲמוּד כָּלוּ יֵשׁ שׁוֹבֵעַ גָּדוֹל בְּקָל אֶרֶץ
 מִצְרַיִם וְהַיָּאוֹר עוֹלָה מְעַט מְעַט עַד
 שְׁמִיכְסָה הָאֶרֶץ לִקְצֵה חֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם •
 2 וְכִי שֵׁשׁ לוֹ שָׁדָה שׁוֹכֵר פּוֹעֲלִים וְחוֹפְרִין
 לוֹ חֲפִירָה גְדוֹלָה בְּשִׁירָהּ וּבְאִים תְּדִגִים
 בַּעֲלוֹת הַמַּיִם גְּבָנִסִים בַּחֲפִירוֹת וּבְשִׁעָה
 שִׁנְחִסְרוֹ הַמַּיִם גְּשָׁאֲרִים תְּדִגִים בַּחֲפִירוֹת
 וְלוֹקְחִין אוֹתָם בַּעֲלֵי הַשְּׂדוֹת וְאִזְקָלִים
 וּמוֹזְקִים לַסּוֹחְרִים שְׁמוֹלֵיבִין אוֹתָם
 מְמוֹלְחִין בְּקָל מְקוֹם וְתְדִגִים שְׁמָנִים מְאֹד
 בְּיוֹתֵר וּגְדוֹלֵי הָאֶרֶץ לוֹקְחִין מִן הַשּׁוּמֵן שֶׁל
 תְּדִגִים וּמִדְּלִיקִין וְכוּ' גְרוֹתֵיהֶם (בְּאֶרֶץ *) וְאִם
 אֶבֶל אָדָם מֵאוֹתָם תְּדִגִים וַיִּשְׁתַּח אַחֲרֵיהֶם

(*) בערב?

בֶּן אֲבִימֶלֶךְ וְכָל בְּנֵי אֶרְצוֹ נִקְרְאוּ¹
מִזְרִים אֲשֶׁר מָרְדּוּ בְּאֶמֶר אֵל מוֹמֵנִין
אֵל עֲבָאֵסִי הָיוּ שֹׁכְבִים בְּבִגְדֵי מָדָר וּבִיגִידֵם
קִנְיָה עַד לְעוֹלָם וְהוּא הוֹשִׁיב בְּסִמְאוֹ
בְּצוּעַן כִּי הוּא הוֹדִימָה לוֹ וְהוּא יוֹצֵאת שְׁנֵי
פְעָמִים בַּשָּׁנָה אֶחָת בְּעֵת חֲנֻם וְהַשְּׁנִית
בְּשִׁיזָא נִילוּם הַנֶּהָר וְצוּעַן מוֹקֶפֶת חוֹמָה
וּמִצָּרִים אֵין לָהּ חוֹמָה כִּי הֵיאֹר מְסַבֵּב
אֹמָה מִצָּר אֶחָד וְהִיא עִיר גְּדוֹלָה וְכֵה
שְׁנוּקִים וּפּוֹנְדִקְאוֹת וִירוֹדִים עֲשִׁירִים
הַרְבֵּה בָּהּ וְלֹא יֵרֵד שָׁם מָטָר וְלֹא קָרַח²
וְלֹא שֶׁלֶג לֹא רָאוּ מַעוֹלָם וְהָאֶרֶץ חֲמֹה
כִּי־חֵר וְהֵיאֹר יוֹצֵאת פַּעַם אֶחָת בַּשָּׁנָה
בְּחֶרֶשׁ אֱלֹל וּמִבְּסָה כָּל הָאֶרֶץ וּמִשְׁקָה אוֹתָהּ
מִחֶלֶד חֲמִשָּׁה עָשָׂר יָמִים וְהַיָּם גִּשְׁאִירִים
אֱלֹל וְחֲשָׁרִי עַל פְּנֵי הָאֶרֶץ לְהַשְׁקוֹתָהּ
וּלְהַרְוֹתָהּ וַיֵּשׁ לָהֶם עָמוּד שֶׁל שֵׁשׁ שָׁבָנוּ
שָׁם בְּחֶבְכָּה וְהוּא לִפְנֵי אֵי אֶחָד בְּרוּךְ
הַיָּם וְהוּא שְׁתֵּים עָשָׂרָה אַמּוֹת אָרְכּוֹ עַל
פְּנֵי הַיָּם וּבִשְׁעָה שֶׁעוֹלָה הֵיאֹר וּמִבְּסָה

¹ והיא עיר גדולה היושבת על-שפת נילוס
 והוא אל ניל ובה כמו אלפים יהודים
 ושם שני בתי כניסות אחת לאנשי ארץ
 ישראל כניסה אל שאמיין ואחת בנקרת
 אנשי בקל כניסה אל עראקין² ואינם
 נוהגים מנהג אחד בפרשיות ובסדרים
 של תורה כי אנשי בקל נוהגים לקרות
 בקל-שבוץ פרשה כמו שעושין בקל
 ספרד ובקל שנה מסיימים את התורה
 ואנשי ארץ ישראל אינם נוהגים כך אבל
 עושים מכל פרשה שלשה סדרים
 ומסיימין את התורה לסוף שלש שנים
 ויש ביניהם מנהג ותקנה להתחבר כלם
 ולהתפלל ביחד ביום שמחת תורה ובן
 ביום מתן תורה וביניהם רבי נתנאל שר
 השרים ראש הישיבה והוא ראש לכל
 קהלות מצרים להקים רבנים וחזנים והוא
 משרת פני המלך הגדול היושב בארמון
 צוען מצרים המדינה והיא עיר מלוכה
 לכל בני ערב ושם אמיר אל מומנין עלי

(*) C. עירחקין

מצרים ובכל הממלכות אשר סביבותיהם¹
 והם העבדים השחורים בני חם ו
 ומאסואן עד חלואן שנים עשר יום ובה
 במו שלש מאות יהודים ומשם חזר בין
 בשירות מהלך חמשים יום דרך מדבר
 הנקרא אל צהרא למדינת ויילא היא
 הנילה בארץ גאנה ובאותו המדבר יש
 הרי חול ובעת שיקום הרוח מבסרה
 השירות בחול ומתים כולם בדרך החול
 והנצלים מהם מוליכין עמהם ברזל
 ונחשת ומיני פירות ומיני קטנית ומלח²
 ומביאים משם הזהב והפרגליות היקרות
 והיא בארץ כוש הנקראת אלחבש
 מנכתי מערב ו ומחלואן דרך שלשה
 עשר ימים לקוץ המדינה היא (ראש)
 תחלת מצרים ובה במו שלשים אלף
 יהודים . ומשם עד פיום חמשה ימים
 והיא פיתום ובה במו עשרים יהודים ועד
 היום הזה נראה שם מן הבגין שבנו
 אבותינו ו משם למצרים ארבע ימים

1 וַיֵּיזְרוּ לָאָרֶץ הַמַּעֲטוֹם הַנִּקְרָאת נֹבִיָּא׃
 חַיָּא מְמַשְׁלָת אֲדוֹם וְהֵם הַנּוֹבִיִּים׃ אֲשֶׁר
 בְּאֶרֶץ נֹבִיָּא׃ וְגִלְחָמִים עִמָּהֶם הַיִּזְרוּדִים
 וְלוֹקְחִין שָׁלַל וּבִנָּה וְעוֹלִין אֶל הַהָרִים וְאִין
 אֲדָם יָכוֹל לְהִלָּחֵם עִמָּהֶם וּבָאִים שָׁם
 מֵאוֹתָם הַיִּזְרוּדִים אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ עֲדָאן רַבִּים
 לָאָרֶץ פָּרִס וְאֶרֶץ מִצְרַיִם • וּמִשָּׁם לָאָרֶץ
 אֲסוּאן מִחֲלָה עֲשָׂרִים יוֹם בְּמִדְבַּר שְׂבָא
 עַל גִּזְרֵי פִישוֹן הַיִּזְרוּד מֵאֶרֶץ כּוּשׁ שֵׁשׁ
 לָהֶם מִלָּה וְקוֹרְאִין אוֹתוֹ סוּלְטָאן אֶל חֶבֶשׁ
 2 וַיֵּשׁ מִהֶם קֶצֶת שָׁהֶם בְּבִתְמוֹת לְכָל
 עַגְיָגִיהֶם אֲזֻלִּים הָעֹשִׂבִים עַל־שִׁפְת
 פִּישוֹן וְהוֹלְבִין בְּשָׂדוֹת עֲרוֹמִים וַיֵּיִן לָהֶם
 דַּעַת בְּשֶׁאֶר בְּגֵי אֲדָם שׁוֹבְבִין עִם
 אַחֲיוֹתֵיהֶן וְעִם מִי שֵׁימְצָאוּ וְהָיָה אֶרֶץ
 חֲמָה מֵאֹד וּבְשָׂחוֹלְבִין אֲנָשֵׁי אֲסוּאן
 לְשָׁלוֹל שָׁלַל בְּאֶרֶץ מוֹלִיבִין עִמָּהֶם לָחֶם
 וְחֲטִיִּם וְצִמּוּקִים וְחֵאֲגִים וּמִשְׁלִיכִים
 אֲלֵיהֶם וְהֵם בָּאִים אַחֲרֵי חֲמָאֵל וּמִבֵּיאִין
 אֲוֹתָם שְׁבוּיִים וּמוֹכְרִין אֲוֹתָם בְּאֶרֶץ

(*) C. לוביא (**) C. הלובים

יבוא אותו הרוח ומשליכם בים הנקפא¹
 יקח העור ויבגס בתוכו וסבין אחר בידו
 ותופר את העור מבפנים כדי שלא יבגס
 בו הפנים ומפיל עצמו בתוך הפנים ורואה
 אותו הנשר הגדול הנקרא גריפו והוא
 סביר שהיה בהמה יורד ולקח אותו
 ומוציאו ליבשה וחונה עליו בהר ואז עמק
 לאכול אותו וממהר האדם ומכר אותו
 בסבין והורגו ויציא מן העור והולך עד
 שפגיע לשוב והרבה בני אדם ניצלין
 בעגין זהו ומשם שלשה ימים אל גינגלה²
 מהלך חמשה עשר ימים דרך ים ושם
 כמו אלה מישראל . ומשם לכולן שבעה³
 ימים דרך ים ואין שם ישראל . ומשם
 שנים עשר ימים ליבד ושם יהודים
 קצתם . ומשם שמונה ימים להודו
 אשר ביבשה הנקרא בערן והוא ערן
 אשר בחלפר ובה הרים גדולים ושם
 מישראל הרבה ואין עליהם עול גוים
 ולהם ערים ומגדלים בראשי ההרים

1 שבעה עשר — שבעים?

¹ צוואה ומחלק נבדסיו לבגיו ומצוה לפרוע
 כל מה שהוא חייב לכל אדם ולקבל מן
 בני אדם מה שהם חייבים ויכתבו
 העדים צוואתו * לילך לדרך ואינם רואים
 אותו בלום ועל פי השקר והמרמה הזאת
 והבשוף הזה שעושין להם הפומרים
 והאלו הם מתחזקים ואומרים כי אין
 במופתם בקל הארץ * ומשם לעבור
 לארץ אל צין מהלך ארבעים יום והוא
 קצה המזרח ומש אומרים כי שם דרך ים
² הוא ים הנקפא ובאותו ים שולט פלב
 כסיל שיצא שם רוח סערה לפעמים
 ואין אדם ספן יכול לילך על הפסיגה
 מפובר הרוח עד שמשליך הרוח את
 הפסיגה באותו ים הנקפא ואינה יכולה
 לזוז ממקומה ואנשים יושבים שם עד
 בלות מחיתם אחר כך ימורו ובקרה
 ספינות אוברות בזה העגן אבל בני אדם
 למדו חכמה להמלט מן המקום הידוע
 הזה לזקחין עורות בני בקר עמהם ואם

מושליכים ברוך ה'אש וי'ש שם מהם¹
 גדולי הארץ שנודרים עצמן בחייהן
 לישורף באש ובשחזור אומר לבני ביתו
 ולקרוביו הנה גדרתי על עצמי להשליך
 עצמי באש בחיי עונין לו כלם ואומרים
 לו אשריך וטוב לך ויבשניע יום הנדר
 עושים לו משתח גדול ורובב על סוסו
 אם הוא עשיר ואם הוא עני חולך ברגליו
 עד שפת העמק ומשליך עצמו ברוך
 ה'אש וכל משפחתו מרגנין בתופים
 ובמחולות עד שישורף כלו ולקץ שלשה²
 ימים יבואו שנים מהפומרים והם
 מהגדולים שבהם אל ביתו ואל בניו
 ואומרים להם תתקנו הבית כי היום יבוא
 אליכם אביכם לצוות לכם מה תעשו
 והם לוקחים עדים מן העיר והנה השטן
 בא בדמותו ובאים אשתו ובניו ושואלים
 לו היאך הוא באותו העולם והוא אומר
 באתי עד חברי ולא קבלוני עד שאשלים
 חובותי לבני ביתי ולשכני והוא עושה

¹ לְקַרְאֵת הַחֲמֹה בִּי יֵשׁ בְּכָל בְּמֹה בְּמֹ
 גִּלְגָּל חֲמֹה עָשׂוּי בְּמִיגִי בְּשׁוֹף וּבְצֹאֵת
 הַשֶּׁמֶשׁ חֲזֹרֶת הַגִּלְגָּל בְּקֹלֹת גְּדֻלּוֹת
 וְכָל אַחֵד וְאַחֵד מִחֲתָתוֹ בְּיָדוֹ מְקַטְרִין
 לַשֶּׁמֶשׁ אֲנָשִׁים וְנָשִׁים זֶה יִרְכָּם בְּסֵל לְמֹ
 וּבִיגִיָּהֶם בְּכָל אֵלֶּה הַמְּקֹמֹת בְּמֹ מִצָּה
 יְהוּדִים בְּכָל־ל הַמְּדִינֹת וְכָל אֲנָשִׁי הָאָרֶץ
 שְׂחֹזְרִים וְהִיזְזֹדִים בְּמֹ כֵן וְהֵן יְהוּדִים
 טֹזִבִּים בְּעָלֵי מִצֹּת וּבִיגִיָּהֶם תֹּרֶת מִשָּׁה
 וּנְבִיאִים וְדָבָר מוֹעֵט מִתֵּל מוֹד וְהִלְכָּה ו
² וּמִשָּׁם שְׁנַיִם וְעֶשְׂרִים יוֹם לֹאֵי בְּנֶדֶג וְהֵם
 שׁוֹבְנִיָּה עֹבְדֵי הָאֵשׁ הַנִּקְרָאִין דֹּוֹרִיִּין**
 וּבִיגִיָּהֶם שְׁלֹשָׁה וְעֶשְׂרִים אֲלָפִים יְהוּדִים
 וַיֵּשׁ לָהֶם לְדֹוֹרִיִּין** בּוֹמְרִים בְּכָל מְקוֹם בְּבִית
 עֹבְדֵי וְרֹדֵי שְׁלֹהֶם וְאֹתָם הַבּוֹמְרִים
 בְּשָׂפָנִים גְּדֻלִּים אֵין בְּמוֹתָם בְּכָל הָאָרֶץ
 בְּכָל מִיגִי בְּשׁוֹף וּלְפָנֵי הַבְּמֹה שֶׁל בֵּית
 תְּפִלָּתָם עֶמֶק גְּדֹל וּמְדִלִּיקִין כָּל יְמֵי עוֹלָם
 שֶׁם אֵשׁ גְּדֹלָה וְקוֹרְאִין אוֹתָהּ אֱלֹהֵתֶא***
 וּמַעֲבִירִין בָּהּ בְּנִיָּהֶם וְגַם מִיתֵיהֶן

(* כנדי? ** C. et F. דוגביין *** F. אלהיתא

בְּלִילוֹת כָּל הַלַּיְלָה בִּי בִּזְמַן לֹא יוֹבִלּוּ¹
 מְרֹב הַחֹם הַגָּדוֹל וּבָאֶרֶץ הַהִיא הוּא
 הַפֶּלֶל שֶׁהֵם נוֹטְעִים הָאֵילָנוֹת שֶׁלָּהֶם
 עַל פְּנֵי הַשָּׂדֶה כָּל הָעִיר וְכָל אֶחָד וְאֶחָד
 מֵהֶם יוֹדֵעַ פִּרְדָּסוֹ וְאֵילָנוֹת קִמְנוֹת הֵן
 וְהַפֶּלֶל לָבֶן הוּא אֲבָל בְּשִׁלּוֹקֵטִין אֹתוֹ
 מְשִׁימִין אוֹתוֹ בְּאֵגְנוֹת וְנוֹתְנִין עָלָיו מִיָּם
 חֲמִים וּמִיָּבֶשֶׁת אוֹתוֹ לִשְׁמֶשׁ כְּדֵי שִׁיתְחַזֵּק
 וַיִּתְקַיֵּם וְהוּא חוֹזֵר שָׁחֹר וְשֵׁם יִמָּצֵא
 חֲקִנְהָ וְהוֹנְגְבִיל וּמִיָּנִי בְּשָׂמִים הַרְבֵּה
 וְאֲנֹשִׁי הָאֶרֶץ הִדְיָא אֵינָם קוֹבְרִים אֶת־²
 מַתֵּיָהֶם אֲלֵא חוֹנְטִים אוֹתָם בְּמִיָּנִי
 בְּשָׂמִים וּמְשִׁימִין אוֹתָם בְּסַפְסָלִים וּמִבְּסִין
 אוֹתָם בְּסִדִּינִים כָּל מְשַׁפְּחָה וּמְשַׁפְּחָה
 לְכָד וּמַתִּיבֶשׁ הַבָּשָׂר עִם הָעֵצִמוֹת וְהֵם
 יוֹמִים כְּבִגִּי אֲדָם חַיִּים וּמַכִּירִין כָּל־אֶחָד
 וְאֶחָד מֵהֶם אֲבוֹתָיו וְכָל מְשַׁפְּחָתוֹ מֵהַיּוֹם
 לְבֹמֶר שְׁנִים וְהֵם עוֹבְדִים לִשְׁמֶשׁ וַיֵּשׁ
 לָהֶם בָּמוֹת גְּדוּלוֹת בְּכָל־מְקוֹם חוּץ לָעִיר
 בְּמַהֲלֶה חֲצִי מִלְּ וּבִבְקָר הֵם כְּצִים

1 וּמוֹצִיאִין אוֹתָם וּמְבַקְעִים אוֹתָם וּמוֹצִיאִין
 מִתּוֹכָם אֶבְנֵי הַלֵּלוּ וּמַשֵּׁם מִהַלֵּל
 שִׁבְעַת יָמִים לְחֹאזֵלָם הוּא תַּחֲלֵת מַלְכוּת
 עֹבְדֵי הַשֶּׁמֶשׁ וְהֵם בְּנֵי כּוֹשׁ וְהֵם חֲזוּזִים
 בְּכוֹבָבִים וְכוֹלֵם שְׁחֹרִים וּבְעָלֵי אֲמוֹנָה
 בְּמַשָּׂא וּבְמַתָּן וּבְשִׁיבוֹאוֹ אֲלֵיהֶם הַתְּגָרִים
 מֵאַרְצֵי מֶרְחָק וְנִבְנְסִין אֲלֵיהֶם בְּנִמְלֵךְ
 נִבְנְסִין אֲלֵיהֶם שְׁלֹשָׁה סוֹפְרֵי הַמֶּלֶךְ
 וְכוֹתְבֵים שֵׁמֶם וּמְבִיאִין אוֹתָם בְּפָנָיו
 וְהַמֶּלֶךְ מְקַבֵּל עַל עֲצָמוֹ מִמוֹנָם שְׂרָגֵיחוֹ
 2 מֵאוֹתוֹ עַל פְּנֵי הַשָּׂדֶה בְּלֹא שׁוֹמֵר וְשֵׁם
 פְּקִיד אֶחָד יוֹשֵׁב בַּחֲנוּת וְכָל אֲבֵדָה
 שִׁימָצָא אָדָם בְּכָל מְקוֹם יָבִיא אוֹתָהּ אֵלָיו
 וּבְעַל הָאֲבֵדָה יֹאמַר סִימְנִיהָ וַיִּתְּנָהּ לוֹ
 וְכֵן מְנַהֲגוֹ בְּכָל מַלְכוּתוֹ מִהַמֶּלֶךְ הַחוּצָה
 וּמִפְּסָח עַד רֹאשׁ הַשָּׁנָה כָּל יְמֵי הַקִּיץ
 חֹם גָּדוֹל וּמַשְׁלֵשׁ שָׁעוֹת מִן הַיּוֹם וּמַעֲלָה
 מִתַּחֲבָאִים בְּנֵי אָדָם בָּלָם בְּבִתְיָהֶם עַד
 הָעֶרֶב וְאַחֵר כֵּךְ יוֹצֵאִין וּמְדִלִיקִין גְּרוֹת
 בְּכָל הַשּׁוּקִים וְהַחוּצוֹת וְעוֹשִׂין מְלָאכָה

שֶׁשָׁה יָמִים) וְאֵין זוֹרְעִין שָׁם וְאֵין לָהֶם¹
 אֶלָּא מַעֲיָן אֶחָד וְאֵין שָׁם בְּכָל הָאֵי גִדְהָר
 בִּי מִיָּמֵי גִשְׁמִים הֵם שׁוֹתִים וְחֹגְרִים בָּאִים
 מֵאֶרֶץ הַזֶּה וּמִן הָאֲיִם וְחֹזֵנִים שָׁם
 בְּסִחְוֹרָה וְאֶנְשֵׁי אֶרֶץ שְׁנַעַר וְאַלְיָמָן וְאֶרֶץ
 פָּרַם מְבִיאִים שָׁם כָּל בְּגָדֵי מָשִׁי וְאַרְגָּמָן
 וּפְשָׁתָן פְּרוּקָטוֹן קִנְבוֹם מוֹדֵה הַטִּים
 וְשִׁעוּרִים וְדוּחָן וְשִׁפּוֹן וְכָל מִינֵי מַאֲכָל
 וְכָל מִינֵי קִטְנִית וְעוֹשִׂין סִחְוֹרָה אֵלּוּ עִם
 אֵלּוּ בִּי אֶנְשֵׁי הַזֶּה מְבִיאִים שָׁם בְּשָׂמִים
 לְרֹב מְאֹד וְאֶנְשֵׁי הָאֵי סֶרְסוּרִים בִּיגִיָּהֶם²
 וּמִזֶּה הַדָּבָר בְּלָכָד הוּא חֵייהֶם וַיֵּשׁ שָׁם
 כְּמוֹ חֲמֹשׁ מֵאוֹת יְהוּדִים • וּמָשָׁם עֲשָׂרָה
 יָמִים בֵּינָם עַד קִתְּיָפָה וְשָׁם חֲמֹשׁ אֲלָפִים
 מִיִּשְׂרָאֵל וְשָׁם יִמְצֵא הַבְּדוּלָח וּבִבְאֶרְבַּע
 וְעֶשְׂרִים בְּגִיָּסָן יֵרֵד שָׁם מָטָר עַל פְּנֵי הַמַּיִם
 וּמִקְבָּלִים הַשְּׂרָצִים הַמָּטָר הַזֶּה וְנִסְגָּרִים
 וְנוֹפְלִין לְרִחוֹק קֶרֶקַע הֵנָּה וּבִבְחֲצֵי תַּשְׁרִי
 בָּאֵין שָׁם (שְׁנִי) בְּגִי אֶדָם לְקֶרֶקַע הֵנָּה
 בְּחֻבָּלִים וּמִלְקָטִים אֶת הַשְּׂרָצִים הַזֶּה

(¹ מילין)

¹ וַיְהוּדִי אֶחָד מֵהָאֲרָץ הַהִיא וּשְׁמוֹ רַבִּי
 מֹשֶׁה וַחֲזָצִיאָא מֵאַוּסָּה הָאֲרָץ וּבְשִׁתָּהּ
 בְּאֲרָץ פָּרַס בָּבֶשׂ אוֹתוֹ לַעֲבֹד וַיִּזֶם אֶחָד
 מִנָּמִים בָּאוּ וְדוֹרְבֵי קָשָׁת לִשְׁחֹק לִפְנֵי
 הַמֶּלֶךְ וְלֹא נִמְצְא בְּכֻלָּם רוֹבָה קָשָׁת
 בְּרַבִּי מֹשֶׁה שָׁאֵל הַמֶּלֶךְ עַל יְדֵי תוֹרֵגְמָן
 וְהַגִּיד לוֹ אֵת אֲשֶׁר קָרְהוּ וְאִידִי רָמָה אוֹתוֹ
 הַפָּרֶשׁ הַהוּא מִיָּד עָשָׂה אוֹתוֹ הַמֶּלֶךְ בֶּן
 חֹזְרִין וְהַלְבִּישׁ אוֹתוֹ בְּגָדֵי שֵׁשׁ וּמֹשִׁי וְנָתַן
 לוֹ מַתָּנוֹת וַאֲמַר לוֹ אִם תִּרְצֶה לָשׁוּב
² לְדִרְתָּנוּ וְנֶאֱנִי אֶעֱשֶׂה עִמָּךְ חֶסֶד וְתִתְּנֶה
 עֲשִׂיר גְּדוֹל וּמְמוֹנָה עַל כָּל בֵּיתִי עֲנֶה
 וְאָמַר לוֹ אֲדוּגִי הַמֶּלֶךְ לֹא אוּכַל לַעֲשׂוֹת
 הַדָּבָר הַזֶּה אֲזוֹ לִקְחוֹ הַמֶּלֶךְ וַיִּשְׁמְרוּ
 בְּבֵית הָרֶבֶב שֵׁר שְׁלוֹם מִן קֹהֵל אֶסְפֵּה־אֵן
 וְנָתַן לוֹ הָרֶב בְּתוֹ לְאִשָּׁה וְהוּא רַבִּי מֹשֶׁה
 זֶה סֵפֶר לִי אֵת כָּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה ו
 וּמֹשֶׁם חֲזַרְתִּי לְאֲרָץ בּוֹחֶסְתָּאן אֲשֶׁר עַל־
 שְׂפַת חֲדַקֵּל וּמֹשֶׁם יוֹרֵד חֲנָהָר וַיִּזְרַד בָּנִים
 הוֹדוּ אֵל אִי אֶחָד גִּקְרָא קִישׁ) מִהֶלֶךְ הָאִי

C. et F. נקרוקיש

אל תורף אזיבי באתי להלחם • ואם¹
 נלחמים אתם בי אזני אקח נקמת
 ואהרוג את כל היהודים אשר בכל
 מלכותי כי אזני יודע כי אתם חוקים
 ממני במקום הזה אבל אתם עשו עמי
 חסד שלא להלחם בי והניחו אותי עם
 כופר אל תורף אזיבי ותמכרו לי מזון
 מה שאני צריך לי ולחלותי והיהודים
 לקחו עצה ביניהם להתרצות למלך פרס
 בשביל היהודים אשר במלכותו ונגנבם
 בארצם הוא וכל חילותיו וישב שם חמשה²
 עשר יום ובדדו אותו בבוד גדול ושלחו
 כתב לכופר אל תורף בעלי בריתם
 והודיעום הדבר הזה והם עמדו כלם על
 מעברות ההרים בחיל כבד כל החוגים
 במדבר ההוא וכשיצא מלך פרס להלחם
 עמם ערכו אתם מלחמה בדרך ונגסו³
 אנשי כופר אל תורף והרגו בחיל פרס
 חללים רבים ונגס מלך פרס במתי מעט
 אל ארצו ופרש אחד מעבדיו רמה את

(* ונברו?)

¹ לשאול מה אומה יושבת בְּהָרִים וְלַעֲבוֹר
 אֲלֵיהֶם עַל כָּל פָּנִים בְּסִפְיֹת אוֹ לְשׁוֹט
 עַל פְּנֵי הַמַּיִם וְשֵׁם מִצְאוֹ (לְשֵׁם) גִּישָׁר גְּדוֹל
 וְעָלָיו מִגְדָּלִים וּפְתַח סָגוּר וְלִפְנֵי הַגִּישָׁר
 מִמְּאֹרָתוֹ הַצָּד עֵיר גְּדוֹלָה וְצִעֲקוּ לִפְנֵי
 הַגִּישָׁר עַד שֶׁבָּא לָהֶם אָדָם אֶחָד וְשָׂאֵל
 לָהֶם מָה תָּרְצוּ אוֹ לְמִי אַתֶּם וְלֹא הֵבִינוּ
 עַד שֶׁבָּא הַחוֹרֶגְמָן שֶׁהָיָה יוֹדֵעַ לְשׁוֹנָם
 וְשָׂאֵל אוֹתָם וַאֲמָרוּ עֲבָדֵי מֶלֶךְ פָּרֶס
 אֲנַחְנוּ וּבָאנוּ לְשָׂאוֹל מִי אַתֶּם לְמִי אַתֶּם
² עוֹבְדִים אָמְרוּ לָהֶם יְהוּדִים אֲנַחְנוּ אֵין
 עָלֵינוּ לֹא מֶלֶךְ וְלֹא שֵׁר מִן הַנֹּזִים אֵלֶּיָּה
 שֵׁר אֶחָד יְהוּדִי • וְשָׂאֵלוּ אוֹתָם עַל דְּבַר
 הַכּוֹמָרִים בְּנֵי גוֹץ מִן כּוֹפֵר מֶלֶךְ הַחוּרָה
 וְהֵם אָמְרוּ לָהֶם כִּי הֵם בְּעָלֵי בְרִיתָנוּ וְכָל
 הַמִּבְקָשׁ רָעָהָם מִבְּקָשׁ רָעָה־יָנוּ וַיֵּשׁוּבוּ
 שְׁנֵי הַבְּנָשִׁים הָאֵלֶּה וַיִּגִּדּוּ לְמֶלֶךְ פָּרֶס
 וַיִּפְחַד מֶלֶךְ פָּרֶס פַּחַד גְּדוֹל וַיּוֹם שְׁנֵי
 שְׂלָחָיו מֵעָלָיו לַעֲרוֹךְ עֲמֹ מִלְחָמָה וְהָיָה
 הַשִּׁיב לֹא בָאתִי לְהִלָּחֵם בָּכֶם כִּי בְכוֹפֵר

קחו להם ומים לחמשה עשר יום כי לא
 תמצאו שום מתנה עד ארצם וכן עשו
 והלכו במדבר דרך חמשה עשר ימים
 ולא מצאו כלום ולא גשאר בידם מתנה
 אלא דבר מועט עד שהתחילו למות
 האדם והבהמה אשר עמם ויקרא המלך
 לתיר ויאמר לו איה דבריך שהבטחפנו
 למצוא את אויבינו ויען ויאמר לו תעירי
 בדרך ויחר אפו ויצו להחית את ראשו
 וצוה המלך בכל מחנהו כל אדם שיש
 לו שום מתנה לחלוק יחלוק עם חברו²
 ואכלו מה שבגדם וגם הבחמות והלכו
 במדבר עדן שלשה עשר ימים עד
 שבאו אל הרי גיסבור* והיהודים יושבים שם
 והם באו שם (ביום) וחנו בגנות ופרדסים
 ועל מעינות המים אשר מצד לטרור גזון
 והמים ימי הפירות ואכלו והשחיתו ואין
 אדם יוצא אליהם אכל היו רואים על
 החרים קדינות ומגדלים הרבה וצוה
 המלך לשני אנשים מעבדיו ללכת

(*) כסבין

1 אפים ובמקום האף יש להם שני חורין
 קטנים שיצא מהם הרוח ואוכלין כל
 בהמות טהורות וטמאות והם אלהי
 ישראל. והיום שמונה עשרה שנה
 בשבאו לארץ פרס בחיל גדול ולקחו
 את מדינת ראי והבו אותה לפי חרב
 ולקחו את כל שללה והלכו להם דרך
 המדבר ומחיום לבמה ימים לא נראה
 בדבר הזה בכל מלכות פרס ובששמע
 מלך פרס חרה אפו עליהם ואמר לא
 בימי אבותי יצא עלי חיל מהמדבר הזה
 ועתה אלה ואברות את-שם מן הארץ
 והעביר קול בכל מלכותו וקבץ כל
 חייליהו ובקש תייר אחד להראותו
 מקום חנותם ונמצא לשם איש אחד
 ואמר למלך אני אראה לך מקומם כי
 אני מהם וגדר לו המלך להעשירו אם
 יראה לו ואם יעשה הדבר הזה אמר
 לו המלך בפה אנו צריכין הוצאה לדרך
 הזה ולמדבר הגדול הזה אמר להם

מִהֲלֶךְ שְׁמוֹנָה וְעֶשְׂרִים יוֹם לְחָרִי בְּסִבִּין¹
 אֲשֶׁר עַל נְהַר גִּזְזוֹן וַיֵּשׁ שָׁם אֲנָשִׁים
 מִיִּשְׂרָאֵל בְּאֶרֶץ פָּרַס שֶׁהָיוּ מֵשִׁם
 וַאֲמָרִים כִּי בָּעָרִי גִיסְבוֹר אֲרֻבָּעָה שָׁבָטִים
 מִיִּשְׂרָאֵל שָׁבָט דָּן וְשָׁבָט זְבוּלֹן וְשָׁבָט
 נַפְתָּלִי הַגּוֹלָה הִרְמִישׁוֹנָה שֶׁהִגְלָה
 שְׁלֹמֹנֶגֶסֶר מֶלֶךְ אֲשׁוּר כִּמּוֹ שְׁכַחוּבִי²
 וַיִּגְלֶם בְּלַחֲלַח וַחֲבוֹר הָרִי גִזְזוֹן הָרִי מְדִי
 וּמִהֲלֶךְ אֲרָצָם עֶשְׂרִים יוֹם וַיֵּשׁ לָהֶם
 מְדִינֹת וּבְרָכִים בְּהָרִים מֵצֵד אֶחָד מִקִּיף
 אוֹתָם נְהַר גִּזְזוֹן וַאֲזִין עֲלֵיהֶם עוֹל גּוֹיִם כִּי³
 אִם נָשִׂיא אֶחָד עֲלֵיהֶם וְשִׁמוֹ רַבִּי יוֹסֵף
 אֲמֶרְקֵלָא הֲלוֹי וּבִגִּיָּהֶם תִּלְמִידֵי חֲכָמִים
 וְזוֹרְעִים וְקוֹצְרִים וְהוֹלְכִים לְמִלְחָמָה לְאֶרֶץ
 כּוּת⁴ הִרְדָּה הַמְדְּבָרוֹת וַיֵּשׁ לָהֶם בְּרִית עִם
 כּוֹפֵר אֵל הַזּוֹרֵף שֶׁהֵם עוֹבְדֵי הָרֹחַ
 וְחֹזִינִים בַּמְדְּבָרוֹת וְהִיא אוֹמֶר שְׂאֵי־נִם
 אוֹבְלִים לָהֶם וְלֹא שׁוֹתִים יֵין כִּי אִם בְּשֵׁר
 חַי בְּמוֹת שְׁחֹא בְּלָחִי מְבוֹשֶׁל וְהֵם כְּלִי⁵

¹ C. גִּיסְבוֹן ** וַיִּגַּל אֶת יִשְׂרָאֵל אֲשׁוּרָה וַיִּשְׁכּוּ
 אוֹתָם כַּחֲלָה וּבַחֲבוֹר נְהַר גִּזְזוֹן וְעָרֵי מְדִי (מַלְכִּים ב' יז. ו.
 וְשֵׁם ית, יא). *** C. כּוּשׁ **** C. כְּעֵלִי

¹ וּמִשָּׁם שָׁבְעָה יָמִים לְמַדִּינַת אֲסִיבְהָאן
 הָיָא הָעִיר הַגְּדוֹלָה וְהָיָא עִיר הַמְּלוּכָה
 וְהָיָא מִהֶלֶךְ שְׁתֵּים עָשָׂר מִיר וְכֵה כְּמוֹ
 חֲמִשָּׁה עָשָׂר אֶלֶף מִיִּשְׂרָאֵל וְשָׁם שָׂר
 שְׁלוֹם הָרַב שְׁהִיָּה מְמוּנָה עַל יַד רֹאשׁ
 הַגְּדוֹלָה וְעַל כָּל הַכְּרָבִים אֲשֶׁר בְּכָל
 מַלְכוּת פָּרַס וּמִשָּׁם אֲתָרְעָה יָמִים
 לְשִׁירָאז הָיָא פָּרַס הַמַּדִּינָה וְכֵה כְּמוֹ
 עָשָׂרֶת אֲלָפִים יְהוּדִים • וּמִשָּׁם שָׁבְעָה
 יָמִים לְגִיבָה הָעִיר הַגְּדוֹלָה שְׁעַל שְׂפַת
² גְּהֵר גִּזְוִן* וְכֵה כְּמוֹ שְׁמוֹנֶת אֲלָפִים
 מִיִּשְׂרָאֵל וְאוֹתָהּ הָעִיר אֶרֶץ סְחֹרָה בָּאִים
 אֵלֶיהָ בְּסִחְרָה מְכָל לְשׁוֹנוֹת הַגּוֹיִם וְהָיָא
 אֶרֶץ רַחֲבַת יָדִים • וּמִשָּׁם חֲמִשָּׁה יָמִים
 לְסַמְרִכְנָה הָעִיר הַגְּדוֹלָה אֲשֶׁר בְּקִצָּה
 הַמַּלְכוּת וְשָׁם כְּמוֹ חֲמִשִּׁים אֶלֶף מִיִּשְׂרָאֵל
 וְרַבִּי עֻבְדִּיָּה הַנָּשִׂיא מְמוּנָה עֲלֵיהֶם
 וּבִינֵיהֶם חֲכָמִים וְעֹשִׂירִים גְּדוֹלִים • וּמִשָּׁם
 אֲתָרְעָה יָמִים לְטוֹבּוֹת הָיָא הַמַּדִּינָה
 שְׁנִמְצָא הַמּוֹר בַּיָּעֲרִים שְׁלָה • וּמִשָּׁם

(*) גִּיחֹן?

לָאוּרוֹ וּלְהַזְחִירוֹ וְלֹא קָבַל וְלֹא שָׁב מִדְּרָכּוֹ¹
 הִרְעָה עַד שֶׁקָּם מֶלֶךְ אֶחָד וַשְּׁמוֹ זֵין מֶלֶךְ
 דִּין מֶלֶךְ תּוֹגְרָמִים עָבַד מֶלֶךְ פָּרַם וְשָׁלַח
 בְּשָׂבִיל חֲמִיו שֶׁל דָּוִד אֶל רוֹאֵי וְנָתַן לוֹ
 שׁוֹחַד עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים זָהָבִים לְהַרְוֹג אֶת
 דָּוִד אֶל רוֹאֵי בִסְתֵּר וְכֵן עָשָׂה בְּכָל מֶלֶךְ
 בֵּיתוֹ וְהוּא יָשָׁן וְהִרְגוּ עַל מַטְתּוֹ וְנִתְבַּטְּלָה
 עֲצָרוֹ וְתַחֲבֻלוֹתָיו וְלֹא שָׁב חֲמַת מֶלֶךְ
 פָּרַם מֵעַל הַיְּהוּדִים מֵאֲשֶׁר בָּהֶר וּמֵאֲשֶׁר
 בְּאַרְצוֹ וּבְשָׂרָאוֹ כֵּן שָׁלְחוּ אֶל רֹאשׁ הַגּוֹלָה
 לְבֹא בְּעֶזְרָתָם מֵעַל מֶלֶךְ פָּרַם וַיָּבֹאוּ²
 בְּדָבָרִים טוֹבִים וּדְבָרֵי פִיזִים וּפִיזִים
 וְנִתְפָּיִים וְנָתַן לוֹ בְּמִנְחָה בְּכָרִים וְזָהָב
 וְתַשְׁקוּט הָאָרֶץ אַחֲרֵי כֵן וַחֲמַתּוֹ שָׁבְתָה
 וּמֵאֲזִיתוֹ הִקָּר עַד חֲמִדָן מִהֶלֶךְ עֲשֶׂרֶת
 יָמִים הָיָה מְדֵי הָעִיר הַגְּדוֹלָה וְשָׁם כָּמוֹ
 חֲמִשִּׁים אֲלָף מִיִּשְׂרָאֵל וְשָׁם לִפְנֵי בְּנִסְתָּ
 אַחַת קְבוּרִים מִרְדֵּי וּמֵאֲסֵתֶר וּמֵשָׁם
 אֶרְבָּעָה יָמִים עַד דְּבִרְזִיתָאן וַיֵּשׁ בָּהֶם כָּמוֹ
 אֶרְבָּעָה אֲלָפִים יְהוּדִים עַל גְּהִיר גִּזְזָן

¹ לְדַבֵּר עִם רֹאשׁ הַגּוֹלָה וְעִם רֹאשֵׁי
הַיְשִׁיבוֹת וְלִמְנוֹעַ אֶת-דָּוִד אֶל רוֹאֵי
מַלְעָשׂוֹת בְּדַבָּרִים הָאֵלֶּה וְאִם לֹא אֶהְרֹג
אֶת כָּל הַיְּהוּדִים הַנִּמְצָאִים בְּכָל מְלָכוּרָתִי
וּבְעֵת הַהִיא הִיָּחָה צָרָה לְכָל הַקְּהֵלוֹת
אֶרֶץ פָּרָס וְשָׁלְחוּ בְּתָבִים אֶל רֹאשׁ הַגּוֹלָה
וְאֶל רֹאשֵׁי הַיְשִׁיבוֹת שֶׁבְּבִגְדָאד לָמָּה נָמוֹת
לְעֵינֵיכֶם גַּם אֲנַחְנוּ גַּם כָּל הַקְּהֵלוֹת אֲשֶׁר
בְּמְלָכוֹת מָנְעוּ אֶת הָאִישׁ הַזֶּה וְלֹא יִשְׁפּוּק
דָּם נָקִי ו אֲנִי בָרְכוּ אֱלֹהֵי רֹאשׁ הַגּוֹלָה
² וְרֹאשֵׁי הַיְשִׁיבוֹת דַּע לָהּ כִּי לֹא הִגִּיעַ וּמִן
הַנְּאוּלָה עֲדִין וְאוֹתוֹתֵינוּ לֹא רָאִינוּ כִּי לֹא
בְּכֹחַ יְגִבֵּר אִישׁ וְאֲנִי אֹמְרִים לָהּ
שֶׁהִמְנַעַע עֲצָמָהּ מַעֲשֵׂוֹת עוֹד בְּדַבָּרִים
הָאֵלֶּה וְאִם לֹא תִחְיֶה מְנוּדָה מִכָּל יִשְׂרָאֵל
מִיַּד שָׁלְחוּ (לוֹ) כְּמוֹ בֶן אֶל וּבְאֵי הַנְּשִׂא
אֲשֶׁר בְּאַרְץ אֲשׁוּר וּלְרִבִּי יוֹסֵף הַחֲזוֹנָה
הַמְּכֻנָּה בּוֹרְחָן אֶלְפִּלֵּךְ אֲשֶׁר שֵׁם לְשֹׁנָה
בְּתָבִים אֶל דָּוִד אֶל רוֹאֵי וְעוֹד בָּרְכוּ
הַנְּשִׂא וְהַחֲזוֹנָה הַנִּזְכָּרִים בְּתָבִים אֱלֹהֵי

המלך אמר לו מי הביאך פה אזו מי¹
התירך אמר לו חכמתי ורחבולותי כי
אני אני ירא מוקד ולא מכל עבדיך מיד
צעק המלך לאמר תפשוהו ענו לו עבדיו
ואמרו לו אין אנו רואים אותו אלא
בשמיצת קול בלבד מיד תמה המלך על
חכמתו וענה ואמר למלך הנני הולך
לדרך כי והוא הולך והמלך הולך אחריו
וכל שרי המלך ועבדיו הולכים אחר
מלכם עד בואם אל שפת הנהר והוא
לקח סודרו ופרש על-פני המים ועבר²
עליו באותה שעה ראו אותו כל עבדי
המלך שהיה עובר במים על סודרו ודלגו
אחריו בדוגיות ואמרו כי אין מבשק
בעולם כמו זה ובאותו היום הלך מהלך
עשרה ימים עד אל עמאריה בשם
המפורש והגיד ליהודים כל אשר קררו
ותמחו כלם על-חכמתו ואחר כך שלח
מלך פרס זה אל אמיר אלמומנין
בליפה אשר בבגדאד אדון הישמעאלים

¹ וְעָלָה בְּרַעְיוֹ לְהָרִים יָד בְּמֶלֶךְ פָּרִם
וּלְקַבֵּץ הַיְּהוּדִים הַיּוֹשְׁבִים בְּהָרֵי חֶפְזוֹן
וּלְצֹאת וּלְהִלָּחֵם בְּכָל הַגּוֹיִם וּלְלָכֶת
לְתַפּוֹשׁ יְרוּשָׁלַם וְהָיָה נֹתֵן לַיְּהוּדִים
סִימָנִים בְּאוֹתוֹת שֶׁקָּרָא וְאָמַר לָהֶם כִּי
הַשֵּׁם שֶׁלַּחֲנִי לִכְבוֹשׁ יְרוּשָׁלַם וּלְהוֹצִיא
אֶתְכֶם מִתַּחַת עוֹל הַגּוֹיִם וְהָאֱמִינוּ בּוֹ
מִקְצַת יְהוּדִים וְקָרְאוּ אוֹתוֹ מְשִׁיחֵנוּ שָׁמַע
מֶלֶךְ פָּרִם הַדָּבָר הַזֶּה שֶׁלַּח לָבֹא לְדַבֵּר
עִמּוֹ וְהוּא הֵלֵךְ אֵלָיו בְּלֹא פֶחַד וּבְהִתְחַבֵּר
² עִמּוֹ אָמַר לוֹ הַאֲמָה הוּא מֶלֶךְ הַיְּהוּדִים
עָנָה וְאָמַר אֲנִי מִיָּד נִכְנֵס הַמֶּלֶךְ וְצִוָּה
לְתַפּוֹשׁוֹ וּלְהַשִּׁימוֹ בְּבֵית הַסּוּדָהּ מְקוֹם
אֲשֶׁר אֲסִירֵי הַמֶּלֶךְ אֲסוּרִים עַד יוֹם מוֹתָם
בְּעִיר דְּבַרסֶתְמָן אֲשֶׁר עַל נְהַר גּוֹזָן הוּא
הַנִּזְהָר הַגָּדוֹל וְלִסּוֹף שְׁלֹשָׁה יָמִים יָשָׁב
הַמֶּלֶךְ לְדַבֵּר עִם שָׂרָיו וְעַבְדָּיו עַל דְּבַר
הַיְּהוּדִים אֲשֶׁר הָרִימוּ יָד בְּמֶלֶךְ וְהָיָה דוֹד
בָּא שְׂהַתִּיר עִצְמוֹ מִבֵּית הַסּוּדָהּ בְּלֹא
רְשׁוּת בְּנֵי אָדָם וּבָעֵת שֶׁרָאָה אוֹתוֹ

וְעָשָׂרִים אֶלֶף מִיִּשְׂרָאֵל וְהָיָה תְּחִלָּתָם
 הִקְהִילוֹת הַדָּרִים בְּהָרֵי חֶפְתּוֹן בִּי שָׁם
 יוֹתֵר מִמָּאָה קְהִילוֹת מִיִּשְׂרָאֵל וְהָיָה תְּחִלָּתָם
 אֶרֶץ מְדִי וְהֵם מִן הַגָּלוּת הָרִאשׁוֹן שֶׁהִגְלָה
 שְׁלֹמֹנָאֶסֶר הַמֶּלֶךְ וְהֵם מְדַבְּרִים בְּלִשׁוֹן
 הַתְּרוּגוֹם וּבִינֵיהֶם תִּלְמִידֵי חֲכָמִים וְהֵם
 שָׁבָנִים לְמַדְיַת עֲמָאֲרִיָּה יוֹם עַד מַלְכוּת
 פָּרַס וְרִשּׁוֹת מֶלֶךְ פָּרַס עֲלֵיהֶם וְלוֹקַח
 מֵהֶם מִסַּעַל יַד פְּקִידוֹ וְהִזְמִם שְׁפוֹרְעִין
 בְּכָל מַלְכוּת יִשְׁמַעְאֵל עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד
 מִן הַזִּזְבִּירִים מִבֶּן חֲמִשׁ עָשָׂרָה שָׁנָה²
 וְמַעֲלָה פּוֹרְעִין בְּכָל-שָׁנָה וְרוֹב אֲמִירֵי
 שָׂרָה וְרוֹב וְשְׁלִישׁ מִזְרַבָּאֲטִי וְהַיּוֹם עָשָׂר
 שָׁנִים קָם שָׁם אִישׁ אֶחָד וְשִׁמּוֹ דָּוִד אֶל
 רוֹאֵי מַעִיר עֲמָאֲרִיָּה וְלִמַּד לִפְנֵי רֹאשׁ
 הַגָּלוּת חֲסִידָאִי וְלִפְנֵי רֹאשׁ הַיְּשִׁיבָה עַל־
 גִּיאֹן יַעֲקֹב בְּמַדְיַת בְּגִדָּאִד וְהָיָה גָּדוֹל
 בְּתוֹרַת מֹשֶׁה וּבִהְלָכָה וּבִתְלִמּוֹד וּבְכָל
 חֻקֵּי חִיצוֹנִית וּבְלִשׁוֹן יִשְׁמַעְאֵל
 וּבְכִתְיָבָתָם וּבְסִפְרֵי הַחֲרָטוּמִּים וְהַמְּבֻשָּׁפִים

¹ וַיֵּצֵא הַמֶּלֶךְ שְׂלָא יָצוּר דַּיִיג בְּכָל הַנְּהוֹר
שְׁעוֹר מִיֵּל לְמַעְלָה וְשְׁעוֹר מִיֵּל לְמַטָּה
בְּשָׂבִיל כְּבוֹדוֹ שֶׁל דָּנִיֵּאל וּמִשָּׁם שְׁלֹשָׁה
יָמִים לְרוֹבֵדֵבֶר* (וְשָׁם כָּמוֹ עֶשְׂרִים אֲלָף
מִיִּשְׂרָאֵל וּבִיגִיָּהֶם תִּלְמִידֵי חֲכָמִים
וְעֹשִׂירִים אֲכָל בְּגָלוֹת הֵם יוֹשְׁבִים שָׁם
וּמִשָּׁם שְׁנֵי יָמִים לְנָהָר וְאַנְתָּ** (וְשָׁם כָּמוֹ
אַרְבָּעָה אֲלָפִים יְהוּדִים וּמִשָּׁם אַרְבַּע
יָמִים לָאָרֶץ מוֹלַחָתָה הֵם אוֹמוֹת אֲשֶׁר
אֵינָן מֵאַמִּינִים בְּדַת יִשְׁמַעְאֵל וְיוֹשְׁבִים
² בְּהָרִים גְּדוֹלִים וְהֵם עוֹנִים לְזֶקֶן שְׂבָאֲרֶץ
אֵל כְּשִׁישִׁין וּבִיגִיָּהֶם אַרְבַּע קְהָלוֹת
מִיִּשְׂרָאֵל וְיוֹשְׁבֵינָן וְיוֹצְאֵינָן עִמָּהֶם לְמַלְחָמָה
וְאֵין עֲלֵיהֶם עוֹל מֶלֶךְ פָּרַס כִּי בְּהָרִים
הַנְּבוֹהִים הֵם דָּרִים וְיוֹרְדִים מִן הַבְּהָרִים
לְשִׁלּוֹל שָׁלָל וּלְכוֹז בּוֹ וְעוֹלִים לְהָרִים וְאֵין
אָדָם יָכוֹל לְהִלָּחֵם עִמָּם וּבְיְהוּדִים
שְׂבָאֲרֶץ בִּיגִיָּהֶם תִּלְמִידֵי חֲכָמִים וְהֵם
תַּחַת רְשׁוֹת רֹאשׁ הַגּוֹלָה שְׂבָבְכָל וּמִשָּׁם
חֲמִשָּׁה יָמִים לְעַמְרִיָּה וְשָׁם כָּמוֹ חֲמִשָּׁה

(* רורבר? **) לנ'הלוואן?

סולטאן אל פורס אל כביר בלשון ערב¹
 והוא המולך משער גהר סמורה עד עיר
 סמרפניה ועד גהר גוזן ועד מדינת
 גיסבור וכל גהר גוזן וערי מדי ודגרי
 חפתון ועד מדינות טובות שימצאו שם
 ביערים שלה חיות שיצא מהן המור
 וממשלתו מהלך ארבעה חדשים וארבע
 ימים ובכואו שם האינפירדור הגדול הזה
 סגיגאר מלך פרס וראו שמטלטלים
 ארזנו של דגיאל מצד אל צד ועוזרים
 בגשר יחודים וישמעאלים ועם רב עמו²
 ושאל מה זה והגידו לו כל-אלו הדברים
 אמר אין גבון לעשות זה הבזון לדגיאל
 אלא תמורדו מזה ומזה בשונה ורשימו
 ארזנו של דגיאל בתוך ארון של זכוכית
 ותחלודו מן הגשר בשלשלאות של ברזל
 בתוך ובאותו מקום תבנו בית תבנסת
 לכל באי עולם מי שירצה יבא בה
 ותפלל בין יחודי בין ארמי ועד היום
 תזה ארזנו של דגיאל תלוי מן הגשר

וּלְפָנַי הַבִּנְיָמִי הָאֶחָד קָבַח שֶׁל דְּנִיֶּאל
 עָלָיו הַשְּׁלוֹם וְנִהַר חֲדָקָל (חֹלֶק אֶת
 הַמְּדִינָה וְהַגֶּשֶׁר בִּיגִיָּהֶם וּבְצֹד הָאֶחָד
 שְׁנָרִים שֵׁם הַיְּחִוּדִים שֵׁם הֵם הַשְּׁנוּקִים
 וְשֵׁם הַסְּחוּרוֹת כָּלֵם וְשֵׁם יוֹשְׁבֵי כָּל
 הָעָשָׂרִים וְהַצֹּד הָאֶחָד הֵם עֲנִיִּים
 מִפְּנֵי שֶׁאֵין בִּיגִיָּהֶם שְׁנוּקִים וְלֹא סְחוּרִים
 וְלֹא גִּזְרֵי וּפְרָדִים עַד שֶׁלְּבָשׁוּ קִנְיָאָה
 וְאָמְרוּ אֵין כָּל הַעֲזָשׁר וְהַקְּבוֹד הַיּוֹד
 אֱלֹהֵיהֶם אֵלֹא בְּשָׁבִיל דְּנִיֶּאל הַנְּבִיא עָלָיו
 הַשְּׁלוֹם שְׂדוּא קְבוֹר אֵצֶלֶם וְשָׁאֲלוּ לָהֶם
 לְקָבוֹד דְּנִיֶּאל בְּתוֹכָם וְלֹא נִתְּנוּחֻ אֱלֹהֵיהֶם
 וְלֹא רָצוּ וַעֲשׂוּ עִמָּהֶם מִלְחָמָה יָמִים רַבִּים
 (בִּיגִיָּהֶם) עַד אֲשֶׁר קָצְרָה נַפְשָׁם וַעֲשׂוּ
 פִּשְׁטָרָה בִּיגִיָּהֶם שִׁיחָה אֶרֶץ דְּנִיֶּאל שְׁנָה
 אֶחָד מִצֹּד וְהַ שְׁנָה אֶחָד מִצֹּד וְהַ
 וַעֲשׂוּ בֵן וְנִתְּפָשְׁרוּ כָּלֵם וְאֵלֹו מִשְׁגִּי
 הַצִּדְרִין עַד שֶׁבָּא לָשֵׁם יוֹם אֶחָד סִינִיֶּר
 שֹׁאֵה בֵן שֹׁאֵה חִמּוּלָהּ עַל כָּל מַלְכֵי פָּרַס
 עַל חִמּוּשָׁה וְאַרְבָּעִים שָׁהֶם פִּתַּח יָדוֹ וְהוּא

(*) אולי

לנאסט") ושם במו עשרה אלפים מישראל¹
 וביניהם רב גרין • ומשם מהלך חמשה
 ימים לבוצרה היושבת על נהר חדקל
 ובה במו אלפים מישראל וביניהם
 תלמידי חכמים ועשירים הרבה • ומשם
 שני ימים לנהר סמורה היא תחלת
 ארץ פרס ובה במו אלף וחמש מאות
 יהודים ושם קברו של עזרא הסופר
 הפהן שהלך מירושלם אל ארתחששתא
 המלך ומת שם ועשו לפני קברו כנסת
 גדולה ומצד אחר הישמעאלים עשו בית²
 התפלה מרוב חבתם בו ואוהבים את
 היהודים מפני זה באים הישמעאלים
 להתפלל • ומשם ארבע מילין לכווסתאן
 והיא עילם המדינה הגדולה אבל אינה
 מיושבת בלה כי היא חרבה מקצתה
 וברחוק חרבותיה שושן הבירה והוא
 ארמון המלך אחשוורוש וש בו בגין גדול
 ונפה מימים קדמונים ובה שבעת אלפים
 יהודים ובה ארבע עשר בתי כנסיות

(*) לוואסט

1 וּפְרֻדִּים • וְטִלְמָאס כְּמוֹ בֶן הַיָּא עִיר
 גְּדוֹלָה וְכוּ' כְּמוֹ מֵאָה אֱלֹף יְהוּדִים וְהִיא
 בְּצוּרָה מְאֹד יִשְׁכְּרָת בֵּין שְׁנֵי הַהָרִים
 גְּבוּהִים וְשֵׁם אֲנָשִׁים חֲבָמִים וְגִבּוֹנִים
 וּבִינָיָהֶם עֲשִׂירִים וּמֵטִיל מָאס לְבִיכֹר
 שְׁלֹשָׁה יָמִים וְאוֹמְרִים בְּנֵי אָדָם שֶׁהֵם
 שָׁבֹט רִמְזוּבֵן וְגַד נֶחְצִי שָׁבֹט מִנְּשֹׂא
 שֶׁשָּׁבֹט שְׁלֹמֹנָסֶר מֶלֶךְ אֲשׁוּר וְהִלְכוּ שָׁם
 וּבְנוּ הַעֲרִים הָאֵלֶּה גְּדוֹלוֹת וּבְצוּרוֹת
 וְגִלְחָמִים בְּכָל הַמְּלָכוֹת וְאֵין אָדָם יָכוֹל
 2 לִיבֹגֵם אֲלֵיהֶם שְׂמֹנֶה עָשָׂר יוֹם הוֹלְכִים
 בְּמִדְבָּרוֹת בְּלֹא יָשׁוּב (וְאֵין לִיבֹגֵם עֲלֵיהֶם)
 וּבִיכֹר עִיר גְּדוֹלָה מְאֹד וְשֵׁם כְּמוֹ חֲמָשִׁים
 אֱלֹף מִיִּשְׂרָאֵל וְכוּ' תִּלְמִירֵי חֲבָמִים
 וְאֲנָשִׁים גְּבוּרִים עוֹרְבֵי מִלְחָמָה עִם בְּנֵי
 שֹׁנָעַר וְאַרְצָן צָפוֹן וְאַרְצָן אֲלִימֵן הַקְּרוֹבִים
 אֲלֵיהֶם שֶׁהִיא תַּחֲלַת אֲרָץ הוֹדוֹ וּמִאֲרָצָם
 דֶּרֶךְ חֲמִשָּׁה וָעֶשְׂרִים יוֹם לָגֵהָ וְיִרְאֶה
 אֲשֶׁר בְּאַרְצָן אֲלִימֵן וְשֵׁם כְּמוֹ שְׁלֹשָׁת
 אֲלָפִים מִיִּשְׂרָאֵל • וּמִשָּׁם שִׁבְעָה יָמִים

שחורים והם יושבים במערות או בבתים¹
 קרועים ומתעניין כל ימי חייהם חוץ מן
 השפלות וימים טובים ומבקשים תמיד
 רחמים לפני השם על גלות ישראל
 שירחם עליהם בעבור שמו הגדול וגם [על]
 כל היהודים אנשי ארץ תימא וטילמאס
 שיש בה כמו מאה אלף יהודים ושם
 שלמון הנשיא ואחיו חנן הנשיא והם
 מורע דוד המלך עליו השלום כי ברחב
 היחס יש להם ומשגרים* שאלות לראש
 הגולה קרועי בגדים ומתענים ארבעים²
 יום בשנה על כל היהודים היושבים
 בגלות ויש שם כמו ארבעים מדינות
 ומאמרים בפריים ומאה ברכים וראש
 המדינה הנאמרים ושם בכל המדינות האלו
 כמו שלש מאות אלף יהודים והיא עיר
 בצורה מאד כי בתוכה זורעים וקוצרים
 והיא מהלך חמשה עשר מילין באורך
 וחמשה עשר ברוחב ושם ארמון הנשיא
 סלמון והיא עיר יפה עד מאד ובה גנות

C. ומשגרות (*)

¹ יִלְיָמָן לְצַד שְׁנָעַר בְּנֵגֶד הַצָּפוֹן מִהַלָּךְ
אֶחָד וְעֶשְׂרִים יוֹם בַּמִּדְבָּרוֹת וְשָׁם חוֹנִים
הַיְּהוּדִים הַנִּקְרָאִים בְּנֵי רִיכָב אֲנוֹשׁ) תִּימָא
וּבְתִימָא רֹאשׁ הַמַּמְשָׁלָה שְׁלָהֶם וְשָׁם
רַבִּי חֲנָן הַנָּשִׂיא מוֹשֵׁל עֲלֵיהֶם וְהוּא עִיר
גְּדוֹלָה וּמִהַלָּךְ אֶרֶץ שְׂשֻׁרָה עֲשָׂרָה יוֹם
בֵּין הָהָרִים הָרִי צָפוֹן וְיָשׁ לָהֶם עָרִים
גְּדוֹלוֹת וּבְצוּרוֹת וְאֵין לָהֶם עוֹל גּוֹיִם
עֲלֵיהֶם וְהוֹלָבִים לְשִׁלּוֹל שָׁלָל וְלִבּוֹז בּוֹ
לְאַרְץ מֶרְחָק עִם**) בְּנֵי עֶרֶב שְׂבָגִיָּהֶם בְּעַלִּי
² בְּרִיתָם וְהֵם בְּנֵי עֶרֶב הַחוֹנִים בְּאַחֲלֵיהֶם
הָרָךְ מְדַבֵּר אֶרֶץ וְאֵין לָהֶם בָּתִּים
וְהוֹלָבִים לְשִׁלּוֹל שָׁלָל וְלִבּוֹז בּוֹ בְּאַרְץ
אִלְיָמָן וְכָל שְׂבָגֵי הַיְּהוּדִים מִפְּחָדֵם מֵהֶם
וּבָהֶם עוֹבְדֵי אֲדָמָה וּבְעַלִּי מִקְנֶה וְאֶרֶץ
רַחֲבַת יָדַיִם • וְנוֹתָנִים עֲשׂוֹר מִכָּל אֲשֶׁר
לָהֶם לְתַלְמִידֵי חֲכָמִים הַיּוֹשְׁבִים תָּמִיד
בְּבֵית הַמִּדְרָשׁ וְלַעֲנֵי יִשְׂרָאֵל וּלְפָרוֹשֵׁיהֶם
אֲבֵלֵי צִיּוֹן וְאֲבֵלֵי יְרוּשָׁלַם אֵין אֲזוּלָּיִם
בְּשָׂר וְאֵין שׁוֹרֵתִים יֵין וְהֵם לֹבָשִׁים בְּגָדִים

(*) אֲנוֹשׁ? (**) C. עַד

קברו של צדקיהו המלך עליו השלום
ועליו ביפח גדולה ומשם לעיר קופה
מהלך יום ושם קברו של יבנה המלך
בגן גדול ובנסת לפניו ושם כמו שבצת
אלפים יהודים ו ומשם יום וחצי לסוריא
היא מתא מחסא שהיו בה ראשי גליות
וראשי ישיבות בתחלה ושם [קבר] רב שרירא
ורבינו האי בנן ורבינו סעדיה אל פיומי
ורב שמואל בן חפני הכהן וצפניהו בן
כוש בן גדליה הנביא ורבים מראשי
הגולה נשיאי בית דוד וראשי ישיבות²
שהיו שם בתחלה קודם חרבנה ו ומשם
שני ימים לשפתיב ושם בנסת שבנו
ישראל מעפר ירושלם ומאבניה וקורין
אותה שפתיב אשר בנהרדעא . ומשם
יום וחצי לאילנבר היא פום בריתא
אשר על שפת פרת ושם כמו שרשת
אלפים מישראל ושם בנסת רב ושמואל
ובית מדרשם ולפניהם קבריהם ו ומשם
דרך מדרב ארץ שבא הנקראת ארץ

¹ שם מרוב חבתם מִיְחֻקָּאל הַנְּבִיאָה עָלָיו
הַשְּׁלוֹם וְקוֹרִין שָׁמוּ דֵּר מְלִיחָה וְכָל בְּנֵי
עֶרֶב בָּאִים שָׁם לְהִתְפַּלֵּל וְשָׁם סְמוּךְ
לְבִגְסָה בְּחֻצֵי מִל קְבֵרֵי חֲנִנְיָה מִישָׁאֵל
וְעוֹרִיָּה • וְעַל כָּל־קְבֵר וְקְבֵר כֶּסֶף גְּדוּלָּה
וְשַׁעֲרֵת הַחִירוֹם אֵין אָדָם בְּעוֹלָם נוֹגֵעַ
בְּקִבְרוֹ • שֶׁל יְחֻקָּאל עָלָיו הַשְּׁלוֹם לְרַעְיָה
לֹא בִישְׁמַעֲלִים וְלֹא בִירוּדִים וּמִשָּׁם
שָׁלֹשָׁה מִלִּין לַעִיר אֵל קוֹצוֹנָאָת וְכֵּה כְּמוֹ
שָׁלֹשׁ מֵאוֹת יְרוּדִים וְשָׁם קְבֵר רַב פֶּסָא
וְרַב רוֹנָא וְרַבִּי יוֹסֵף סִינִי וְרַב יוֹסֵף בֶּר
חֲמָה וְרַבִּי כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּגִסָּת
וּמִתְפַּלְלִין שָׁם יִשְׂרָאֵל בְּכָל־יוֹם וּמִשָּׁם
לָעֵין שַׁתְּתָה שְׂרֵשׁ פְּרִסְאוֹת וְשָׁם קְבֵר
נְחוּם הַזֶּלְקוּשִׁי הַנְּבִיאָה עָלָיו הַשְּׁלוֹם •
וּמִשָּׁם לְכַפֵּר לְפָרֶס יוֹם וְשָׁם קְבֵר רַבִּי
חֲסִידָא וְרַבִּי עֲקִיבָה וְרַבִּי רוֹסָא וּמִשָּׁם
חֻצֵי יוֹם לְכַפֵּר מִתְמַדְבֵּר וְשָׁם [קְבֵר] רַבִּי דִּוִּד
וְרַבִּי יְהוּדָה וְרַבִּי קוֹבְרִיָּה וְרַבִּי סְחוּרָא
וְרַבִּי אֲבָא וּמִשָּׁם יוֹם לְגַהֵר לֵינָא וְשָׁם

(*) C. בעבור

בסוף ואותו המקום עד היום הזה מקדש¹
 מעט באים מארץ מרחק שם להתפלל
 מראש השנה עד יום הכפורים ועושים
 שם שמחה גדולה וגם ראש הכולה
 וראשי ישיבות באים שם מבגדאד וחוגים
 על פני השדה שנים ועשרים מילין
 ובאים שם סוחרים בגי ערב ושם יריד
 גדול הנקרא פירא ומוציאין ספר גדול
 מבתיבת יחזקאל הנביא וקורין בו ביום
 הכפורים • ועל קברו של יחזקאל
 עושית דולקת כל היום וכל הלילה מיום²
 שהאיר אורו הוא בעצמו וחולפין
 הפתילות ומוסיפין שמן עד היום הזה
 ושם בית גדול של הקדש והוא מלא
 ספרים ומבית ראשון ומבית שני יש שם
 ספרים וכל שאין לו בן יקדיש ספרו
 לשם ומביאין היהודים הבאים להתפלל
 שם מארץ פרס ומדי נדר על עצמם
 אנשי הארץ להגות יחזקאל הנביא •
 וגם בגי גדולי שמעאל באים להתפלל

¹ כִּמּוֹ מֵאָה קָנִים וּבֵין עֲשָׂרָה וְעֲשָׂרָה אַמּוֹת
 דְּרָכִים שֵׁם וּבְהֵם עוֹלִים בְּעוֹל וּמִסְבִּין
 עַד לְמַעְלָה וְרוֹאִים מִמָּנָה מִהֲלֹךְ עֲשָׂרִים
 מִיל כִּי הָאָרֶץ רַחֲבַת יָדִים וּמִישׁוֹר
 וּבְתוֹכָהּ גְּפֻלָּה אֵשׁ מִן הַשָּׁמַיִם וּבִקְעָה
 אוֹתָהּ עַד הַתְּהוֹם וּמִשָּׁם תָּצִי יוֹם לְנֶפֶת
 וְשֵׁם כִּמּוֹ מֵאֲתִים יְהוּדִים וְשֵׁם בְּנִסְת
 רַבִּי יִצְחָק נִפְחָא וְהוּא קָבוֹר לְפָנֶיהָ •
 וּמִשָּׁם שְׁלֹשָׁה פָּרָסָאוֹת לְבִנְסֵת יְחִזְקִיאֵל
 הַנְּבִיאָה עָלָיו הַשְּׁלוֹם שָׁעַל גִּהֹר פָּרַת
² וּבִמְקוֹם הַבְּנִסֵּת בְּגִידוֹ שְׁשִׁים מַגְדָּלִים
 וּבֵין כָּל מַגְדָּל וּמַגְדָּל בְּנִסֵּת וּבִחְצוֹ
 הַבְּנִסֵּת הַתִּיבָה וְאַחֲרֵי הַבְּנִסֵּת קָבְרוּ שָׁל
 יְחִזְקִיאֵל בֶּן בּוֹזִי הַכֹּהֵן וְעָלָיו בִּיָּפָה גְדוּלָּה
 וּבִגְנֵן יָפָה עַד מֵאֵד מִבְּגֵן יְכִנִּיָּה מֶלֶךְ
 יְהוּדָה וְחַמְשָׁה וּשְׁלֹשִׁים אֶלֶף יְהוּדִים
 שָׁבְאוּ עִמּוֹ בְּשִׁירוּצִיא אוֹרְתוֹ אוֹיֵל מְרוֹדֶךְ
 מִבֵּית הַבֵּלָא וְזֶה הַמְּקוֹם עַל גִּהֹר כָּבֹר
 מִצַּד וּמִצַּד אַחֵר גִּהֹר וַיְכַנֶּה וְכָל-הַבָּאִים
 עִמּוֹ חֲקוּקִים בְּפוֹטֵל יְכִנִּיָּה בְּרֹאשׁ יְחִזְקִיאֵל

לְכָבֵל הִיא בָּבֶל תִּקְדְּמוּנָה הַחֲרָבָה וְהִיא
 מִחִלָּה שְׁלֹשִׁים מִלִּין בְּרַחוּבוֹתֶיהָ עֲדִין
 אַרְמוֹן נְבוּכַדְנֶצַּר שָׁם חָרַב וִירָאִים בְּנֵי
 אָדָם לִיכָנֶס בּוֹ מִפְּנֵי הַנְּחָשִׁים וְהַעֲקָרִים
 שֵׁשׁ בָּחוּכוֹ וְקָרוֹב מִשָּׁם עֲשָׂרִים מִלִּין
 יוֹשְׁבִים עֲשָׂרִים אֲלָפִים מִיִּשְׂרָאֵל מִתְּפִלְלִין
 בְּכַנְסִיּוֹת וְעֲלִיית דְּגִיָּאל עָלָיו הַשְּׁלוֹם הִיא
 הַקְדוּמָה שְׁכֵנָה דְּגִיָּאל וְהִיא בְּנוּיָה אֶבְנֵי
 גִזִּית וְלִבְנִים וּבֵית הַבְּנִסָּת וְאַרְמוֹן
 נְבוּכַדְנֶצַּר אַחֲזָן נֹרָא יְקִדְמָא יֵאָשֶׁר
 הוֹשְׁלָכוֹ שָׁם חֲנֻנְיָה מִשְׁאֵל וְעִזְרִיָּה וְהוּא
 עִמָּךְ יָדוּעַ לִפְלִי וּמִשָּׁם לְחִילָה חֲמִשָּׁה
 מִלִּין וְשָׁם כְּמוֹ עֲשָׂרָה אֲלָפִים מִיִּשְׂרָאֵל
 וְכֵה אַרְבַּע בְּתֵי כְּנִסִּיּוֹת אַחַת שֶׁל רַבִּי
 מֵאִיר וְהוּא קְבוּרָה לְפָנֶיהָ וְרַב וְעִירִי בֵּר
 חָמָא וְרַב מֵאִיר וּמִתְּפִלְלִין שָׁם בְּבִלְיוֹם
 יְהוּדִים . וּמִשָּׁם אַרְבַּע מִלִּין לַמִּגְדָּל
 שְׁכֵנֵנו דְּזֵר הַפְּלִגָּה וְהוּא בְּנוֹי מִלְּבָנִים
 הַנִּקְרָאִים אֶלְאֲגוֹר* אֲוֶרְדִּיסוֹרוֹ בְּשֵׁנֵי מִלִּין
 וּבְרַחְבּוֹ מֵאֲרִיִּם וְאַרְבָּעִים אַמָּה וְאַרְכּוֹ

(* C. לאגור F. לאגור

1 וְעֲשָׂרִים בָּתֵּי כְנִיסוֹת לַיהוּדִים בֵּין בְּגֵדָאד
 וּבֵין אֵל כַּרְךְ אֲשֶׁר מַעְבֵּר חֲדָקָל כִּי
 הִנֵּהר חוֹלֶק אֶת הַמְּדִינָה וּכְנִיסָה גְדוֹלָה
 שֶׁל רֹאשׁ הַגּוֹלָה מִבְּגִין עֲמוּדֵי שֵׁשׁ מִכָּל
 מִינֵי צִבְעִים מְצוּפִים בְּזָהָב וּבְכֶסֶף
 וּבַעֲמוּדִים אוֹתִיּוֹת שֶׁל זָהָב בְּפִסּוּקֵי הַלֵּים
 וְשֵׁם לִפְנֵי הָאָרוֹן מְדַרְגּוֹת מֵאֲבָנֵי שֵׁשׁ
 כְּמוֹ עֲשָׂרָה וּבַמְּדִינָה הַזֹּעֲלִינָה רֹאשׁ
 הַגּוֹלָה עִם נְשִׂאֵי בֵּית דָּוִד וּמְדִינַת
 בְּגֵדָאד עִיר שְׁלֵשָׁה מִלִּין גְּדוֹלָה בְּהַקְפַּת
 2 הָעִיר וְהִיא אֶרֶץ הַסָּרִיסִים וְנִגְזֹת וּפְרֻדָּסִים
 שְׂאִין כְּמוֹתָם בְּכָל אֶרֶץ שְׁנָעַר וּבָאִים
 אֵלֶיהָ בְּסַחֲרָה מִכָּל הָאֲרָצוֹת וְכֵּה אֲנָשִׁים
 חֲבָמִים פִּילוֹסוֹפִין בְּכָל חֲבָמָה חֲרָטוּמִים
 יוֹדְעִים בְּכָל מִינֵי כְּשׁוּף וּמִשֵּׁם לְגַהֲזָאן
 שְׁנֵי יָמִים וְהִיא רֶסֶן הָעִיר הַגְּדוֹלָה וְכֵּה
 כְּמוֹ חֲמִשָּׁה אֲלָפִים מִיִּשְׂרָאֵל וּבְרַחֲוָה
 בְּנִסְת גְּדוֹלָה וְשֵׁם קְבוּרָה בְּבֵית סְמוּד
 לְבְּנִסְת וְסַחַת קְבָרוֹ מַעְרָה קְבוּרִים בָּהּ
 שְׁנַיִם עָשָׂר מֵתֵל מִדִּיּוֹ וּמִשֵּׁם יוֹם

רב וחזן כי הם באים אליו לקחת
 הסמיקה ורשות ומביאים לפניו דורונות
 ומתנות מאפסי ארץ ויש לו פונדקאות
 וגנות ופרדסים בכלל וגתלות רבות מאד
 מנחלת אבותיו ואין אדם רשאי לגזול
 ממנו כלום ויש לו פונדקאות של יהודים
 ובשנוקים ובסוחרים הארץ מס ידוע בכל
 שנה ושנה חוץ ממנה שמביאים מארץ
 מרחק והוא עשיר גדול וחקם בפסוק
 ובתלמוד ואוכלין על שולחני רבים
 מישראל בכל יום • אבל הועת²
 שמקיימים ראש הגולה הוא מוציא ממון
 גדול על המלך ועל השרים ועל הסגנים
 ביום שעושה לו המלך הסמיקה על
 השגררה ומרביבים אותו במרבה
 המזגה אשר למלך ומביאים אותו מבית
 המלך הגדול לביתו בתופים ובמחוללות
 והוא עושה הסמיקה לאנשי הישיבה •
 והיהודים שבמדינה בה תלמידי חכמים
 ועשירים גדולים ובעיר בגדאד שמנה

¹ וּמִן הַיְּהוּדִים בְּכָל יוֹם שֶׁהוּא הוֹלֵךְ לְבָאוֹת
פָּנֵי הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל וּמִכְרִיזִין לְפָנָיו עֲשׂוֹ
הָרֶךְ לְאֶדוֹנֵינוּ בֶּן דָּוִד בְּרֵאשִׁי לוֹ אוֹמְרִים
בְּלִשְׁוֹנָם אַעֲמִלּוּא מָרִיק לְסִיאִדְנָא בֶּן
דָּאוֹד וְהוּא רוֹכֵב עַל סוּס וּמְלוּכָשׁ בְּגָדֵי
מָשִׁי וְרִקְמָה וּמִצְנֶפֶת גְּדוֹל עַל רֹאשׁוֹ וְעַל
הַמִּצְנֶפֶת סוּדָר לְבֶן גְּדוֹל וְעַל הַסּוּדָר
רִבִּיד וְכָל קַהְלוֹת אֶרֶץ שְׁנַעַר וּפְרָס
וּכְרַסְאָן וּשְׂבָא הֵיא אֱלִימָן וְדִי־יָר בִּיד
וְכָל אֶרֶץ אֲבָרָם גְּבִירִים וְאֶרֶץ קוּט
² הַיִּזְשָׁבִים בְּהָרֵי אֲרָבָה וְאֶרֶץ אֶלְגָּה הֵיא
הָאֶרֶץ הַמוֹקֶפֶת הָרִים וְאִין לָהֶם יִצְיָאָה
אֵלָּא שְׁעָרֵי בְרוֹל שְׁעֵשָׁה אֶלְכְּסִנְרוֹס
וְשֵׁם הָאוּמָה הַנִּקְרָאת אֱלָאן וְאֶרֶץ
סִיבְיָא* וְכָל אֶרֶץ הַתּוֹנֵרִים עַד הָהָר
אֶסְנָה וְאֶרֶץ גְּרַגִּיין** עַד גְּהַר גִּיחוֹן וְהֵם
הַגְּרַבָּשִׁים וְהֵם בְּדַת הַנּוֹצְרִים וְעַד שְׁעָרֵי
הַמְּדִינּוֹת וְאַרְצוֹת טוֹבוֹת וְעַד אֶרֶץ הַיּוֹדוּ
רֹאשׁ הַגּוֹלָה נֹהֵן לָהֶם רְשׁוֹת בְּכָל
הַקְּהָלוֹת הָאֵלּוּ לְשׁוֹם עַל כָּל-קָהָל וְקָהָל

(*) C. סיכריא (**) C. נרגנין

בטלגים שאין מרעפקים בדבר אחר¹
 אלא בצרבי צבור וכל ימי השבוע הם
 דנין לכל אנשי הארץ היהודים חוץ מי
 שני שבאים כלם לפני הרב שמואל ראש
 ישיבת גאון עקב ועומד עם העשרה
 בטלגין ראשי הישיבות לדון לכל הבאים
 אליהם ובראשם של כלם רבי דניאל בן
 חסדאי הנקרא ראש גלות וגם² אדונינו
 ויש לו ספר היחס עד דוד המלך
 וקוראים אותו היהודים אדונינו ראש
 הגולה וישמעאלים קוראין אותו סיידנא²
 בן דוד ויש לו שררה גדולה על כל
 קהלות ישראל תחת יד אמר אל מומנין
 אדון הישמעאלים כי בן צנה לורעו³ ועשה
 לו חותם על כל קהלות ישראל והדרים
 תחת יד תורתו ובן צנה לכל בר אינש
 ישמעאלים ויהודים או מכל אומה שבכל
 מלכותו שיקום לפניו ויתן לו שלום וכל
 מי שלא יקום מפניו מלקין אותו מאד
 מכות והולכים עמו פורשים מן הגוים

(¹ C. ושם (² לראו

1 יושבים בשלוח ובהשקט ובכבוד גדול
 תחת יד המלך הגדול וביניהם חכמים
 גדולים וראשי ישיבות מתעסקים בתורת
 משה ושם בעיר עשר ישיבות וראש
 הישיבה הגדולה הרב רבי שמואל בן
 עלי ראש ישיבת גאון יעקב סגן הלוי ראש
 השנייה ורבי דניאל ראש הישיבה
 השלישית ורבי אלעזר החבר ראש
 הישיבה הרביעית ורבי אלעזר בן צמח ראש
 הסדר והוא מיוחד עד שמואל הנביא
 2 עליו השלום והוא ואחיו יודעים לגן
 הזמירות כמו שהיו המשוררים נוגנים
 בזמן שבית המקדש קיים והוא ראש
 הישיבה החמישית ורבי חסדיה פאר
 החברים ראש הישיבה הששית ורבי
 חגי הנשיא ראש השביעית ורבי עזרא
 ראש הישיבה השמינית ורבי אברהם
 הנקרא אבן מאהר ראש הישיבה
 החמישית ורבי זכאי בן בסתנאי בעל
 הסיום ראש הישיבה העשירית הם הנקראים

ארמון מעבר לגהר על-שפת ירוש פרת¹
 שהוא מצד האחר של העיר ובנה בו
 בתים גדולים ושוקים ופונדקאות לעניים
 החולים הבאים להתרפאות שם ושם
 כמו ששים חנויות מרופאים וכלם יש
 להם בשמים וכל-צרכם מבית המלך.
 וכל-חולה שיבא שם יתפרנס ממזון
 המלך עד שיתרפא ושם ארמון גדול
 שקורין אותו דאר אל מראפתאן² והוא
 ארמון שאוסרים בו כל המשונעים
 הנמצאים בקיץ ואוסרין כל אחד ואחד²
 מהם בבבלי ברזל עד שחוזרין לדעתם
 מניחין אותם וכל אחד ואחד חולף
 לביתו כי בכל-חדש וחדש בודקין אותם
 פקדי המלך אם חוזרין לדעתם מתירין
 אותם וחוזלים לדרךם וכל זה עושה
 המלך לצדקה לכל הבאים לעיר בגדאד
 בין חולים בין משונעים והמלך איש
 חסיד ובגדאד למזכה בזה הענין ויש
 שם בבגדאד כמו אלף יהודים והם

(*) אלמסתון?

1 בקול גדול ואומרים לו שלום עליך
 אדונינו המלך והוא מנשק בבגדו ורומז
 להם שלום בבגדו בתפישת יד והולך עד
 חצר התפלה ועולה במגדל עץ והורש
 להם הורתם ויקומו חכמי ישמעאלים
 ומתפללין עליו ומשבחין אותו על רוב
 גדולתו וחסידותו ועוזין הכל אמן ואחר
 כך הוא מברך אותם ומביאין לפניו נמל
 ושחיטת אותו והיו פסחם • ונותן לשירים
 והם משגרים ממנו לטעום משחיטת יד
 2 המלך הקדוש שלהם והם שמחים בדרך
 ואחר כך יוצא מבית התפלה והולך על-
 שפת נהר חזקל לבדו עד ארמונו
 וגדולי ישמעאלים הולכים באגרות בנהר
 בנגדו עד שיבגס בארמונו ולא ישוב
 בדרך אשר בא בו ובאותו הדרך שעל
 שפת הנהר שומרין אותו כל השנה שלא
 יעבור משם שום אדם במקום מדרך בן
 נגליו ואינו יוצא מהארמון יותר בכל
 השנה והוא איש טהור וחסיד ועשה

אֶבֶן יִקְרָה וְאֵינוֹ יוֹצֵא מֵאֶרְמוֹנוֹ אֵלֶּיָּהּ¹
פַּעַם אַחֶת בְּשָׁנָה בַּחֹג שְׁקוֹרִין אוֹתוֹ
רִמְאֵדָאן בָּאִים מֵאֶרֶץ רְחוֹקָה בְּאוֹתוֹ
הַיּוֹם לִרְאוֹת פָּנָיו וְהוּא רוֹכֵב עַל-הַפָּרָדֶּה
וְלוֹבֵשׁ בְּגָדֵי מַלְכוּת עֲשׂוּיִים מְזֻהָב וּמִפְסָף
וְעַל רֹאשׁוֹ מַצְנֶפֶת וְעָלֶיהָ אֲבָנִים יְקָרוֹת
שָׂאִין לָהֶם שַׁעוֹר לְשׁוּיִים וְעַל הַמַּצְנֶפֶת
סוּדָר שְׁחוֹר בְּשָׁבִיל צְנִיעוּת הָעוֹלָם
כְּלוֹמַר תִּרְאוּ כָּל-הַכְּבוֹד הַזֶּה חֲשׂוֹךְ
יִגָּשׁ אוֹתוֹ בַּיּוֹם הַמִּיתָה וּבָאִים עִמּוֹ כָּל
קְצִינֵי יִשְׁמַעֲאֵלִים מְלוֹכָשִׁים בְּגָדִים נָאִים²
וְרוֹכְבִּים עַל סוּסִים שָׂרֵי עָרֵב וְשָׂרֵי מָדִי
וּפָרֶס וְשָׂרֵי אֶרֶץ טוֹבוֹת מַעֲרֵב מִחֻלְדָּה
שְׁלִשָּׁה חֲדָשִׁים וְחֻלְדָּה מֵאֶרְמוֹנוֹ וְעַד בֵּית
הַתְּפִלָּה שָׂהִיָּא בְּשַׁעַר בּוֹצְרָה וְהִיא בֵּית
הַתְּפִלָּה הַגְּדוֹלָה הַחֹלְקִים בָּלָם מְלוֹכָשִׁים
בְּגָדֵי מָשִׁי וְאַרְגָּמָן וְהַאֲנָשִׁים וְהַנְּשִׁים
וְתִמְצָא בְּכָל הַחוּצוֹת וּבְשֻׁנוּקִים כָּל מִינֵי
זִמְרָה מְרִנָּנִים וּמְרַקְדִּים לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ
הַגְּדוֹל הַנִּקְרָא כְּלִיפָה וְנוֹתָנִים לוֹ שְׁלוֹם

¹ התועים ונושקים אותו ואומר להם שר
אחר לכו לשלום כי בבר רצה ונתן לכם
שלום ארוגיני אור ה' ישמעאלים ורחוה
בעיניהם כמו חגיגה שלהם והולכים
לבתייהם שמחים על פי הדבור שדבר
להם השר שנתן להם שלום ונושקים
בבגדו כל אחיו וכל משפחתו וכל אחד
ואחד יש לו ארמון בתוך ארמונו אבל
כלם אסורים בשלשלאות של ברזל ועל-
כל בית ובית שומרים שלא יקומו על
המלך הגדול כי פעם אחת קמו עליו
אחיו והמליכו אחד מהם ונגזר גזר
על כל בני משפחתו שיהיו אסורים
בשלשלאות של ברזל שלא יקומו על
המלך הגדול וכל אחד ואחד יושב
בארמונו בכבוד גדול ולהם בפרים
ומדינות ומביאים להם המס פקדיהם
והם אוכלים ושותים ושמחים כל ימי
חיהם ובארמון המלך הגדול בגינים
גדולים ועמודי כסף וזהב ומחבואות וכל

תגדול אל עבאסי (אחמד) והוא אוחב¹
 ישראל מאד ולפניו משרתים רבים
 מישראל והוא יודע בכל-הקלונות ובקי
 בתורת משה וקורא וכותב בלשון הקדש
 ואינו רוצה ליהנות אלא מיגיע בפיו
 ועושה מחצלאות וחונתם חותמו בהן
 ומוכרין אותם שריו בשוק וקונים אותם
 גדולי הארץ ומדמיהן הוא אוכל ושורה
 והוא איש טוב ובעל אמונה ודובר שלום
 לכל הבריות ואין יכולים בני ישראל
 לראותו והתועים הבאים מארץ מרחק²
 ללכת למיקה בארץ אלימן מבקשים
 ללכת לפניו ואומרים לו מהארמון
 אדונינו אור השמשאלים וזהר תורתנו
 תראנו ויו פניה ואינו חושש לדבריהם
 ובאים שריו ועבדיו המשרתים אותו
 ואומרים אדונינו פרוש שלאמה על
 האנשים הבאים מארץ מרחק המתאנים
 לחסות בצל געמוניה ובאותה שעה
 ירים ומניח כנה בגדו מן החלון ובאים

¹ וּמִשָּׁם חֲמִשָּׁה יָמִים לַחֲרֻדָּה וְשָׁם בָּמוֹ
חֲמִשָּׁה עָשָׂר אֱלֹף יְהוּדִים וּבְרֹאשָׁם רַבִּי
זִקֵּן וְרַבִּי יוֹסֵף וְרַבִּי גִּתְנָאֵל • וּמִשָּׁם שְׁנֵי
יָמִים לְעוֹקְבָּה הִיא הַמְדִּינָה אֲשֶׁר בָּנָה
יְבֻנָּה מֶלֶךְ יְהוּדָה וְכֵהָ בָּמוֹ עֲשֶׂרֶת
אַלְפִים יְהוּדִים וּבְרֹאשָׁם רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ וְרַבִּי
גִּתָּן וּמִשָּׁם שְׁנֵי יָמִים לַבְּנֵי־דָד הִיא הָעִיר
הַגְּדוֹלָה רֹאשׁ מְמִשְׁלַת כְּלִיפַת אֲמִיר אֵל
מוֹמֵיִן אֵל עֲבֹאֲסִי מִמְּשַׁפַּחַת הַנְּבִיָּא
שְׁלָהֶם וְהוּא הַמְּמוֹנָה עַל דַּת הַיִּשְׁמְעֵאלִים
² וְכָל מֶלֶכִּי יִשְׁמְעֵאל מוֹדִים לוֹ וְהוּא
עֲלֵיהֶם בָּמוֹ הַסָּפָא עַל הַנוֹצְרִים וַיֵּשׁ לוֹ
אַרְמוֹן בְּחוּץ בְּנֵי־דָד מִחֻלָּה שְׁלֹשָׁה מִלִּין
וּבְרֻחַ הָאֲרָמוֹן יַעַר גְּדוֹל מְכָל מִיָּגִי
אֵילָנֵי הָעוֹלָם בֵּין עוֹשֵׂי פָרִי וּבֵין שְׂאֵי־קָן
עוֹשִׂין פָּרִי וְשָׁם כָּל מִיָּגִי חִיּוֹת וּבְרֻחַ
הַיַּעַר מְקוֹרָה מֵיִם בָּאִים מִגִּהֹר חֲדָקָל
וּבִשְׁעַת שִׁירְצָה לְמַיִל עֶצְמוֹ בּוֹ וְלִשְׁמוֹחַ
וְלִשְׁתוֹת צָדִים לוֹ עוֹפוֹת וַחֲיִיּוֹת וְדָגִים וְכֹא
לְאַרְמוֹנוֹ עִם יוֹעֲצָיו וְשָׂרָיו וְשָׁם הַמֶּלֶךְ

וְהָעִיר גִּינוּהָ עַל-שְׂפַת הַדֶּקֶל וּבְמִדְיָנָה¹
 אֲשׁוּר בְּנִסְתָּ עֹבְדֶיהָ וּבְנִסְתָּ יוֹנָה בֶּן
 אֲמִתִּי וּבְנִסְתָּ נָחוּם הָאֶלְקוּשִׁי • וּמִשָּׁם
 מִהֶלֶךְ שְׁלֹשָׁה יָמִים לָרַחֲבָה הִיא רְחוּבוֹת
 אֲשֶׁר עַל-שְׂפַת גֹּהֵר פָּרַת וְכֵה בְּמוֹ אֲלָפִים
 יְהוּדִים וּבְרֹאשָׁם רַבִּי חִזְקִיָּה וְרַבִּי אֶהוּד
 וְרַבִּי יִצְחָק וְהִיא עִיר מוֹקֶפֶת חֹמָה וְיִפְתָּה
 עַד מְאֹד וּגְדוּלָּהּ וּבִצְנֶהָ וּסְבִיבוֹתֶיהָ גִּנוֹת
 וּפְרָדִיסִים • וּמִשָּׁם מִהֶלֶךְ יוֹם לְקֶרֶקְסִיָּה
 הִיא כְּרֶמֶשׁ עַל-שְׂפַת גֹּהֵר פָּרַת וְכֵה בְּמוֹ
 חֲמִשׁ מֵאוֹת יְהוּדִים וּבְרֹאשָׁם רַבִּי יִצְחָק²
 וְרַבִּי אֶלְחָנָן • וּמִשָּׁם שְׁנֵי יָמִים לְאֵל
 יוֹבֵר הִיא פּוֹם כְּדִיתָא אֲשֶׁר בְּגִבְרִיָּעָא
 וְשָׁם בְּמוֹ אֲלָפִים יְהוּדִים וּבִנְיָהֶם
 תַּלְמִידֵי חֲכָמִים וּבְרֹאשָׁם חֵן הָרַב וְרַבִּי
 מִשָּׁה וְרַבִּי אֶלְיָקִים וְשָׁם קָבֵר רַב יְהוֹנָתָן
 וְרַבִּי שְׁמוּאֵל וְלִפְנֵי כָּל-אֶחָד וְאֶחָד בֵּית
 כְּנִיסְתּוֹ אֲשֶׁר בָּנוּ הֵם לִפְנֵי מוֹתָם וְשָׁם
 קָבְרוּ שָׁל רַבִּי בְּסֶרְהֶנְאִי הַנְּשִׂיא רֹאשׁ
 הַגּוֹלָה וְרַבִּי גֶרְזֵן וְרַבִּי נַחֲמָן בַּר פִּסְאִי

¹ חֲדָקָל לְרִגְלֵי הָרִי אֲרָרְט מִהֶלֶךְ אֲרַבְעָה
מִילִין לְמָקוֹם שְׁנָחָה שָׁם תִּיכַח נַח אֲבָרָה
עֹמֵר בֶּן אֵל כְּטָאב לָקַח אֶת־הַתִּיבָה מֵעַל
רֹאשׁ שְׁנֵי הַהָרִים וַעֲשֶׂה אוֹתָהּ בְּנִסָּת
לִישְׁמֻעָאִלִּים • וּבִקְרוֹב הַתִּיבָה בְּנִסָּת
עֹרָא הַסּוֹפֵר עַד הַיּוֹם הַזֶּה וּבִיּוֹם תִּשְׁעָה
וּבִאֲבָבָאִים יְהוּדִים מִן הַמְדִּינָה לְהַתְפַּלֵּל שָׁם
וּבְאוֹתָהּ מְדִינָה שֶׁל גְּזִירָה עֹמֵר בֶּן אֵל
כְּטָאב כְּמוֹ אֲרַבְעַת אֲלָפִים יְהוּדִים וּבְרֹאשָׁם
רַבִּי מוֹבְחָר וְרַבִּי יוֹסֵף וְרַבִּי חֲזִיָּא וּמִשָּׁם שְׁנֵי
יָמִים לֹא־מוֹצֵל הִיא אֲשׁוּר הַגְּדוֹלָה וְשָׁם כְּמוֹ
שִׁבְעַת אֲלָפִים יְהוּדִים וּבְרֹאשָׁם רַבִּי זְבַאי
הַנְּשִׂיא מְזִרַע דְּדוֹר הַמֶּלֶךְ וְרַבִּי יוֹסֵף
הַמְּכֻנֶּה בְּרֵהֵן אֵל פֶּלֶךְ וְהוּא חֲזִיָּה לְמֶלֶךְ זִין
אֵל דִּין אֲחִיו שֶׁל נוֹר אֵל דִּין מֶלֶךְ דְּמִשְׁק
וְהִיא תְּחִלַּת אֶרֶץ פָּרַס הִיא עִיר גְּדוֹלָה
מְאֹד מִיָּמֵי קָדֶם וְהִיא יוֹשְׁבֶתָה עַל גְּזִירָה
חֲדָקָל וּבִינָה וּבֵין גִּינּוּהַ הַנְּשִׂא לְבַד וְהִיא
חֲרֻבָה אֲבָל יֵשׁ שָׁם בְּפָרִים וּבְכֻרִים רַבִּים
וּמִגִּינּוּהַ מִהֶלֶךְ פֶּרְסָה עַד עִיר אֲרַבְבָּאֵל

והבריחום אל המדברות ושם במו אלפים¹
 יהודים ובראשם רבי צדקיה ורבי חנינא
 ורבי שלמה. ומשם יום לרקא והיא בלגה
 בתחלת ארץ שנער החולקת בין מלכות
 החוגרים וארץ שנער ובה במו שבע
 מאות יהודים ובראשם רבי זבאי ורבי
 גדיב והוא סגיא נהור ורבי יוסף ושם
 בנסת מבגן עזרא הסופר בעלותו מכל
 לירושלם. ומשם שני ימים לתרן
 תקדמונה ובה במו עשרים יהודים ושם
 בנסת עזרא במו כן ובאותו מקום שהיה²
 שם ביתו של אברהם אבינו אין עליו
 בגן ושמעאלים מכבדים אותו מקום
 ובאים שם להתפלל. ומשם מהלך שני
 ימים ומשם יוצא נהר אל כפור והוא
 חבור. והוא הולך לארץ מדי נופל בנהר.³
 גזן ושם במו מאתים יהודים. ומשם
 שני ימים לנציבין והיא עיר גדולה ונחלי
 מים ובה במו אלף יהודים ומשם שני
 ימים לגזיר כן עמר והוא פתוח נהר

(*) כבר? (**) C. בהר

¹ יַאֲנָשִׁים בְּיוֹם אַחֵר וְלֹא נִשְׁאָרוּ כִּי אִם
שָׁבָעִים אִישׁ וּבְרֹאשׁם רַבִּי עוֹלָה הַכֹּהֵן
וְשִׁירָה אָבוֹ אֶל גֵּאלֵב וּמוֹכֶתֶר • וּמִשָּׁם חָצִי
יוֹם לְשִׁיחָא* הֵיא חֲצוֹר • וּמִשָּׁם שְׁלִשָּׁה
פָּרְסָאוֹת לְלַמְדִּין • וּמִשָּׁם מִהֲלֵךְ שְׁנֵי
יָמִים לְחֵלֶב הֵיא אֶרֶם צוֹבָה וְהֵיא עִיר
מְלוּכָה לְמֶלֶךְ נוֹר אֶלְדִּין וּבִרְחוֹף הָעִיר
אַרְמוֹנוֹ מוֹקֵף חוֹמָה גְּדוֹלָה מְאֹד וְאֵין בָּהּ
מַעְיָן וְלֹא גִהָר אֵלָּא מִיָּמֵי הַמָּטָר הֵם
שׁוֹרְתִים וְכָל-אָדָם יֵשׁ לוֹ בּוֹר בְּבִיתוֹ
וְשִׁקּוֹרִין מְלָגוּב וְכֵה בָּמוֹ אֶלֶף וַחֲמִשׁ
מֵאוֹת מִיִּשְׂרָאֵל וּבְרֹאשׁם רַבִּי מִשָּׁה
מֶלֶךְ קוֹשְׁטַנְדִּינִי וְרַבִּי יִשְׂרָאֵל וְרַבִּי שֵׁרָה •
וּמִשָּׁם שְׁנֵי יָמִים לְבֹאֲלִיץ הֵיא פְּתוֹרָה
עַל נְהַר פֶּרֶת וְעַד הַיּוֹם הַזֶּה שָׁם מְגִדֵּל
בְּלָעַם בֶּן בְּעוֹר שָׁם רָשָׁעִים יִרְקֵב שְׁבָנָה
עַל עֲגִין שְׁעוֹת הַיּוֹם וְשָׁם בָּמוֹ מִגֵּן
יְהוּדִים • וּמִשָּׁם חָצִי יוֹם לְקַלֵּעַ גִּבֹּר הֵיא
סֻלֵּעַ מִדְּבָרָה וְהֵיא נִשְׁאָרָה לְכִנִּי עֶרֶב
בְּשַׁעַר שְׁלֶקְחוֹ הַרְאוֹנְרִמִּים אֶרְצָם

(* רִיאָה ?

וְרִחוּת וְאֵין בֵּין אָבֶן וְאָבֶן כְּלוּם וְאוֹמְרִים¹
 בְּנֵי אָדָם שְׁלֹא גַעֲשָׂה בְּנֵן זֶה אֱלֹהִים עַל
 יְדֵי אֲשֶׁמְדָאִי וּבְרֹאשׁ הַמְדִּינָה מַעֲנֵן גְּדוֹל
 יוֹצֵא וְהוֹלֵךְ בְּאֶמְצַע הַמְדִּינָה כְּמוֹ גְּדוֹר
 גְּדוֹל וְעָלְיוֹ רִיחִים וְנִגְוֹת וּפְרֻדָּסִים בְּחוּץ
 הַמְדִּינָה וְגַם תְּדַמּוּר בַּמְדָּבָר אֲשֶׁר בְּנֵה
 שְׁלֹמֹה כְּמוֹ זֶה בְּנֵן אֲבָנִים גְּדוֹלוֹת וְהָעִיר
 תְּדַמּוּר מוֹקֶפֶת חוֹמָה וְהָיָא בַּמְדָּבָר
 רְחוֹקָה מִן הַיִּשּׁוּב וּמִבְּעֵלֶת הַזִּנְפֻּרֶת
 אַרְבַּעַת יָמִים וּכְאֵלֶפֶס יְהוּדִים בְּתַדְמּוּר
 גְּבוּרֵי מִלְחָמָה וְגִלְחָמִים עִם בְּנֵי אֲדוּם²
 וְעִם בְּנֵי עָרַב שֶׁהֵם הַזְּחָת מְמַשְׁלֵת
 נוֹר אֱלֹדִין וְעוֹזָרִים לְשִׁבְיָהֶם הַיִּשְׁמַעְאֵלִים
 וּבְרֹאשָׁם רַבִּי יִצְחָק הַזִּנְגִי וְרַבִּי נֶרְחֵן וְרַבִּי
 עוֹנִיאֵל ז"ל • וּמִשָּׁם לְקִרְיַת־צִין מִהַלֵּךְ חֲצִי
 יוֹם וְהָיָא קִרְיַת־יִם וְאֵין בָּהּ יְהוּדִים אֱלֹהִים
 אֶחָד צָבַע • וּמִשָּׁם דֶּרֶךְ יוֹם לַחֲמָה וְהָיָא
 חֲמַת הַיּוֹשֶׁבֶת עַל גְּדוֹר יְבוּק תַּחַת הַר
 הַלְבָנוֹן וּבְיָמֵים הָהֵם בָּא רַעַשׁ גְּדוֹל בָּעִיר
 וּמָרְאוֹ (בְּיוֹם אֶחָד) חֲמִשָּׁה עֶשְׂרֵי אֶלֶף

1 בְּבִלְדִּיזְעוּלָם וַיֵּשׁ בָּהּ כְּמוֹ שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים
 מִיִּשְׂרָאֵל וּבִנְיָהֶם תַּלְמִידֵי חֲכָמִים
 וְעֹשִׂירִים וְשָׂם רֹאשִׁי יְשִׁיבָה שֶׁל אֶרֶץ
 יִשְׂרָאֵל וְשִׁמוֹ רַבִּי עֲזָרָא וְאַחִיו שֶׁר שְׁלוֹם
 אֵב בֵּית דִּין וְרַבִּי יוֹסֵף הַחֲמִשִּׁי בִּישִׁיבָה
 וְרַבִּי מַצְלִיחַ רֹאשׁ הַסֵּדֶר הַדִּרְשָׁן וְרַבִּי
 מֵאִיר פֶּאֶר הַחֲכָמִים וְרַבִּי יוֹסֵף אֶפֶן
 פָּלְאָת סוֹד הַיְשִׁיבָה וְרַבִּי הֵימָן הַפָּרָנִס
 וְרַבִּי צְדוֹק הַרֹפֵא וְשָׂם מִן הַקְּרֹאִין כְּמוֹ
 מֵאֲתָיִם וּמִן הַזֹּבוֹתִים כְּמוֹ אַרְבַּע מֵאוֹת
 2 וּבִנְיָהֶם שְׁלוֹם וְאֵין מִתְחַתְּגִים אֵלָיו עִם
 אֵלָיו וּמִשָּׁם מִהֶלֶךְ יוֹם לְגִלְעָד הָיָא
 גִּלְעָד וְשָׂם מִיִּשְׂרָאֵל כְּמוֹ שְׁשִׁים וּבְרֵאשִׁים
 רַבִּי צְדוֹק וְהָיָא רַחֲבַת גְּדִים נִחְלִי מִים
 וְנַעֲוֹת וּפְרִדְסִים • וּמִשָּׁם חָצִי יוֹם
 לְסִלְבָּאָח הָיָא עִיר סִלְבָּה • וּמִשָּׁם לְבַעַל
 בֵּיק חָצִי יוֹם וְהָיָא בַּעַלְת בְּבִקְעַת הַלְבָנוֹן
 אֲשֶׁר בְּגִיטָה שְׁלֵמָה לְבַת פֶּרְעָה וּבְגִין
 הָאֶרְמוֹן מֵאֲבָנִים גְּדוֹלוֹת אֲוִרָה הָאֶבֶן
 עֹשִׂירִים וְרִחוֹת וְרַחֲבָה שְׁתֵּים עֶשְׂרֵת

הַגְדוּלִים וּבַחֲצוֹת וּבַשּׁוּקִים וְהִיא אֶרֶץ¹
סְחוּרָה לְכָל הָאֲרָצוֹת. וּפְרָפֶר הוּלָהּ בֵּין
הַנְּנוֹת וְהַפְּרָדִים חוּץ לְעִיר וּמִשְׁקִין מִמֶּנּוּ
כָּל הַנְּנוֹת וְהַפְּרָדִים שְׁלָהֶם וְשָׁם בְּנִסָּה
אַחַת לִישְׁמְעָאֵלִים הַנִּקְרָאֵת גּוֹמָאֵעַ דְּמִשְׁק
אֵין בְּבִגְנָן הַהוּא בְּכָל־הָאֶרֶץ וְאוֹמְרִים כִּי
הִיא הֵימָּה אֶרְמוֹנֵת בֶּן בֶּדֶד וְשָׁם עָשׂוּ
בְּמִלְאכָת הַחֲרָטוּמִּים כּוֹמֵל שֶׁל זְכוּרִית
וְעָשׂוּ בּוֹ חוּרִין בְּמִגְנָן יְמוֹת הַחֲמֹר וּבְגָם
שָׁמָּה הִשְׁמִשׁ בְּכָל־אֶחָד וְאֶחָד מֵהֶן וַיִּוָּרֵד
בּוֹ עַל מַדְרֵגוֹת שְׁגִים עָשָׂר בְּגֵד שְׁעוֹת²
הַיּוֹם וּבְגֵי אָדָם מְפִירִים בּוֹ שְׁעוֹת חַיִּים
וּבֵין הָאֶרְמוֹן בָּתִּים בְּנוּיִם בְּעֶדֶב וּבְכֶסֶף
(וְהוּא גְדוֹל) בְּמוֹ גִּבִּית (אַחַת) וַיְכּוֹלִין לִיְבָנֵם
בְּתוֹכָם לְרַחוּץ בְּמוֹ שְׁלֶשֶׁה אַנְשִׁים וְשָׁם
תָּלוּי בְּרֹאזֶה הָאֶרְמוֹן צִלַּע אַחַת מִעֲנָק
אֶחָד אָרְכּוֹ הִשְׁעָה זֵרֵתוֹת וְרַחְבּוֹ שֶׁהִי
זֵרֵתוֹת וְהוּא הָיָה מֶלֶךְ עָנֵק מִן הַקְּדֻמוֹנִים
וְשִׁמוֹ הַמֶּלֶךְ אֲבָבְמוֹ שֶׁבֶד מִצֵּאוֹ חֲקוּק
עַל אֶבֶן אַחַת עַל קִבְרוֹ וְבָהּ כְּתוּב שְׁמִלְךָ

1 בן נמליאל ורבי יוסי הנגילי ושם קבר ברקבן
 אבינו עם ואין בה ירודים ומשם יום
 לפלינום היא דין ושם מערה אחת ומשם
 יוצא הנדן עד דרך שלשה מילין מהחבר
 אליו נחל ארנון הזורר מגבול מואב
 ולפני המערה נבר מקום המזבח של
 פסל מיכה שהיו עובדים בני דן בימים
 ההם ושם מקום המזבח של ירכעם בן
 נבט שהיה שם עגל הזהב ועד הנה גבול
 ישראל מצד הים האחרון • ומשם שני
 2 ימים עד דמשק העיר הנדולה היא
 התחלת ממשלת נור אל דין מלך
 הנגרים הנקראים טורקוש והיא עיר
 גדולה ונפה עד מאד ומוקפת חומה
 והיא ארץ גנות ופרדסים מהלך המשח
 עשר מילין מכל-צד לא נראה מדינת
 פירות בכל-הארץ כמוה וירודים אליה
 מהר חרמון אמנה ופרפר כי היא יושבת
 תחת חרמון אמנה יורד ברוך העיר
 והולכים חמים על ידי גשרים על-כל-כתי

אֲבָרְהָם הַחֲנוּחַ וְרַבִּי מוֹכֶרֶת וְרַבִּי יִצְחָק¹
וְשֵׁם מֵיָם חֲמִין נֹכְעִים מִתַּחַת הָאָרֶץ
וְקוֹרְאִין לָהֶם חֲמֵי טַבְרִיָּה וְשֵׁם בְּגִסְתָּ
כָּלֵב בֶּן יִמְנָה בְּקִרְוֹב וְשֵׁם מְקוֹם קִבְרֵי
יִשְׂרָאֵל וְשֵׁם קִבְרוֹ שֶׁל רַבֵּן יוֹחָנָן בֶּן זְבַדִּי
וְרַבִּי יְהוֹנָתָן בֶּן לֹוִי הַכֹּל בְּגִלְלִי הַסַּחְתָּוִן •
וּמִשֵּׁם שְׁנֵי יָמִים² לְטִימִין הִיא חֲמִנְתָּה
וְשֵׁם קִבְרֵי שְׁמוּאֵל הַצַּדִּיק וְהַרְבֵּה
מִיִּשְׂרָאֵל • וּמִשֵּׁם יוֹם לְעֶשְׂרִית הִיא גֹשׁ
חָלֵב וְשֵׁם בְּמֹו עֶשְׂרִים יְהוּדִים • וּמִשֵּׁם
שֵׁשׁ פְּרָסָאוֹת לְמֶרֶן חֵיָא מְרוֹן וְשֵׁם²
מַעְרָה אַחַת קְרוֹב מִשֵּׁם וְשֵׁם קִבְרֵי הַלֵּל
וְשִׁמְאִי וְשֵׁם עֶשְׂרִים קִבְרִים מִתַּלְמִידֵיהֶם
וְשֵׁם קִבְרֵי רַבִּי בְּגִימָן בֶּר יֶפֶת וְרַבִּי יְחֻדָּה
בֶּן בְּתִירָה • וּמִשֵּׁם שֵׁשׁ פְּרָסָאוֹת
לְעֵלְמָה וְשֵׁם חֲמִשִּׁים יְהוּדִים וּבֵית
חֲקָדְרוֹת גָּדוֹל לְיִשְׂרָאֵל • וּמִשֵּׁם חֲצִי יוֹם
לְקֶאֱדִים הִיא קֶדֶשׁ נִפְתָּלִי עַל-שִׁפְתָּ
תִּרְדֵּן וְשֵׁם קִבְרֵי רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲרֵךְ וְרַבִּי
אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה וְחֻזִּי הַמַּעְגָּל וְרַבִּי שְׁמַעוֹן

(¹) פְּרָסָאוֹת ?

¹ וַיִּנָּסֶה וַיָּבֹאִים אֵלָיָה מִכָּל מְקוֹם לְסַחֲזָרָה
 כִּי הִיא יוֹשֶׁבֶת בְּקֶצֶה גְבוּל מִצְרַיִם וְכֵה
 בָּמוֹ מֵאֲתָנִים יְהוּדִים רַבָּנִים וּבְרֹאשֵׁם רַבִּי
 צִמְח וְרַבִּי אֶהְרֹן וְרַבִּי שְׁלֹמֹה וְשֵׁם בָּמוֹ
 אֲרֻבָּעִים קָרְאִין וְשֵׁם כּוֹתֵיִם בָּמוֹ שְׁרֵשׁ
 מֵאוֹת וְשֵׁם בְּחוּף הָעִיר בּוֹר שְׁקוֹרְאִין לוֹ
 בֵּיר אֲבָרְהָם אֵל כֹּלִיל הָאֶשֶׁר חָפַר בִּימֵי
 פְּלִשְׁתִּים • וּמִשֵּׁם לְסִגְוֶרֶשׁ* הִיא לוֹד •
 וּמִשֵּׁם יוֹם וַחֲצִי לַזְרִיין** הִיא יִזְרְעֵאל וְשֵׁם
 מַעְיֵן הַחֹד גְּדוֹל וְכֵה יְהוּדִי אֶחָד צָבָע •
² וּמִשֵּׁם שְׁלֹשָׁה פֶּרֶסְאוֹת לְשִׁיפּוֹרְיָה הִיא
 צִפּוֹרִי וְשֵׁם קָבְרוֹ שֶׁל רַבִּינוּ הַקְדוּשׁ וְרַבִּי
 הָיִיא שְׁעָלָה מִכָּבֵל וַיּוֹגֶה בֶּן אֲמָסִי הַגִּבִּי
 וְהֵם קְבוּרִים בְּהָר וַיֵּשׁ שָׁם קְבָרִים הַרְבֵּה •
 וּמִשֵּׁם חֲמִשׁ פֶּרֶסְאוֹת לְטִיבְרִיָּה הַיּוֹשֶׁבֶת
 עַל הַיַּרְדֵּן הַנִּקְרָא יָם בִּנְגֶרֶת וְשֵׁם נוֹפֵל
 הַיַּרְדֵּן (וְשׁוֹפָה יָם הַמֶּלַח אֵל אֶרֶץ הַכְּכָר)
 וְרוֹחַת הַמְּקוֹם הַנִּקְרָא אֲשִׁדּוֹת הַפִּסְגָּה
 וַיֵּצֵא וְנוֹפֵל בַּיָּם סָדוֹם הוּא יָם הַמֶּלַח •
 וּבִטְבְּרִיָּה בָּמוֹ חֲמִשִּׁים יְהוּדִים וּבְרֹאשֵׁם רַבִּי

(* לסיגורג? **) C. לזריון

תדרוך שגני הסלעים של יחזקתן שם האחר
 בוצץ ושם השגני סגור ושם שגני יחודים
 צבצים • ומשם שלשה פרסאות לרמש
 היא תרמוד ושם מבנין תחומות מימי
 אבותינו כי כך מצאנו בחוב על מאבנים
 ושם במז שלשה יחודים והיא מתחז עיר
 גדולה מאד ושם בית הקברות גדול
 לישאאל מחרלד שגני מילין • ומשם
 חמשה פרסאות לגאפה היא יפו אשר
 על שפת הים ושם יחודי אחד צבץ • ומשם
 שלש פרסאות לאיכלן היא יבנה ועדין²
 נראה מקום המדרש ואין בה יחודים עד
 חנה וכול אפרים • ומשם שתי פרסאות
 לפלמים היא אשחור אשר לפלשתיים
 בתרבות ואין בה יחודים • ומשם שגני
 פרסאות לאשקלונה היא אשקלון
 תחרשה שבנה עזרא תבחן ו"ל על שפת
 הים ומה קורין אותה כותחלת בגבירת
 והיא רחוקה מאשקלון הקדומה תחרבה
 ארבע פרסאות והיא עיר גדולה מאד

1 הָיָה וּבְקִצְרוֹ שָׁדְרוּ חֲמִשְׁכָּלָה בֵּיתוֹ שֶׁל
 אֲבִרְהָם אָבִינוּ עָלָיו חֲשֵׁלוֹם וּמַעַן דִּפְנֵי
 הַבַּיִת וְאֵין מְנִיחִין שָׁם לַעֲשׂוֹת בֵּית מִסְגֵּי
 כְּבוֹד אֲבִרְהָם • וּמִשָּׁם חֲמִשָּׁה פְּרָסְאוֹת
 לְבֵית גְּבִרִין וְהָיָה מִרְשָׁיו וְאֵין שָׁם אֵלָּא
 שְׁלֹשָׁה יְהוּדִים • וּמִשָּׁם חֲמִשָּׁה פְּרָסְאוֹת
 לְטוֹרֹן הַיָּם גְּבִלְלֵי־יָם הָיָה שׁוֹגֵם וַיֵּשׁ
 בָּהּ שְׁלֹשׁ מֵאוֹת יְהוּדִים • וּמִשָּׁם שְׁלֹשָׁה
 פְּרָסְאוֹת לְשֹׁנֵט שְׂמוֹאֵל דְּשִׁילָה הָיָה
 שִׁילָה הַקְּרוֹכָה לִירוּשָׁלַם שְׁנֵי פְּרָסְאוֹת
 2 וּבְשִׁלְקָתוֹ בְּנֵי אֲדוֹם אֶת־רִמְלָה הָיָה רְמָה
 מִיד בְּנֵי יִשְׁמַעֲאֵל מֵצְאוּ קִבְרוֹ שֶׁל שְׂמוֹאֵל
 הַרְמָתִי אֵצֶל בְּנֵי־תַּחְוָדִים וְרוֹצִיאֲוֹדֵהוּ
 בְּנֵי אֲדוֹם מִקְבְּרוֹ וְחוֹלִיכֹודֵהוּ לְשִׁילָה וּבְנוֹ
 עָלָיו בְּמָה גְּדוּלָּה וְקָרָאוּ אֲוֹרֵהוּ שֹׁנֵט
 שְׂמוֹאֵל דְּשִׁילָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה • וּמִשָּׁם
 שְׁלֹשָׁה פְּרָסְאוֹת (לְהַר מוֹרְיָדָה) לְפִשְׁיָפוֹדֵה
 הָיָה גְּבַעַת שְׂאוֹל וְאֵין בָּהּ יְהוּדִים וְהָיָה
 גְּבַע בְּגִימָן • וּמִשָּׁם שְׁלֹשָׁה פְּרָסְאוֹת
 לְבֵית נֹבִי הָיָה נֹב עִיר חֲכָמִים וּבְאִמְצָע

(*) C. גברא לריש

חַגֻּזִים שֶׁשָּׂה קְבָרִים עַל שֵׁם אֲבִרְהָם¹
 וְשָׂה יִצְחָק וְרִבְקָה וְעָקֵב וְלֵאָה. וְאוֹמְרִים
 לְחַזְעִים (י) שֶׁהֵם קְבָרֵי הָאֲבוֹת וְנוֹתֵנִין שֵׁם
 קְמוּזִין • אֲבָל אִם יָבֹא יִרְדּוּ שִׁיתֵּן שָׂה
 לְשׁוּעָר שֶׁל מַעְרָה יִפְתַּח לוֹ פֶּתַח בְּרוֹל
 שֶׁהָיָה עָשׂוּי מִיָּמִי אֲבוֹתֵינוּ עֲלֵיהֶם הַשְּׁלוֹם
 וְיִרְדּוּ אֲדָם לְמַטָּה בְּיָד דְּלוֹק בִּידוֹ בְּמַעְרָה
 אַחַת וְלֹא יִמָּצֵא שֵׁם כָּלוּם וְגַם בְּשֵׁנִיָּה
 עַד שֶׁיָּבֹא אֶל הַשְּׁלִישִׁית וְהִנֵּה שֵׁם שֶׁשָּׂה
 קְבָרִים קָבַר אֲבִרְהָם יִצְחָק וְעָקֵב וְשָׂה
 וְרִבְקָה וְלֵאָה זֶה בְּנִגְדֵּי זֶה וְכֻלָּם חֲתוּמִים²
 אֲוֹתֵיזֶת חֲקִיקוֹת עַל קְבָרֵיהֶם עַל קָבַר
 אֲבִרְהָם חֲקִיקָה זֶה קָבַר אֲבִרְהָם אָבִינוּ
 עָלָיו הַשְּׁלוֹם וְעַל קָבַר יִצְחָק בְּמוֹ כֵּן וְעַל
 כָּל הַקְּבָרִים גַּם כֵּן וְכֵן לְכֻלָּם • וּבְמַעְרָה
 מְדֻלֵּקִין שֵׁם עֲשִׂישִׁית אַחַת הוֹלֶקֶת בַּיּוֹם
 וּבַלַּיְלָה עַל הַקְּבָרִים וְשֵׁם חֲבִיזֶת מְלֹאֹת
 עֲצָמוֹת מִיִּשְׂרָאֵל שֶׁהָיוּ מְבִיָּאִים שֵׁם
 מִיִּתְיָהֶם בֵּית יִשְׂרָאֵל כָּל אֶחָד וְאֶחָד
 עֲצָמוֹת אֲבוֹתָיו וּמִנִּיחֵם שֵׁם עַד הַיּוֹם

(*) F. להולכים

1 ופחדו ואמרו לא נבגס שם כי אין חפץ
 ה' להראות אורחו לשום אדם וצוה
 החפטיא בקחו לסתום אורחו מקום
 ולתעלימו מבני אדם עד היום הוה ורבי
 אברהם החסיד הוה ספר לי בליל
 הדברים • ומשם שתי פרסאות לבית
 לחם יחודה הנקראת בית לחם וקרוב
 לבית לחם כחצי מיל מצבת קבורת רחל
 על אם הדרך והמצבה עשויה מאחת
 עשרה אבנים למגן בני יעקב ועליה
 2 כופת בנות על ארבע עמודים וכל
 היחודים העוזרים חותמים שםם על
 אבני המצבה • ובבית לחם שנים עשר
 צבעים יחודים והיא ארץ גחלי מים
 בורות ומעינות • ומשם שש פרסאות
 לחברון אבל מדינת חברון הייתה בזה
 והיא חרבה היום הוה ובעמק השדה
 בשדה המכילה שם העיר ושם היבמה
 הגדולה שקורין שגט אברהם והיא הייתה
 בגסט יחודים בימי ישמעאלים ועשו שם

שולחן ושרביט הוהב ועטרת וזהב וזהב¹
 קבר דוד מלך ישראל ולשמאלו שלמה
 במו בן וכן קברי כל המלכים הקבורים
 שם ממלכי יהודה ושם ארצות סגורות
 שאין אדם יודע מה בתוכם ורצו שני
 אלו האנשים ליכנס בארמון והנה רוח
 סערה מפי המערה והכה אותם ונפלו
 לארץ כמתים ושכבו שמה לארץ עד
 הערב והנה רוח אחר בא וצוץ בקול
 אדם קומו צאו מן המקום הזה ויצאו
 ורחופים משם האנשים מבוהלים והלכו²
 אל הפטריארקה והגידו לו כל הדברים
 ושלח הפטריארקה להביא לפניו רבי
 אברהם חסיד הפרוש אל קושטניטני
 שהיה מאבלי ירושלם וספר אליו
 הדברים על פי שני האנשים האלו שבאו
 משם וענה לו רבי אברהם ואמר לו
 כי קברי בית דוד למלכי בית יהודה הם
 ולמחר שלחו בשביל שני האנשים ומצאו
 אותם כל אחד ואחד מושבב על מטתו

1 קברֵי בית דוד וקברֵי המלכים אשר קמו
 אחריו ואינו נפר המקום כי היום חמש
 עשרה שנה נפל בותל אחד מהבמה אשר
 בהר ציון וצנה הפטריארקה אל הכומר
 לבנות הבמה ההיא ואמר לו קח ארז
 האבנים מחומת ציון הקדמוני ובנה בהם
 הבמה והוא עשה כן שבר פועלים בשבר
 ידוע כמו עשרים אנשים והיו מוציאים
 את האבנים מיסוד חומת ציון ובין
 האנשים ההם היו שני אנשים אוהבים
 2 בעלי ברית ויום אחד עשה לחברו משתה
 ואחר אכילתן באו אל המלאכה ואמר
 להם הממונה מדוע אחרתם לבא ענו
 מה יש לו בשעה שילכו חברנו לסעוד
 נעשה אנחנו מלאכתנו והם היו מוציאים
 את האבנים והקימו אבן ומצאו פי
 המערה ואמר אחד לחברו נבנס ונראה
 אם יש ממון הילכו במבוא המערה עד
 שהגיעו אצל ארמון אחד גדול בנוי על
 עמודי שיש מצופה בכסף וזהב ולפניו

יר אבשלום וקבר עוזיה המלך ושם מעין¹
 גדול מי השלום בנחל קדרון ועל המעין
 בגן גדול מימי אבותינו ולא ימצא שם
 אלא מים מעשים ואנשי ירושלם רובם
 שותים מימי המטר שיש להם גבים
 בבתיהם ועולים מעמק יושפט אל הר
 הזיתים כי אין בין ירושלם והר הזיתים
 אלא העמק בלבד והר הזיתים רואים ים
 סדום ומים סדום לנציב מלח שהיא
 הימה אשתו של לוט שתי פרסאות והצאן
 לזככות מסנה ואחר כך חזרת וצומחת²
 בקרא שונה . וכל ארץ הקבר ונחל
 השטים על הר גבו ו לפני ירושלם הר
 ציון ואין בגן כהר ציון כי אם במה
 אחת לנוצרים . ולפני ירושלם כמו
 שלשה בתים של קברי ישראל שהיו
 קוברים מיתיהם בימים ההם . וקבר יש
 בו סאריה אבל בגי אדום הורסין מן
 הקברים ובונים מהם בתיהם מן האבנים .
 וסביב ירושלם הרים גדולים ובהר ציון

C. et F. (*) לערלים

1. אֵלָיו וַיֵּשׁ בִּירוּשָׁלַם אַרְבָּעָה שָׁעָרִים שַׁעַר
 הַקּוֹרִים שַׁעַר אֲבָרָם וְשַׁעַר דָּוִד וְשַׁעַר צִיּוֹן
 וְשַׁעַר יְהוֹשָׁפָט לִפְנֵי בֵּית הַמִּקְדָּשׁ שֶׁהָיָה
 בֵּימֵי קָדֶם • וְשֵׁם מְמַלְּאוֹ רוֹמִינוֹ וְהוּא
 הָיָה מְקוֹם הַמִּקְדָּשׁ וּבָנָה עָלָיו עֹמֶר בֶּן אֵל
 בְּמֵאב בִּישָׁף גְּדוּלָה וַיָּקֶה עַד מְאֹד וַיֵּצֵא
 מִבְּנֵי־סִין שֵׁם גִּזִּים שׁוֹם צָלָם וְלֹא שׁוֹם
 תְּמוּנָה אֵלָּא שְׂבָאִים לְהַתְפַּלֵּל הַתְּפִלָּה
 וְלִפְנֵי אֹתוֹ מְקוֹם כּוֹתֵל מְעַרְבִי יֶחֱדָה
 מִהַכּוֹתָלִים שֶׁהָיוּ בַּמִּקְדָּשׁ בְּקֶדֶשׁ הַקִּדְשִׁים
 2. וַיִּקְוֶרְאִין אוֹתוֹ שַׁעַר הַרְחָמִים וְלִשְׁם בָּאִים
 כָּל־הַיְּהוּדִים לְהַתְפַּלֵּל לִפְנֵי הַכּוֹתֵל
 בָּעֶזְרָה • וְשֵׁם בִּירוּשָׁלַם בְּבֵית שְׁהִיָּה
 לְשִׁלְמָה אֲרוֹנוֹת הַסּוּסִים אֲשֶׁר בָּנָה שְׁלֹמֹה
 בְּגֵן חֹק מְאֹד מֵאַבְנִים גְּדוּלוֹת וְלֹא
 נִרְאָה בְּבִגְדָן הָיָה כָּל הָאָרֶץ וְשֵׁם נִרְאָה
 עַד הַיּוֹם הַזֶּה הַבְּרִיכָה שֶׁהָיוּ שׁוֹחֲטִין בָּהּ
 אֶת זְבַחֵיהֶם וְכָל־הַיְּהוּדִים שֵׁם כּוֹתָבִים
 שְׁמֵם עַל הַכּוֹתֵל וַיֵּצֵא אָדָם מִשַּׁעַר
 יְהוֹשָׁפָט וְשֵׁם מְדַבֵּר הָעַמִּים וְשֵׁם מַצְבֵּית

שְׁקוּנִין אוֹתוֹ הַיְּהוּדִים בְּכָל־שָׁנָה מִהַמֶּלֶךְ¹
 שְׁלֹא יַעֲשֶׂה שׁוֹם אֶדָם צְבִיעָה בִּירוּשָׁלַם
 כִּי אֵם הַיְּהוּדִים לְבָדֵם וְהֵם מֵאֲתִים
 יְהוּדִים דָּרִים פֶּחֶר מִגְדֵּל דָּוִד בְּפֶאֶרֶת
 הַמְּדִינָה וּבְחֻמוֹת שְׁבַמְגְדֵּל דָּוִד הַבִּנְיָן
 הָרֵאשׁוֹן שֶׁל יְסוֹד כְּמוֹ עֶשֶׂר אַמּוֹת מִבְּנִין
 הַקְּרֻמוֹנִים שֶׁבָּנוּ אֲבוֹתֵינוּ (וְהַשָּׂאָר בִּנְיָן
 יִשְׁמַעְיָאֵלִים וְאֵין בְּכָל־הָעִיר בִּנְיָן חֻקֹּךְ יוֹתֵר
 מִמִּגְדֵּל דָּוִד וְשֵׁם שְׁתֵּי בָתִּים אֲשֶׁר־יִטְלִי
 וַיִּצְאִים מִמֶּנּוּ אַרְבַּע מֵאוֹת פָּרָשִׁים וְשֵׁם
 גִּנְחוֹ בָּל־הַחוּלִים הַבָּאִים שָׁם וְגִנְחִין לָהֶם²
 כָּל סְפוּקָם בְּחִיּוֹתָם וּבְמוֹתָם וּבְכִירַת שְׁנֵי
 קוֹרָאִין אוֹתוֹ שְׁפִתְלִי שְׁלֵמוֹן וְהוּא אֶרְמוֹן
 שֶׁעָשָׂה שְׁלֵמָה הַמֶּלֶךְ וְשֵׁם חוֹנִים בְּשִׁפְתֵי־לִי
 וַיִּצְאִים מִמֶּנּוּ אַרְבַּע מֵאוֹת פָּרָשִׁים בְּכָל־
 יוֹם לְמַלְחָמָה חוּץ מִן הַפָּרָשִׁים הַבָּאִים
 מֵאֶרֶץ פְּרָגְקוֹשׁ וּמֵאֶרֶץ אֲדוּם וְגוֹדְרִים עַל
 עֲצָמָם וַיַּעֲמֵדוּ יָמִים אֹז שָׁנִים עַד מְלֹאת
 נִדְרָם וְשֵׁם הַבְּמָה הַגְּדוֹלָה שְׁקוּרִין שְׁפוּלָקְרִי
 קָבֵר אוֹתוֹ הָאִישׁ שֶׁחֹלְכִין כָּל הַתּוֹעִים³

(*) F. הנודרים

1 שְׁאֵינָם מוֹדֵעַ יִשְׂרָאֵל כִּי הֵם יוֹדְעִים תּוֹרַת
 מֹשֶׁה חוּץ מֵאֵלּוּ שְׁלֹשׁ אוֹתוֹת וְשׁוֹמְרִים
 עֲצָמָם מִטּוֹמְאֹת מֵת וְעֵצִים וְחֶלֶל וְקֶבֶר
 וְהַבְּגָדִים שְׁלֹבָשִׁים בְּכָל-יוֹם מְסִירִים
 מֵעֲלֵיהֶם בְּשַׁעַת לְבָתָם לְבֵית הַבְּנִסָּת
 שְׂלָהֶם וְרוֹחֲצִים גּוֹפִם בְּמֵי־וְלֹבָשִׁים
 בְּגָדִים אֲחֵרִים וְכֵן מְנַהֲגִים בְּכָל-יוֹם וּבַחֵר
 גְּרִיזִים מַעֲיִינוֹת וּפְרֻדִּים וְהָר עֵיבָל יֵבֶשׁ
 כְּבָבָבִים וּסְלָעִים וּבִיגִיָּהִם בְּעֶמֶק עִיר
 שָׁבָם • וּמִשָּׁם אַרְבַּע פְּרָסָאוֹת לָהָר
 2 הַגְּלִבּוֹעַ וְקוֹרְאִים לָהֶם אֲדוֹם מוֹנֵטוֹ גִּלְבּוּי •
 וְהִיא אֶרֶץ יִבְשָׁה מְאֹד • וּמִשָּׁם חֲמִשָּׁה
 פְּרָסָאוֹת לְעֶמֶק אֵילָן וְקוֹרְאִין אוֹתוֹ אֲדוֹם
 וּוָאֵל דְּלוּנָא • וּמִשָּׁם פְּרָסָה אַחַת לְגִבְרָאן
 דְּוֹד הִיא עִיר גְּבֻעוֹן הַגְּדוֹלָה וְאִין שָׁם
 יְהוּדִים • וּמִשָּׁם שְׁרֵשׁ פְּרָסָאוֹת (לָהָר
 הַמּוֹרִיָּה) לִירוּשָׁלַם הִיא עִיר קִטְנָה וּבְצוּרָה
 פַּחַת שְׁלֹשָׁה חוֹמוֹת וּבָהּ אֲנָשִׁים הַרְבֵּה
 יַעֲקוֹבִין וְאַרְמִים וַיּוֹנִים וְגִידִיִין וּפְרֻדִּים
 מִכָּל לְשׁוֹנוֹת הַגּוֹיִם וַיֵּשׁ שָׁם בֵּית הַצְּבִיעָה

מזרע אברהן הפהן עליו השלום וקורין¹
להם אהרניים ואין מהחתינים עמם אלא
כהנים עם כהנים שלא יתערבו עמם
אבל הם כהני רחוקים ועושים זבח
ומעלים עולה בכנסת שלהם בחר גרזים
כמו שכתוב בהורח וגמס את הברכה
על-הר גרזים והם אומרים כי הוא בית
המקדש ו ומעלים עולה ביום פסח
ובמים טובים על המזבח שכן בחר
גרזים מהאבנים שהקימו בני ישראל
בשעברו הירדן . והם אומרים כי הם²
משבט אפרים ו וביניהם קבר יוסף
הצדיק בן יעקב אבינו עליו השלום
שנאמר ואת עצמות יוסף אשר העלו
בני ישראל ממצרים קברו בשכם . ואין
להם שלש אותיות ה' וח' וע' . ה' מן
אברהם אבינו ואין להם חוד . ח' מן
יעקב אבינו ואין להם חסד . ע' מן יעקב
אבינו ואין להם עגור ו ובמקום אלו
האותיות משימין א' ובוה הדבר נפרים

¹ לַכֶּפֶר נַחֻם וְהוּא בֶּפֶר נַחֻם וְהוּא מַעֲיֵן
מְקוֹמוֹ עַל הַכְּרָמִל וּמִשָּׁם שָׁשָׁה
פְּרָסָאוֹת לְשִׁזְרֵא הִיא גֵּת אֲשֶׁר לְפִלְשְׁתִּים
וְשָׁם בָּמוֹ עֲשָׂרָה יְהוּדִים וּמֵאֲתָם כּוֹתִיִּם
הֵם הַיְּהוּדִים הַשּׁוֹמְרוֹנִים הַנִּקְרָאִים
שְׁמֵרֲטָנִישׁ וְהִיא עִיר יָסָה וְטוֹבָה מְאֹד
עַל הַיָּם מִבְּנֵי הַחֲדָדִים הַמֶּלֶךְ וְקָרָא שְׁמָהּ
קִיסְרִיָּה עַל שֵׁם הָאֵינִפִּירְדוֹר הַקִּיסָר * וּמִשָּׁם
חָצִי יוֹם לְקֶקוֹן הִיא קַעֲיֵלָה וְאֵין בָּהּ יְהוּדִים
וּמִשָּׁם חָצִי יוֹם לְשֶׁרְגוֹרָג וְהִיא לֹא וְשָׁם יְהוּדִי
² אֶחָד צָבָע וּמִשָּׁם יוֹם לְשִׁבְשֵׁת הִיא

שּׁוֹמְרוֹן וְעַדִּין גִּבֶּר שָׁם אֶרְמוֹן אֶחָד
מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וְהִיא הֵיחָה עִיר בְּצוּרָה בְּהָר
מְאֹד וְכָה מַעֲיָנוֹת וְאֶרֶץ גַּחְלִי מִים וְנִגְוָה
וּפְרָדִסִּים וּכְרָמִים וְזֹתִים וְאֵין שָׁם יְהוּדִים •
וּמִשָּׁם שְׁנֵי פְּרָסָאוֹת לְנַבִּילָשׁ הִיא שְׁכֵם
בְּהָר אֶפְרַיִם וְאֵין שָׁם יְהוּדִים וְהִיא יוֹשְׁבֶת
בְּעֶמֶק בֵּין הַר גְּרִזִּים וְהַר עֵיבָל וְכָה בָּמוֹ
מֵאָה כּוֹתִיִּים שׁוֹמְרִים תּוֹרַת מֹשֶׁה לְבִדָּה
וְקוֹרִין לָהֶם שְׁמֵרִיטְנוֹשׁ וְנִישׁ לָהֶם כְּהֻנִּים

(*) C. מִבְּנֵי קִיסָר אֵינִפִּירְדוֹר הַמֶּלֶךְ וְקָרָא שְׁמָהּ קִיסִירִיָּה •

המגדלים והשוקים והחוצות והארמונים
בקרקע הים והיא צור התדשה ציר
סחורה באים אליה מכל מקום ומשם
זים אחד לאקרי היא עבו אשר היתה
לגבול אשר והיא תחלת ארץ ישראל והיא
ושבת על הים הגדול ושם גמל גדול
שקורין פורטו לכל התועים) החולכים
לירושלם בספינות ויורד לפנייה נהר
הנקרא נחל קרומים ושם כמו מאתים
יהודים ובראשם רבי צדוק ורבי יפת ורבי
יונה ז"ל. ומשם שלשה פרסאות לניפוש²
היא גת החפר אשר על שפת הים ומצד
אחר הר הפרמל עליה ובתחתית החר
קברי ישראל רבים ושם בחר מערת
אליהו ז"ל ועשו שם שני בני אדום במה
וקראוהו שגט אליש ובראש החר ניבר
מקום המזבח החרוס שרפא אליהו ז"ל
בימי אחאב והוא מקום המזבח החעגול
כמו ארבע אמות ובתחתית החר יורד
נחל קישון בצדו ומשם ארבע פרסאות

(*) C. הנודרים (**) C. לניפוש

¹ והם קלים על ההרים ועל הנבעות ואין
אדם יכול להלחם עמם וימשם מהולך
יום לצור החדשה והיא עיר טובה מאד
ונמל הפורט שלה בחוף העיר ונבנסות
הספינות בחוף שני המנדלים וכלילה
משליכו בעלי המכס שלשלת של ברזל
בין מנדל ומנדל ולא יכול אדם לצאת
לא באניה ולא בשום דרך לגנוב דבר
מן הספינות ואין גרב או פורט בנמל
ההוא בכל הארץ כמזרחו והיא עיר יפה
² ובה כמו ארבע מאות יהודים וביניהם
חכמי תלמוד ובראשם רבי אפרים מוצרי
דיין ורבי מאיר מקרקשונה ורבי אברהם
ראש הקהל ויש ליהודים שם ספינות בים
ושם אומני הנכבית הטוב הנדוע צור
החשוב בכל הארצות ושם ימצא הסיקר
הטוב ועולה אדם בחומת צור החדשה
ורואה צור המעטירה אשר בסה אורזה
הים והיא רחוקה מן החדשה קוריקת
אכן ואם ירצה אדם לבא באני בים רואה

כְּמוֹ עֲשָׂרִים יְהוּדִים וְקָרוֹב מֵהֶם כְּמוֹ¹
 עֶשְׂרֵה מִלִּין אוֹמְרָה אַחַת גְּלַחְמִים עִם
 אֲנָשִׁי צִידוֹן וְהָאוֹמְרָה נִקְרְאָתָה דוֹרוֹיֹאִין* וְהֵם
 הַנִּקְרְאִים פְּגָאנוֹשׁ פּוֹפְרִים וְאֵין לָהֶם דֶּרֶת
 וַיּוֹשְׁבִים בְּהָרִים הַגְּדוֹלִים וּבְנִקְיֵי הַסְּלָעִים
 וְאֵין מֶלֶךְ וְשָׂר שׁוֹלֵט עֲלֵיהֶם כִּי מַעֲצָמָם
 הֵם יוֹשְׁבִים בֵּין הַהָרִים וְהַסְּלָעִים וְעַד הָר
 חֶרְמוֹן גְּבוּלָם מֵהַלֵּךְ שְׁלֹשָׁה יָמִים וְהֵם
 שְׂטוּפֵי זִמָּה וְהָאֵב** לֹקַח אֶת־דָּבָרוֹ וַיֵּשׁ לָהֶם
 חֵג אַחֵר בְּשָׁנָה וּבָאִים כָּלָם אֲנָשִׁים וְנָשִׁים
 לֶאֱכֹל וּלְשִׁתּוֹת בְּיַחַד וְחוֹלְפִים נִשְׁוֹתֵיהֶן²
 כָּל־אַחֵר וְאַחֵר עִם חֲבִירוֹ וְאוֹמְרִים
 שְׂחֵנֶנֶשׁ בָּעֵת יֵצִיאָתָה מִגּוֹף אָדָם טוֹב
 תִּבְגֵּם בְּגוֹף יֶלֶד קָטָן הַגּוֹלֵד בְּאוֹתָהּ שָׁעָה
 שֶׁתֵּצֵא הַנֶּפֶשׁ מִגּוֹפוֹ וְאִם אָדָם רַע הוּא
 תִּבְגֵּם בְּגוֹף הַכֶּלֶב אוֹ בְּגוֹף תְּבַהֲמָה זֶרֶת
 דְּרָכָם בָּסֵל לָמוֹ וְאֵין בִּיגִיָּהֶם יְהוּדִים כִּי
 אִם בָּאִים בִּיגִיָּהֶם בָּעֲלֵי אוֹמָנוּת וְעֹבְעִים
 וַיּוֹשְׁבִים בִּיגִיָּהֶם בְּאוֹמָנוּת וּבִסְחוּרָה
 וְחוֹזְרִים לְבִתֵּיהֶם וְהֵם אוֹהֲבִים לִיְהוּדִים

(* C. דוֹגוֹיֹאִין ** C. וְהוּא

¹ וּבָקַל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל מִחוּ יוֹתֵר מִעֲשָׂרִים
 אֲלֵפִים בְּגִי אֶדָם בְּיָמִים הָהֵם וּמִשָּׁם
 מִהֶלֶךְ יוֹם לְגִיבֵל הָאֲחֵרֶת שֶׁהוּא גָבֹל בְּגִי
 עֲמֹן וְשָׁם בָּמוֹ מֵאֲחַ וְחַמְשִׁים יְהוּדִים
 וְהָיָא מִמְשַׁלֵּת שְׂבָעָה הַגִּינוּיִן* וְהַשְׁלֵטוֹן
 שֶׁלָּהֶם יוֹלִיאֲנוּשׁ אֵינְבִירִיאקוֹ** וְשָׁם מָצְאוּ
 מְקוֹם הַבָּמָה שֶׁהָיָא לְבְּגִי עֲמֹן בְּיָמִים הָהֵם
 וְשָׁם שִׁקּוּץ בְּגִי עֲמֹן יוֹשֵׁב עַל קַטְרִינָה
 הַנִּקְרָא בֶּסֶא וְהוּא עָשׂוּי מֵאֲבֵן וּמִצּוֹפָה
 זָהָב וְשִׁתִּי גָשִׁים יוֹשְׁבוֹת מִיָּמִינוּ וּמִשְׁמָאלוֹ
 מִזֶּה אֶחָת וּמִזֶּה אֶחָת וּמוֹבָח לְפָנָיו שֶׁחָיוּ
² מוֹבָחִין וּמִקְטָרִין לְפָנָיו בְּזֶמֶן בְּגִי עֲמֹן וְכֵה
 בָּמוֹ מֵאֲתִים יְהוּדִים וּבְרֵאשָׁם רַבִּי מֵאֲזִיר
 וְרַבִּי יַעֲקֹב וְרַבִּי שִׁמְחָה וְהָיָא עַל־שַׁפֹּת
 הָיִם שֶׁל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל • וּמִשָּׁם שְׁנֵי יָמִים
 לְבִירוֹט הָיָא בְּאֵרוֹת וְשָׁם בָּמוֹ חַמְשִׁים
 יְהוּדִים וּבְרֵאשָׁם רַבִּי שְׁלֹמֹה וְרַבִּי עֹזִבְדִּיָּה
 וְרַבִּי יוֹסֵף וּמִשָּׁם מִהֶלֶךְ יוֹם אֶחָד
 לְאַיִדָּא הָיָא צִידוֹן וְהָיָא עִיר גְּדוֹלָה וְכֵה

* הַגִּינוּיִן ** גִּלְיָאנוֹס אֵינְבִירִינוּ

בְּמוֹ קְאָתִים יְהוּדִים וְשֵׁם רַבִּי חֲזִיא וְרַבִּי
 יוֹסֵף וּמִשָּׁם שְׁנֵי יָמִים לְגִיבֵל הִיא בְּעַלְגָד
 פִּתַּח הַר הַלְבָנוֹן הַסְמוּכָה לְאוּמָה שְׁקוּרִין
 לָהּ אֶל־חֲשִׁישִׁין וְאַיָּנָם מֵאַמִּינִים בְּרַת
 הַיִּשְׁמַעְאֵלִים אֵלָּא לְאַחַר שְׁחֻשְׁבִּין אוֹתוֹ
 בְּמוֹ נָבִיא בְּרַמְט" וְכָל מָה שִׁיאֵמַר לָהֶם
 יַעֲשׂוּ אִם לַמּוֹת אִם לַחַיִּים וְקוֹרִין לוֹ שִׁיד
 אֶל חֲשִׁישִׁין וְהוּא הַזֶּקֶן שֶׁלָּהֶם וְעַל פִּי
 יַעֲזֹז וְעַל פִּי יְבוֹזֹז כָּל אֲנָשֵׁי הַיְּהוּדִים
 וּמְקוֹם יִשְׁיבֻתוֹ בְּעִיר קְרַמוֹם הִיא קְרַמוֹת
 בְּאַרְץ סִיחוֹן וְהֵם בְּעַלִּי אֲמוּנָה בִּינֵיהֶם עַל²
 מֵאֵמַר הַזֶּקֶן שֶׁלָּהֶם וּמַפְחִידִים בְּכָל
 הַמְּקוֹמוֹת מֵהֶם מִפְּנֵי שְׁחֻזְרָגִין אֶת־
 הַמְּלָכִים בְּמִסְרָהּ וּמִהֵלֶךְ אֶרֶץ שְׁמֹנֶה
 יָמִים • וְהֵם גְּלַחֲמִים עִם בְּנֵי אֲדוּם
 הַזִּקְנָאִים פְּרִנְקוּשׁ עִם הַשְּׁלֵטוֹן טְרִיפּוֹל
 הִיא טְרַאבְלוֹס אֶל** שְׁאֵם וּבִימִים הָהֵם
 הָרַעִישָׁה הָאָרֶץ שֶׁל טְרִיפּוֹל וְכֶסֶה הַרְבֵּה
 מִן הַגּוֹיִם וּמִן הַיְּהוּדִים כִּי גָפְלוּ הַבְּתִיִּים
 וְהַחֲמוֹת עֲלֵיהֶם וְהִיתָה מְפֹלֶת בְּאוֹתוֹ וּמִן

(*) C. כנכת (**) C. של

¹ אַרְמִנְיָא וְהוּא תַּחֲלִית מְמִשְׁלֵת טוֹרוֹשׁ בַּעַל
הַדְּרִים מֶלֶךְ אַרְמִנְיָא הַמּוֹלֵךְ עַד מְדִינַת
הַדּוֹכֵיָא וְעַד אֶרֶץ הַחוֹגְרָמִים הֵם הַנִּקְרָאִים
טוֹרְקוֹשׁ • וּמִשָּׁם שְׁנֵי יָמִים לְמִלְמִישְׁטָרֶשׁ
וְהִיא תַרְשִׁישׁ הַיּוֹשֶׁבֶת עַל הַיָּם עַד הַנָּהָר
מִלְכוּת הַיִּנּוּגִים הַנִּקְרָאִים גְּרִיגִישׁ • וּמִשָּׁם
שְׁנֵי יָמִים לְאַנְטוֹכְיָא הַגְּדוֹלָה הַיּוֹשֶׁבֶת עַל
נְהַר פִּיר (נַחַל יַבּוּק) הַיּוֹרֵד מִהַר הַלְבָּנוֹן
מֵאֶרֶץ חֲמַת וְהִיא הָעִיר הַגְּדוֹלָה שֶׁבְּנָהָר
אַנְטוֹכְיוֹס הַמֶּלֶךְ • וַיֵּשׁ עַל הַמְּדִינָה הַר
גְּבוּהָה מְאֹד וְהַחוֹמֹת מִקְפֹּת הָהָר וּכְרָאשׁ
הַחֵדֶר מַעֲזֵן וְשָׁם אָדָם מְמוֹנָה עַל הַמַּעֲזֵן
וּמִשְׁלַח אֶת־הַפִּיִּים בְּנִשְׁרִים תַּחַת הַקֶּרֶקַע
אֶל בְּתֵי הַגְּדוֹלִים אֲשֶׁר בָּעִיר וּמִצֹּד הָעִיר
וְהָאֲחֵר מִקִּיף אוֹתָהּ הַנָּהָר וְהִיא עִיר
בְּצוּרָה מְאֹד מְמִשְׁלֵת פְּרִנְצִפִּי בְּאַמוֹנִט*
הַפִּיטִיבִין הַכְּבֹּא** וַיֵּשׁ בָּהּ כְּמוֹ מִגֵּן
מִיִּשְׂרָאֵל וְהֵם אוֹמְנֵי הַיּוֹכּוּבִית וּכְרָאשָׁם
רַבִּי מֶרְדְּכַי וְרַבִּי חַיִּים וְרַבִּי יִשְׁמַעֲאֵל •
וּמִשָּׁם שְׁנֵי יָמִים לְלִינָא הִיא לִזְרְקָא וְבָהּ

(*) C. פריצין אמנות (**) C. הפסא

וְשֵׁם בְּמוֹ הַמְּשִׁים יְהוּדִים וּבְרֵאשֵׁם רַבִּי
 יְהוּדָה וְרַבִּי יַעֲקֹב וְרַבִּי שְׁמַעְיָה • וּמִשֵּׁם
 שְׁנֵי יָמִים לְמִיטִילִין מֵאֵי הַיָּם וְשֵׁם בְּאֵי
 קְהֵלוֹת מִיִּשְׂרָאֵל בְּעֶשְׂרֵה מְקוֹמוֹת • וּמִשֵּׁם
 שְׁלֹשָׁה יָמִים דֶּרֶךְ לְאֵי בֵּא* וְכֵה בְּמוֹ אַרְבַּע
 מֵאוֹת יְהוּדִים וְרַבִּי אֱלִיָּה וְרַבִּי תִימָן וְרַבִּי
 שְׁבָתִי בְּרֵאשֵׁם וְשֵׁם יִמְצְאוּ הַזֵּאלָנוֹת
 שְׁלֹשִׁים מִמֶּנּוּ הַמְצִיטִיקִי • וּמִשֵּׁם שְׁנֵי יָמִים
 לְאֵי סִמּוֹ וְכֵה בְּמוֹ שְׁלֹשׁ מֵאוֹת יְהוּדִים
 וּבְרֵאשֵׁם רַבִּי שְׁמֵרְיָה וְרַבִּי עֻבְדִּיָּה וְרַבִּי
 יִזְאֵל • וְשֵׁם בְּאֵי קְהֵלוֹת רַבּוֹת מִיִּשְׂרָאֵל²
 וּמִשֵּׁם שְׁלֹשָׁה יָמִים דֶּרֶךְ יָם לְרֹדֹשׁ וְכֵה
 בְּמוֹ אַרְבַּע מֵאוֹת יְהוּדִים וּבְרֵאשֵׁם רַבִּי
 אֲבָיָה וְרַבִּי חֲנַנְיָה וְרַבִּי אֱלִיָּה וּמִשֵּׁם
 אַרְבָּעָה יָמִים לְכִיפְרוֹס* וְשֵׁם יְהוּדִים
 רַבָּנִים וְקִבּוּץ עוֹר יֵשׁ שֵׁם יְהוּדִים מִיָּנִים
 קִפְרוֹסִין וְהֵן הָאֶפִיקוֹרוֹסִין יִשְׂרָאֵל מְנַדִּין
 אוֹתָן בְּכָל-מְקוֹם וְהֵם מְחַלְלִים לַיֵּל שְׁבָת
 וְשׁוֹמְרִים לַיֵּל רֵאשׁוֹן וּמִשֵּׁם שְׁנֵי יָמִים
 לְקוֹרְקוֹס הִיא תְּחֵלַת אֶרֶץ אֶרֶם הַנִּקְרָא

(*) C. לחיכא (**) C. לדפּרוֹס

1 חוץ מרבי שלמה המצרי שהוא רופא
 למלך ועל ידו מוצאים היהודים ריח
 גדול בגלותם כי בגלות כבד הם יושבים
 והשנאה רבה עליהם על ידי הברסקנין
 עובדי העזרות שמשליכין הפנים המטונפים
 שלהם בחוצות לפני פתחי בתים
 ומלכלכין היהודים ועל זה שונאים הזונים
 כל היהודים בין טוב ובין רע כי מכבדים
 עולם עליהם ומכים אותם בחוצות
 ומעבדים אותם בפרך אכל היהודים הם
 2 עשירים ואנשים טובים בעלי חסד ומצות
 וסובלים הגלות בעין יפה ושם המקום
 שדורים בו היהודים פירא • ומשם שגני
 ימים הרה ים לרודוסטו ושם קהל
 מישראל בארבע מאות ובראשם רבי
 משה ורבי אביה ורבי יעקב • ומשם שגני
 ימים לגאליפולי ושם כמו מאתיים יהודים
 ובראשם רבי אליה קפיר ורבי שבתאי
 וזמרא ורבי יצחק מינש ובלשון יון קורין
 למגדל* מינש • ומשם שגני ימים לקלש

(* ?לגדול?)

גִּרְאָתוֹ בְּכָל הָאָרֶץ בְּעֶשְׂרֵם וְהֵם בְּעֵלֵי¹
חֲכָמָה בְּכָל סִפְרֵי הַיְּגִינִים וְאוֹכְלִים וְשׁוֹתִים
אִישׁ תַּחַת גִּפְנוֹ וְתַחַת תְּאֵנָתוֹ • וְשׁוֹכְרִים
מִבֵּל לְשׁוֹנוֹת הַגּוֹזִים הַנִּקְרָאִים לָהֶם לַעֲזוּם •
לְלַחֹם עִם הַזְּשִׁלְטוֹן מֶלֶךְ הַזְּגָרִים וְהֵם
הַנִּקְרָאִים טוֹרְקוֹשׁ מִפְּנֵי שֶׁאֵין לָהֶם לֶחֶב
לְמַלְחָמָה וְהֵם נֶחֱשָׁבִים כְּנָשִׁים אֲשֶׁר
אֵין בָּם כֹּחַ לַעֲצוֹר וְאֵין הַיְּדוּדִים בְּתוֹךְ
הַמְּדִינָה בִּיגֵם כִּי הַעֲבִירוּם אַחֵר וְרוּעַ
הַמִּים וְרוּעַ יָם שׁוֹפֵטָא מִקִּיף עֲלֵיהֶם מִצֵּד
אַחֵר וְאֵינֶם יְכוּלִים לַעֲצֹת אֶלָּא דֶּרֶךְ יָם²
לְסַחֲוֶרָה עִם בְּעָלֵי הַמְּדִינָה וְשֵׁם כְּמוֹ
אַלְפִּיבִי יְהוּדִים רַבָּנִים וּמְהֵם כְּמוֹ חֲמִשׁ
מֵאוֹת קָרְאִין בְּצֵד אַחֵר וּבִיגִיָּהֶם וּבִין
הַרַבָּנִים שֶׁהֵם תַּלְמִידֵי חֲכָמִים מְחִיצָה
וּבְרֵאשֵׁם רַבִּי אֲבִטָלְיוֹן הַרַב וְרַבִּי עֻבְדִּיָּה
וְרַבִּי אֶחָד בַּזְּשִׁפּוֹ וְרַבִּי יוֹסֵף שְׁרֵגִינוֹ וְרַבִּי
אַלְקִים חֲפָרְגָם וּבִיגִיָּהֶם אוֹמְנִים שֶׁל בְּגָדֵי
מִשִּׁי וְסוֹתָרִים הַרַבָּה וְעֲשִׁירִים גְּדוּלִים
אַבֵּל אֵין מְגִיחִין שֵׁם יְהוּדִי לְרִכּוֹב עַל סוּם

F. ע' עוים

1 בַּשְּׁלֵשָׁלַת שָׁר וְהִב עַל הַכֶּסֶּא בְּמִדַּת
 יְשִׁיבָתוֹ תַּחְתִּיהָ וְכֵה מְרֻגְלִיּוֹת שְׂאִין שׁוֹם
 אָדָם יָכוֹל לְשַׁעַר דְּמִיָּהֶם בִּי בְּלִילָה אֵין
 עָרִיכִין שָׁם גְּרוֹת בִּי הַכֹּל רֹאִין מֵאֹר
 הַמְּרֻגְלִיּוֹת אֲשֶׁר מְאִירִים לָהֶם עַד מְאֹד
 וְשָׁם עֲנִיָּיִם שְׂאִין אָדָם יָכוֹל לְסַפֵּר
 אוֹתָם וּמְבִיאִים מִכָּל אֶרֶץ יוֹן כֹּל הַזִּמְכָּם
 בְּכָל־שָׁנָה וְשָׁנָה וּמִמָּלָא מִמֶּנּוּ מְגֻדְלִים
 מִבְּגֵדֵי מָשִׁי וְאַרְגָּמָן וְהִב וְלֹא גִרְאָה
 הַבְּגֵן הַהוּא וְהַעֲשֹׂר הַהוּא בְּכָל־הָאֶרֶץ
 2 וְאַזְמִירִים בִּי הַיָּם שֶׁל הַמְּדִינָה עֲצָמָה
 עוֹלָה בְּכָל־יוֹם עֲשָׂרִים אֶלֶף זְרוּבִים בֵּין
 שְׂכִירוֹת הַחֲנוּיּוֹת וְהַשְּׁנוּקִים וּמִכָּם
 תְּסוֹחֲרִים הַבָּאִים בָּנִים וּבְנִיָּשׁוֹת וְהַזִּנְיָנִים
 אֲנָשֵׁי הָאֶרֶץ עֲשִׂירִים גְּדוֹלִים בְּהִב וּמְרֻגְלִיּוֹת
 וְהֵם הַזִּקְבִּים מְלָכִשִׁים בְּגֵדֵי מָשִׁי וּמִשְׁבָּצוֹת
 וְהִב בְּאַרְיָגָה וּבְרֻקְמָה עַל לְבוּשֵׁיהֶם
 וְרוֹזְבִּים עַל סוּסִים וְדוֹמִים לְבָנֵי מְלָכִים
 וְהָאֶרֶץ רַחֲבַת יָדִים מְאֹד כָּל מִינֵי מְגֻדִים
 וְגַם לָחֶם וּבָשָׂר נֵיִן הַרְבֵּה מְאֹד וְלֹא

והקמות שבעולם ובחורף הקמה עמודים¹
 של זרח וקסף ועששיות של קסף וזרח
 יותר ממה שיובל לספר ושם יש מקום
 אחד מקום שחוק המלך סמוך לכותל
 הארמון הנקרא איפרומי ובכל שנה
 ושנה עושה המלך שם ביום תולדת ישו
 הנצרי שחוק גדול ובאותו מקום מצוירים
 כל מיני בני אדם שבעולם לפני המלך
 והמלכה בכל מיני בשוף ומביאים אריות
 ודובים ונמרים וחמור הזבר ומשלחים
 אותם להתקוטט זה עם זה והעופות כמין²
 בן ולא גראה בשחוק שהוא בכל הארצות
 והוא המלך עמנואל בנה ארמון גדול
 לבסא מלכותו על שפת הים חוץ מן
 הארמון שבנו אבותיו וקרא אותו
 בילכירגש וצפה העמודים והכותרות וזה
 וקסף צרף וצייר גם כל מלחמות
 הקדמונים אשר היו לפניו וגם המלחמות
 אשר עשה הוא בעצמו ועשה שם כסאו
 של זרח ואבן יקרה ועטרת זהב תלויה

1 מקדוקום החמישי איקנמום מגלי" ושאר
 השמות שלהם בענן הוזה ועיר
 קושטאנטנינה בהקפת העיר יש בה
 שמנה עשר מיל וחציה על-הים וחציה
 על-היבשה והיא יושבת על-שתי ורועות
 ים אחר שיבא מים רוסיה ואחר מים
 ספרד וכל הפוחרים הבאים מארץ בבל
 ומכל-ארץ שגער וארץ מדי ופרס וכל
 מלכות ארץ מצרים וארץ כנען ומלכות
 רומא ואונגריאה ופסינגי ובודא וארץ
 2 לונברדיא וספרד והיא עיר הזמנה באים
 אליה בסחורה מכל הארצות בין בים
 בין ביבשה אין כמותה בארצות חוץ
 מבגדד העיר הגדולה אשר לישמעאלים
 ושם כמה של חוספיה ושם הפסא של
 יונגים מפגי שאינם עונים לדת הפסא של
 רומא ושם כמה כמות כמגין ימות השנה ושם
 כמון גדול לאין מספר שמביאין אליה
 בכל-שנה משגי אים ומגדלים וכרבים
 שיש שם ובעשר הוזה לא נמצא בכל

(*) F. מנגי

שם ממונה על-היהודים פחת יד המלך¹
 ורבי שבתאי חתנו ורבי אליה ורבי מיכאל
 ושם גלות גדול ליהודים והם מתעסקים
 במלאכות . ומשם שני ימים למיטריסי
 ושם כמו עשרים יהודים ושם רבי ישעיה
 ורבי סביר ורבי אליאב . ומשם שני
 ימים לדרמה ובה כמו מאה וארבעים
 יהודים . ובראשם רבי מיכאל ורבי יוסף
 ומשם מהלך יום לקנישתולי ושם כמו
 עשרים יהודים . ומשם דרך שלשה
 ימים דרך ים לאבירו חיושב על-שפת²
 חגים מהלך חמשה ימים בין הדרים עד
 מדינת קושטנגרינר הגדולה . והיא ראש
 המלכות בקלארץ ין הנקראים גירואינוש)
 ושם בסא המלך מנואל אינפרדור ושגים
 עשר מלכים פחת ידו וכל-אחד ואחד יש
 לו ארמון בקושטנגרינר ולהם מנדלים
 ומדינות ושולמים בקלארץ ובראשם
 המלך אפריפוס הגדול והשני מיגר
 למשטוקון והשלישי דומינות והרביעי

(* F. גריואנוש

1 אוֹמְרִים שֶׁהֵם יְהוּדִים וְהִיוּ נִחְיוֹ קוֹרְאִים
 לַיהוּדִים אֲחֵינוּ וּבִשְׂמִינְיָאֵנוּ אוֹתָם בּוֹזִיִּים
 אוֹתָם וְאֵינָם חוֹרְגִים אוֹתָם בְּמֹו שְׁחֹרְגִים
 לַיִּנּוּגִים וְאֵין לָהֶם שׁוּם דָּת • וּמִשָּׁם שְׁנֵי
 יָמִים לְגִרְדִּיגִי וְהִיא חֲרָבָה וְאֲנָשִׁים בָּהּ
 מַעֲט מַיִנּוּגִים וּמִיהוּדִים וּמִשָּׁם שְׁנֵי יָמִים
 לְאַרְמִילוֹ וְהִיא עִיר גְּדוֹלָה עַל־שַׁפַּת הַיָּם
 וְהִיא עִיר סְחוּרָה לְבִינְצִיָּאנִישׁ וּלְפִישִׁנִּישׁ
 וּלְגִינוּבִישׁ וּלְכָל הַסּוֹחֲרִים הַבָּאִים שָׁם
 וְהִיא אֶרֶץ רַחֲבַת יָדִים וּבָהּ בְּמֹו אֶרְבַּע
 2 מֵאוֹת יְהוּדִים וּבְרֵאשָׁם הָרַב רַבִּי שִׁירָה
 וְרַבִּי יוֹסֵף הַפָּרָנָס וְרַבִּי שְׁלֹמֹה הָרֹאשׁ •
 וּמִשָּׁם מִהַלֵּךְ יוֹם לְבִישִׁינָה וְשָׁם בְּמֹו מֵאָה
 יְהוּדִים וּבְרֵאשָׁם רַבִּי שִׁבְתָּא הָרַב וְרַבִּי
 שְׁלֹמֹה וְרַבִּי יַעֲקֹב • וּמִשָּׁם דֶּרֶךְ שְׁנֵי
 יָמִים בָּיָם לְעִיר סְלוּסְקִי" שְׂבָנָה סְלִיקוּם
 חֲמִלָּה אַחֵר מֵאַרְבָּעָה שְׁרִידִי" יוֹן שֶׁקָּמוּ
 אַחֲרֵי אֶלְכְּסַנְדְּרוֹס וְהִיא עִיר גְּדוֹלָה מְאֹד
 וּבָהּ בְּמֹו חֲמֵשׁ מֵאוֹת יְהוּדִים וְשָׁם הָרַב
 רַבִּי שְׁמוּאֵל וּבְנָיו תַּלְמִידֵי חֲכָמִים וְהוּא
 (* ? סְלוּנְקִי? **) C. שְׁרִידִי

קושטנטינופול ומשם מהלך יום לארגירפון¹
 והוא עיר גדולה על-שפת הים ובאים
 אליה תגרים מכל צד ופנה ושם כמו
 מאתים יהודים ובראשם רבי אליה
 פשלתרי ורבי עמנואל ורבי בלב. ומשם
 דרך יום עד יבושטריסרה והוא מדינה
 על-שפת הים ושם כמו מאה יהודים
 ובראשם רבי יוסף ורבי שמואל ורבי
 נתניה ומשם לרובינקה מהלך יום אחד
 ושם כמו מאה יהודים ובראשם רבי יוסף
 ורבי אלעזר ורבי יצחק ומשם מהלך יום²
 לשינון פוטמו ובה כמו תמשים יהודים
 ובראשם רבי שלמה ורבי יעקב והוא
 תחלת בלכיא שיושבים בהרים והוא
 הואמה הנקראת בלכין והם קלים
 בצבאים יורדים מן ההרים לשלול ולבז
 אל ארץ יון ואין אדם יכול לעלות אליהם
 למלקחיה ואין מלך יכול לשלוט עליהם
 ואינם חוקים בדת הנוצרים וקוראים
 שם ביגיהם בשמות היהודים ויש
 (*) מחזקים?

יְהוּדִים וּבְרֵאשִׁים רַבִּי יִצְחָק וְרַבִּי יַעֲקֹב
 וְרַבִּי שְׁמוּאֵל וּמִשָּׁם חָצִי יוֹם דֶּרֶךְ יָם
 לְלִפְנֵימֹן וְשָׁם בָּמֹן מֵאָה יְהוּדִים עַל־שִׁפְת
 הַיָּם וּבְרֵאשִׁים רַבִּי גִזְרִי וְרַבִּי שְׁלֹם וְרַבִּי
 אֲבִרְהָם ז"ל • וּמִשָּׁם מִהַלֵּךְ יוֹם וַחֲצִי
 לְקוֹרֶשׁ וְשָׁם חֹזִינִים בָּמֹן מֵאֲתִים יְהוּדִים
 לְבָדֶם בְּהַר פְּרִנֵּשׁ וְהֵם זֹרְעִים וְקוֹצְרִים
 בְּנִחְלָתָם וְקִרְקְעוֹתֵיהֶם • וּבְרֵאשִׁים רַבִּי
 שְׁלֹמֹה וְרַבִּי חַיִּים וְרַבִּי יִדְעָה • וּמִשָּׁם
 שְׁלֹשָׁה יָמִים עַד עִיר קוֹרִינְטוֹס הַמְדִּינָה
 2 וְשָׁם בָּמֹן שְׁלֹשׁ מֵאוֹת יְהוּדִים וּבְרֵאשִׁים
 רַבִּי לִיאֹן וְרַבִּי יַעֲקֹב וְרַבִּי חִזְקִיָּה • וּמִשָּׁם
 שְׁלֹשָׁה יָמִים לְטִיבֶשׁ עִיר גְּדוֹלָה וְכֵה
 בָּמֹן אֲרִפִּים יְהוּדִים וְהֵם הָאוֹמֵנִים
 הַטּוֹבִים לַעֲשׂוֹת בְּגֵדֵי מֶשִׁי וְאַרְגָּמָן בָּאָרֶץ
 הַיְּוֹנִים • וּבָהֶם חֲקָמִים גְּדוֹלִים בַּמִּשְׁנָה
 וּבַתְלָמוֹד וְהֵם גְּדוֹלֵי הַדּוֹר וּבְרֵאשִׁים הַרְבֵּה
 הַגְּדוֹל רַבִּי אֶהְרֹן קוֹטִי וְרַבִּי מִשָּׁה אֶחָיו
 וְרַבִּי חֲזִיא וְרַבִּי אֵלִיָּה תִּירְתִּינוּ וְרַבִּי יִקְטָן
 וְאֵין בְּמוֹתָם כָּלֹל אֶרֶץ יָן חוּץ מִמְּדִינַת

הַיָּמִים וְשֵׁם כְּמוֹ עֲשָׂרָה יְהוּדִים צָבָעִים 1 •
 וּמִשֵּׁם שְׁנֵי יָמִים לְאוֹטְרֵנְדוֹ אֲשֶׁר עַל-
 שְׂפַת הַיָּם אֶרֶץ יוֹן וְשֵׁם כְּמוֹ חֲמֵשׁ מֵאוֹת
 יְהוּדִים וְהָרֹאשׁ שִׁלְהֵם רַבִּי מְנַחֵם וְרַבִּי
 כָּלֵב וְרַבִּי מֵאִיר וְרַבִּי מֵאֵלִי וּמִשֵּׁם עוֹבֵר
 אֲדָם בֵּינָם דֶּרֶךְ שְׁנֵי יָמִים לְאִי-קְרוֹפּוֹס (*).
 וְשֵׁם יְהוּדִי אֶחָד וְשֵׁמוֹ רַבִּי יוֹסֵף וְעַד הֵנָּה
 מְלָכוֹת צִיְקִלְיָה • וּמִשֵּׁם דֶּרֶךְ שְׁנֵי יָמִים
 בֵּינָם לְאֶרֶץ לִבְטָה הִיא תַּחֲלַת מְלָכוֹת
 מִנוּאֵל מֶלֶךְ הַיִּנּוּגִים וְהִיא כְּפָר וּבָה כְּמוֹ
 מֵאָה יְהוּדִים וּבְרֹאשָׁם רַבִּי שְׁלֵחִיָּה וְרַבִּי 2
 אִירְקוֹלִים • וּמִשֵּׁם שְׁנֵי יָמִים לְאֶבְרִלּוֹן
 וְשֵׁם כְּמוֹ עֲשָׂרָה יְהוּדִים וְרַבִּי שְׁבִתִּי
 בְּרֹאשָׁם • וּמִשֵּׁם חֲצִי יוֹם לְגִטּוֹלִיקוֹן
 הַיּוֹשֶׁבֶת עַל יְרוּשָׁה הַיָּם • וּמִשֵּׁם לְפִטְרָה
 יוֹם אֶחָד דֶּרֶךְ יָם הִיא הַמְּדִינָה שֶׁל
 אֲנִטְפִיטְרוֹשׁ הַמֶּלֶךְ שֶׁל יוֹן • הוּא תִּיהֶ
 אֶחָד מֵאַרְבָּעָה מְלָכִים שֶׁקָּמוּ אַחֲרֵי
 אֶלְכְּסֵנְדְרוֹס הַמֶּלֶךְ וְשֵׁם בְּנֵי־נִים
 נְדוּלִים קְדַמוֹנִים וְשֵׁם כְּמוֹ חֲמִשִּׁים

(*) C. אוֹקְרוֹפּוֹס

¹ יְהוּדִים וּבְרֵאשָׁם רַבִּי אַחִימַעַץ וְרַבִּי גֵרְזֵן
 וְרַבִּי צְדוֹק • וּמִשָּׁם מִהֶלֶךְ יוֹם לְאַשְׁקוּלִי
 וְשָׁם בָּמוֹ אַרְבָּעִים יְהוּדִים וּבְרֵאשָׁם רַבִּי
 קוֹנְטִילֹן וְרַבִּי צִמְח חֲרַתְנוֹ וְרַבִּי יוֹסֵף ו"ל
 וּמִשָּׁם שְׁנֵי יָמִים לְטַרְנָאָה אֲשֶׁר עַל-שְׂפַת
 הַיָּם וְשָׁם מִתְקַבְּצִים כָּל חֲתוּעִים* לַעֲבוֹר
 לִירוּשָׁלַיִם בִּי שָׁם פּוֹרֵט הַנָּמֶל הַנְּכוֹן וְשָׁם
 קָהָל מִיִּשְׂרָאֵל בָּמוֹ מֵאֲתָיִם וּבְרֵאשָׁם רַבִּי
 אֱלִיָּה וְרַבִּי גֵרְזֵן הַדְרָשָׁן וְרַבִּי יַעֲקֹב וְהִיא
 עִיר טוֹבָה וְגִדּוּלָה • וּמִשָּׁם מִהֶלֶךְ יוֹם
² לַמִּקְיִלִּים דָּבָר הִיא הַמְּדִינָה הַגְּדוּלָה אֲשֶׁר
 הִחְרִיב הַמֶּלֶךְ גִּילְלָמוֹ שֶׁל צִיקִילָיָה וְאַיִן
 שָׁם הַיּוֹם מִיִּשְׂרָאֵל מִפְּנֵי שֶׁהִיא חֲרָבָה וּמִן
 הַגּוֹזִים בָּמוֹ בֵּן • וּמִשָּׁם יוֹם וַחֲצִי לְטַרְנָאָה •
 הִיא רִתְחֵלֶת מַלְכוּת אֶרֶץ קְלָאכְרִיאָה
 וַיּוֹשְׁבֶיהָ יְנָגִים וְהִיא עִיר גְּדוּלָה וְכֹה בָּמוֹ
 שְׁלֹשׁ מֵאוֹת יְהוּדִים וּבָם חֲכָמִים וּבְרֵאשָׁם
 רַבִּי מֵאֵלִי וְרַבִּי גֵרְזֵן וְרַבִּי יִשְׂרָאֵל וּמִשָּׁם
 מִהֶלֶךְ יוֹם לְבֶרְגְדִישִׁי אֲשֶׁר עַל-שְׂפַת

(* C. הרוצים

ורבי מלכי צדק חרב הגדול שהיה מעיר¹
 ציפונה ורבי שלמה הכהן ורבי אליה
 הינו ורבי אברהם גרבוני ורבי יחזקאל
 והוא עיר מוקפת חומה מצד הנקשה
 ומצד האחר על שפת הים והמגדל בראש
 ההר חזק מאד • ומשם יצא יום לאמלפי
 ושם במו עשרים יהודים ושם רבי חנניאל
 הרופא ורבי אלישע ואביו אל-גיד הנריב
 ז"ל והגוים אנשי הארץ פגרים הולכים
 בסחורה ואינם זורעים אלא קונים הכל
 בבכסף מפני שהם שוכנים על-ההרים²
 הגבוהים ובראשי הסלעים • אבל יש
 להם פירות הרבה ארץ פרמים וזיתים
 וגנות ופרדסים ואין אדם יכול להלחם
 עמם • ומשם ירד יום לבינאבינמו* היא
 עיר גדולה יושבת על-שפת הים והר אחד
 ושם קהל מיהודים במו מאתים ובראשם
 רבי קלונימוס ורבי ירח ורבי אברהם
 ז"ל • ומשם שני ימים למלפי** שבארץ
 פוליא והיא ארץ פול ושם במו מאתים

(* בבבנשו? C. et F. ** מלכי

¹ וּמִלְקָטִין אוֹרְזוּ עַל פְּנֵי הַמַּיִם וּמִשִּׁמִּין
 אוֹרְזוּ רְפוּאוֹת וַיֵּשׁ מְרַחְצוֹת שֶׁל מַיִם
 חֲמִין גּוֹבְעִין מִפֶּתַח הַקֶּרְקַע וְהֵם עַל שְׁפַת
 הַיָּם וְהֵם כְּמוֹ שְׁנֵי מְרַחְצוֹת שֶׁכֵּל אָדָם
 שֵׁשׁ בּוֹ שׁוֹם חוֹלִי יֵלֵךְ וַיִּרְחוּץ בָּהֶם
 וַיִּמָּצֵא מְרַפָּא וּמְרַגּוּעַ וְכָל הַחוֹלִים מִכְּנֵי
 לוֹנְבֵרד־אֶה בָּאִים שָׁם הַקִּיץ וּמִשָּׁם יֵלֵךְ
 אָדָם דֶּרֶךְ הַמִּשְׁחָה עֲשׂוֹר מִלִּין פֶּתַח
 הַהָרִים הוּא הַבְּגִין אֲשֶׁר בָּנָה רוֹמוּלוֹס
 הַמֶּלֶךְ שֶׁבָּנָה רוֹמָא הַכֹּל עָשָׂה מִפְּנֵי פֶתַח
² דְּרוֹד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וַיֹּאבֵד שָׂר צָבָאוֹ וַעֲשָׂה
 בְּגִין עַל-הַהָרִים וְתַחַת הַהָרִים .

נֶאֱפֹלִי הַמְּדִינָה . וְהִיא עִיר בְּצוּרָה
 מְאֹד יוֹשְׁבֶת עַל-שְׁפַת הַיָּם מִבְּגִין הַיְּגִיִּם
 וְשָׁם כְּמוֹ חֲמֵשׁ מֵאוֹת יְהוּדִים וְשָׁם רַבִּי
 חִזְקִיָּה וְרַבִּי שְׁלוֹם וְרַבִּי אֱלִיָּה הַכֹּהֵן וְרַבִּי
 יִצְחָק מִהַר הַהָר ו"ל . וּמִשָּׁם דֶּרֶךְ יוֹם
 עַד עִיר שְׁלִירְנָה וְשָׁם יְשִׁיבַת הַרוֹפְאִים
 לְבְנֵי אֲדוּם וְשָׁם כְּמוֹ שֵׁשׁ מֵאוֹת יְהוּדִים
 וְשָׁם חֲכָמִים רַבִּי יְהוּדָה בֶּר רַבִּי יִצְחָק

שמשון ובידור*) בידור של אבן ו נגם¹
 אבשלום בן דוד ונגם המלך קושטרינוס
 שבנה קושטרינה ועל שמו נקראת
 קושטנטינופוליס. והוא מצודת מנחשת
 וסוסו ומצפים בזהב. ויש בג'ינים אחרים
 ועג'ינים ברוחם שלא יוכל אדם לספרם.
 ומשם ארבעה ימים לקפואה היא המדינה
 הגדולה שבנאה קפים המלך והיא טובה
 אבל הפים רעים והארץ משכלת ויש בה
 כמון שלש מאות יהודים ובהם חכמים
 גדולים נכבדי ארץ ובראשם רבי קונפשו²
 ורבי שמואל אחיו ורבי זקן והרב רבי דוד
 ז"ל וקוראין לזה פרינציפלו. ומשם
 לפוצול הנקראת סוריינוס העיר הגדולה
 שבנה צינצן הדרעור שבכר מפי פחד
 דוד המלך עליו השלום ויצא תים ובסה
 אותה בשני חלקים מן העיר. ועד היום
 תהו ראים בגי אדם השונקים והמגדלים
 שהיו בחוף המדינה ושם מעין נובע מתוך
 התהום וימצא שם השמן הנקרא פיטרויליו

(*) וכידור?

¹ עָגִין הַמִּלְחָמָה מִצֵּד וּמִצֵּד מִעֶרְכָּה לִקְרֹאת
 מִעֶרְכָּה בְּנֵי אָדָם וְסוֹסֵיָהֶם וְכָלִי מִלְחָמָתָם
 הַכֹּל אָבֵן שִׁישׁ לְהִירְאוֹת לְבָנֵי הָעוֹלָם
 הַמִּלְחָמָה שֶׁהִיָּתָה בִּימֵי קֶדֶם וְשֵׁם יִמָּצֵא
 מִעֶרָה שֶׁהוּלָכְתָּ תַּחַת הָאָרֶץ וְנִמְצָאִים
 הַמִּלָּךְ וְהַמִּלָּכָה אֲשֶׁתוֹ עַל-בִּסְאוֹתָם וְעַמָּם
 בָּמוֹ מֵאָה בְּנֵי אָדָם שָׂרֵי הַמְּלוּכָה וְכָלֵם
 חֲקוּקִים בְּמֵלֶאכֶת הָרוּפָאִים עַד הַיּוֹם הַזֶּה.
 וְשֵׁם בִּשְׁלֹטֵיָאֲנִי אֶל-טִישָׁנָי וּבִבְמָה שְׁנֵי
 עֲמוּדִים מְנַחֶשֶׁת מִפְעֻשָּׁה שְׁלֵמָה הַמִּלָּךְ
² עָלָיו הַשְּׁלוֹם וּבְכָל-עֲמוּד וְעֲמוּד חֲקוּק
 שְׁלֵמָה בֶּן דָּוִד וְאָמְרוּ לוֹ "הֵיחֹדִים אֲשֶׁר
 בְּרוּמָא כִּי בְּכָל-שָׁנָה וְשָׁנָה בִּימֵי תִשְׁעָה
 בָּאֵב נִמְצָאָה זִיעָה עֲלֵיהֶם נִגְרַת בָּמִים.
 וְשֵׁם מִעֶרָה שְׁנֵי טִיטוֹס בֶּן אֶסְפָּסִיָנוּס
 כָּלִי בֵּית הַמִּקְדָּשׁ שֶׁהָבִיא מִירוּשָׁלַם וְגַם
 מִעֶרָה אַחַת בָּהֶר עַל-שִׁפְתַּת הַנֶּהָר טִיבְרוֹ.
 וְשֵׁם קְבוּרִים הַצַּדִּיקִים ו"ל עֲשָׂרָה הָרוּגֵי
 מִלְּכוּת וְלִפְנֵי שְׁלֹגוֹן דִּלְטֶרְנָה מְצוּיִיר

משונים מכל-בגן שבעולם ובין המיושבים
 והחרב מן רומא ארבע ועשרים מילין
 ושם שמונים היכלות משמונים מלכים
 גדולים (בתורה) הנקראים כלם אינפירדור
 ממלכות טרקיינים ועד מלכות פפוס*)
 אביו של קרלו אשר בבש ארץ ספרד
 מיד הישמעאלים בתחלה. ושם היכל
 טיטוס לחוץ לרומא שלא קבלוהו שלש
 מאות יועציו בשביל שלא עשה מצותם
 שלא לרקח ירושלים אלא לשלוש שנים
 וגורו הם עליו שתי שנים ושם כמו היכל²
 ארמון המלך אספסיינוס בגן גדול וחזק
 מאד. ושם ארמון המלך גלבין ויש
 ברזף ארמון שלו שלש מאות וששים
 ארמונים** במגן ימות השנה. והקפד
 הארמונים שלשה מילין. והיתה מלחמה
 ביניהם בימי קדם ונפלו ברזף הארמון
 יותר ממאה אלף בגי אדם הרונים והיו
 העצמות עד היום הנה תלויות וציר המלך

(*) פסיפוס? (**) חלונים?

¹ יַעֲקֹב וּמִשָּׁם מִחֶלֶךְ שֵׁשֶׁה יָמִים לַעִיר רוֹמָא
 רִבְתָּא וְהִיא רֹאשׁ מַלְכוּת אֲדוּם • וְשָׁם
 בָּמֹז מֵאֲתִים יְהוּדִים גִּבְרִים וְאִין פּוֹרְעִין
 מִסּ לְשׁוּם אָדָם וּמֵהֶם מִשְׁרָחֵי הַפָּפָא
 אֶלְכְּשָׁנְדִּירוֹשׁ הוּא הַהֲגֻמוֹן הַגָּדוֹל הַמְּמוֹנָה
 עַל כָּל דְּרֵי אֲדוּם וְשָׁם חֲכָמִים גְּדוֹלִים
 וּבְרֹאשָׁם רַבִּי דְגֵיֵאל וְרַבִּי יַחֲיָאל מִשְׁרַת
 שֶׁל פָּפָא וְהוּא בָּחוּר יָפֶה גְבוֹן וְחָכָם וְהוּא
 יוֹצֵא וּבָא בְּבֵית הַפָּפָא וְהוּא פִּקִּיד בֵּיתוֹ
 וְעַל-כָּל-אֲשֶׁר-לֹו וְהוּא גָּבִדוֹ שֶׁל רַבִּי גֵתָן
² שֶׁעָשָׂה סֵפֶר הָעֲרוּךְ וּפִירוּשׁוֹ וְרַבִּי יוֹאֵב
 בֶּן הֶרֶב רַבִּי שְׁלֵמָה וְרַבִּי מְנַחֵם רֹאשׁ
 הַיְשִׁיבָה וְרַבִּי יַחֲיָאל הַדָּר בְּטַרְשִׁיבְרִי
 וְרַבִּי בְּנִימֵן בֶּר רַבִּי שִׁבְתִּי ז"ל וְהִיא רוֹמָא
 הַזֵּעִיר שְׁנֵי חֲלָקִים וְהַגָּדוֹר טִיבְרוֹם חוֹלֵק
 בְּאַמְצַע הַמְּדִינָה חֶלֶק אֶחָד מִצַּד אֶחָד
 וְחֶלֶק אֶחָד מִצַּד שְׁנֵי וּבְחֶלֶק הָרִאשׁוֹן
 הַבָּמָה הַגְּדוֹלָה שְׁקוּרָאִין לָהּ שֶׁלְבִיטָרָא דִּי
 רוֹמָא וְשָׁם הִנֵּה אֶרְמוֹן שֶׁל יוֹלִיּוֹס קִיסָר
 הַגָּדוֹל • וְיֵשׁ שָׁם בְּנֵי־גִימִים הַרְבֵּה וּמַעֲשִׂים

ואחד מהם מנגלל בביתו ובשעת מחלוקתם¹
 גלחמים אלו עם אלו על-ראשי המגדלים
 והם מושלי הים ועושים דוגיות הנקראות
 גליראש והולכים לשלול שלל ולבזבז ככל
 המקומות שלל ובהו ומביאים אל
 גינוזה. והם גלחמים עם אנשי פישא
 וביניהם ובין פישא מהלך שני ימים והוא
 עיר גדולה מאד ובה כמו עשרת אלפים
 מגדלים בבתים שלהם ללחום בעת
 המחלוקת וכל-אנשיה גבורים ואין מלך
 ואין שר שולט עליהם כי אם השופטים²
 אשר הם מקימים עליהם ובה כמו עשרים
 יהודים והראש שלהם רבי משה ורבי חיים
 ורבי יוסף ול ואינה מוקפת חומה והיא
 דחוקה מן הים ארבעה מילין ויצאין ונגנסיין
 אליה בספינות על-יד הנקרא (היזת*) בתוך
 המדינה. ומשם ארבע פרסאות לעיר לוקא
 ושם כמו ארבעים יהודים והיא גדולה והראש
 של היהודים רבי דוד ורבי שמואל ורבי

(*) זארות?

¹ אָבָא מְרִי ז"ל . וּמִשָּׁם שְׁלֹשֶׁת יָמִים
 לְמַרְשִׁילִיָּה וְהָיָא עִיר גְּאֻנִּים וְחֻבְמִים וְהֵם
 שְׁתֵּי קְהִלּוֹת וּבָם כְּמוֹ שְׁלֹשׁ מֵאוֹת יְהוּדִים .
 הִקְהֵל הָאֶחָד יוֹשֵׁב עַל שְׂפַת הַיָּם לְמִשָּׁה .
 וְהִקְהֵל הָאֶחָד (יוֹשֵׁב עַל־שְׂפַת הַיָּם) יוֹשְׁבִים
 בַּמִּגְדָּל לְמַעְלָה וְהֵם יְשִׁיבָה גְדוֹלָה וְתַלְמִידֵי
 חֻבְמִים רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּר רַבִּי אֲנָטוֹלִי (וְרַבִּי
 יַעֲקֹב אֲחִיו וְרַבִּי לִבְאָרוֹ וְהֵם רֹאשֵׁי שֵׁל
 מַעְלָה . וּבְרֹאשׁ הִקְהֵל שֵׁל מִשָּׁה רַבִּי
 יַעֲקֹב פִּירְפִּינֹו הָעֲשִׂיר וְרַבִּי אֲבִרָהָם וְרַבִּי
² מֵאִיר הִתְנוּ וְרַבִּי יִצְחָק וְרַבִּי מֵאִיר זצ"ל
 וְהָיָא עִיר קְהִלָּה מְאֹד עַל־שְׂפַת הַיָּם .
 וּמִשָּׁם יָבֹגֵם אָדָם בְּסַפִּינָה לְעִיר גֵּיטוֹאֶה
 הַיְזֻשְׁבֶּת עַל־שְׂפַת הַיָּם וְהוּא מִתְלַךְ אַרְבָּעָה
 יָמִים בָּיָם וְשָׁם שְׁנֵי יְהוּדִים אֲחִים רַבִּי
 שְׁמוּאֵל בֶּן כִּלְאָם וְאֲחִיו שְׁהִיּוּ מַעִיר סִבְתָּה
 וְהֵם אֲנָשִׁים טוֹבִים וְהָעִיר מוֹקֶפֶת חֹזְקָה
 וְאֵין מִלָּךְ שׁוֹלֵט עֲלֵיהֶם כִּי אִם הַשּׁוֹפְטִים
 שֶׁהֵם מְקִימִים עֲלֵיהֶם כְּרִצּוֹנָם וְכָל אֶחָד

(* C. et F. אנטוליו

מוציא להם מַשְׁלוֹ וּמִמּוֹנוֹ לְכָל-צָרֵיהֶם¹
 וְהוּא עֲשִׂיר גָדוֹל וְשֵׁם חֲבָמִים רַבִּי יוֹסֵף
 בַּר רַבִּי מִנְחֵם וְרַבִּי בְּנֵינָשֶׁת וְרַבִּי בְּנֵימָן
 וְרַבִּי אֲבֵרָהָם וְרַבִּי יִצְחָק בַּר רַבִּי מֹשֶׁה
 ז"ל • וּמִשֵּׁם שְׁלֹשׁ פְּרָסָאוֹת לְנוֹגְרִישׁ
 הִנְקֵרָא בּוֹרֵךְ דְּשַׁל גִּיל וְשֵׁם קָהֵל מִיְּהוּדִים
 בְּמוֹ מֵאָה חֲבָמִים וּבְרָאֵשׁ רַבִּי יִצְחָק בַּר
 רַבִּי יַעֲקֹב וְרַבִּי אֲבֵרָהָם בַּר רַבִּי יְהוֹדָה
 וְרַבִּי אֶלְעָזָר וְרַבִּי יִצְחָק וְרַבִּי מֹשֶׁה וְרַבִּי
 יַעֲקֹב בֶּן הָרֵב רַבִּי לֹוי ז"ל וְהוּא מְקוֹם
 טְעוֹת² לְגוֹיִם וְלֵאֲיִים מֵאַפְסֵי הָאָרֶץ וְהִיא
 קְרוּבָה מִן הַיָּם שְׁלֹשָׁה מֵילִין וַיּוֹשְׁבֶתָ עַל
 שְׂפַת הַנָּהָר הַגָּדוֹל הִנְקֵרָא רוּדִי וְהוּא
 הַסּוֹכֵב בְּל-אֶרֶץ פְּרוּבִגְנָצָה וְשֵׁם הַנְּשִׂיא
 רַבִּי אָבָא מְרִי בַר רַבִּי יִצְחָק ז"ל וְהוּא
 פְּקִיד הַשְּׁלֵטוֹן רִמּוֹן • וּמִשֵּׁם שְׁלֹשׁ פְּרָסָאוֹת
 לְעִיר אֶרְלִיט וְשֵׁם בְּמוֹ מֵאֲתִים מִיִּשְׂרָאֵל
 וּבְרָאֵשׁ רַבִּי מֹשֶׁה וְרַבִּי טוֹבִי וְרַבִּי יִשְׁעִיָּה
 וְרַבִּי שְׁלֵמָה וְרַבִּי גֵרְטֵן הָרֵב רַבִּי

1 והוא חכם גדול בתלמוד והרב רבי משה
 גיסו ורבי שמואל החזן ורבי שלמה הכהן
 ורבי יהודה הרופא בן תיבון והספרדי
 וכל הבאים מארץ מרחק לתלמוד יהודה
 מפרנסים אותם ומלמדים אותם
 ומוציאין¹ שם פרנסה ומלבוש מאצל
 הקהל כל ימי היותם בבית המדרש והם
 אנשים חכמים וקדושים בעלי מצות
 עומדים בפרץ לכל אחיהם הקרובים
 והרחוקים ובה קהל יהודים כמו שלש
 2 מאות יצ"ו והיא רחוקה מן הים שהי
 פרסאות. ומשם שהי פרסאות
 לפוהייקירש והיא ככה גדול ויש בו
 יהודים כמו ארבע מאות² ושם ישיבה
 גדולה על־יד הרב הגדול רבי אברהם בר
 רבי דוד וצ"ל רב פעלים חכם גדול
 בתילמוד ובפסוק ובאים מארץ מרחק
 אליו לתלמוד תורה ומוציאים מנוחה בביתו
 והוא מלמדם ומי שאין לו להוציא הוא

(*) C. ומוציאים (**) C. ארבעים

קרוב מן הים שתי פרסאות ובאים אליו¹
 מכל-מקום לסחורה אדום וישמעאל
 מארץ אל-ערנה ולונברדייא ומלכות
 רומא רבתיא ומכל-ארץ מצרים וארץ
 ישראל וארץ יון וארץ צרפת וארץ ספרד
 ואנגלטיה ומכל-לשונות הגוים נמצאים
 שם על-ידי גינואין ופישנין ושם תלמידיו
 חכמים חשובי הדור ובראשם רבי ראובן
 בר טודרוס ורבי נתן בן רבי זכריה ורבי
 שמואל הרב שלהם ורבי שלמייא ורבי
 מרדכי ז"ל . ויש ביניהם עשירים גדולים²
 ובעלי צדקה ועומדים בפרץ לכל הבאים
 להם . ומשם ארבע פרסאות ללוגיל
 ושם קהיל קדוש מישאאל מתעסקים
 בתורה יוםם ולילה . ושם רבינו משולם
 הרב הגדול ז"ל וחסידה בגיו חכמים
 גדולים ועשירים רבי יוסף ורבי יצחק
 ורבי יעקב ורבי אהרן ורבי אשר הפרוש
 שנפרש מענגי העולם ועומד על-הספר
 יוםם ולילה ומתענה ואינו אוכל בשר

¹ יָנוּן וּפִשְׁשָׁה וְגִינוֹאָה וְסִיסִילִיָּא וְאַרְצָן
אֶלְכֶם בְּדִרְיָא שֶׁל מַעְרִים וּמֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל
וְכָל גְּבוּלֶיהָ • וּמִשָּׁם מִהֵלֶךְ יוֹם וְחֲצִי
לְגִירוּגְדָה וְכֵה קָהֵל קָטָן מִיְּהוּדִים • וּמִשָּׁם
מִהֵלֶךְ שְׁלֹשָׁת יָמִים לְגִרְפוּנָה וְהִיא עִיר
קְדוּמָה לְתוֹרָה וּמִמֶּנָּה תֵּצֵא תוֹרָה לְכָל־
הָאֲרָצוֹת וְכֵה חֲכָמִים גְּדוֹלִים וְנָשִׂאִים
וּבְרָאשֵׁם רַבִּי קְלוּנִימוֹס בֶּן הַנָּשִׂיא הַגָּדוֹל
רַבִּי טוֹדְרוֹס וְ"ל מוֹרֵע בֵּית דִּין מְכֻנָּה
בִּיחּוּס וַיֵּשׁ לוֹ גְּחָלוֹת וְקַרְקָעוֹת מְאֹד
² מוֹשְׁלֵי הָאֶרֶץ וְאֵין אָדָם יָכוֹל לִיקַח מִמֶּנּוּ
בְּחֻקָּה • וּבְרָאשֵׁם רַבִּי אַבְדֵּרָהּ רֹאשׁ
הַיְּשִׁיבָה וְרַבִּי מְכִיר וְרַבִּי יְהוּדָה וְאַחֲרֵים
בְּגִגְדֵם הִרְבֵּה הַזְלִמִּידִי חֲכָמִים וַיֵּשׁ בָּהֶם
הַיּוֹם בָּמוֹ שְׁלֹשׁ מְאוֹת יְהוּדִים • וּמִשָּׁם
אַרְבַּע פָּרָסָאוֹת לְבִידְרֵשׁ הָעִיר וְשָׁם קָהֵל
הַזְלִמִּידִי חֲכָמִים וּבְרָאשֵׁם רַבִּי שְׁלֹמֹה
חֶלְפָּטָא וְרַבִּי יוֹסֵף בֶּר רַבִּי גִתְנָאֵל וְ"ל •
וּמִשָּׁם שְׁנֵי יָמִים לְהֵר גִּעֵשׁ הַיְּנֻקָּה
מוֹנֵפִישְׁלֵייר וְהוּא מְקוֹם יָפֵה לְסַחֲזָרָה •

מסעות

של רבי בנג'מן ז"ל .

אמר רבי בנג'מן בר יונה ז"ל יצאתי
תחלה מעיר שרקושטא ויבדתי דרך גור
איברו לטורטושה ומשם הלכתי דרך שני
ימים לעיר טרבונה הקדמונה והיא הייתה
מבנין ענקים ויונים ולא נמצא כבנין
הוא בכל-ארצות ספרד והיא יושבת
על-הים ומשם שני ימים לעיר פרצלונה
ויש שם קהל קדוש ויבנים חכמים
וגבונים ונשיאים גדולים כגון רבי ששת
ורבי שאלתיאל ורבי שלמה בן רבי
אברהם בן חסדאי ז"ל והיא עיר קטנה
ונפה ויושבת על-שפת הים באים אליה
בסחורה תגרים מקל-מקום מארץ

מסעות

של

רבי בנימן ז"ל.

הקדמה

וְהָיָה רַבִּי בִּגְיוֹן הַנּוֹכַח אִישׁ מִבֵּין
וּמִשְׁכִּיל בַּעַל תּוֹרָה וּבָקֵל דָּבָר וְדָבָר
שֶׁבִדְקוּדָתוֹ בָּדִי לְפִשְׁפֹּשׁ אַחֲרָיו נִמְצְאוּ
דְּבָרָיו מְתוּקִים וְיָצִיבִים בְּפִי כִי הָיָה אִישׁ
אַמֶּת וְזֶה תַּחֲלֵת דְּבָרָיו •

ה ק ר מ ה

וזה הספר מחובר מדברים שספר
איש אחד מארץ נבארה ששמו רבי
בגמן בר יונה מטוריה • וילך הלוך
ויבא בארצות רבות ורחוקות באשר
יתפרש בדבריו אלו ובכל מקום שבה
בו כתב כל הדברים שראה או ששמע
מפי אנשי אמת אשר נשמעו בארץ
ספרד : וכן הוא זכר מקצת הגדולים
והנשיאים שבמקצת מקומות ובשבה
הביא דבריו אלה עמו לארץ קשטיליה
בשנת תתקל"ג •

מסעות

של

רבי בנימן ז"ל

לונדון

שנת ת"ר לפ"ק.

**THE ITINERARY
OF
BENJAMIN OF TUDELA.**

Dr. Ch
col L K

